

Európa Társadalomföldrajza

Gyakorlati anyag és követelményrendszer

A tansegédlet az alábbi tárgyak gyakorlataihoz szükséges:

MFKST 225 Európa társadalomföldrajza I.

MFKST 217 Európa társadalomföldrajza II.

MFKST 6402 Európa földrajza 2.

Készítette:

Jéger Gábor PhD hallgató

Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar

Társadalomföldrajz Intézeti Tanszék

II.

Bővített, javított változat

2009. Miskolc

Tartalomjegyzék

Általános tudnivalók	2
Irodalomjegyzék	3
Tematikus térképek.....	4
Benelux államok.....	29
Egyesült Királyság és Írország	34
Franciaország.....	40
Németország	45
Ausztria és Svájc.....	53
Spanyolország és Portugália	57
Olaszország és Görögország	61
Skandinávia és a Balti államok	68
Lengyelország, Csehország és Szlovákia	74
Románia.....	80
A Balkán-félsziget államai	84
Törökország és Ciprus	89
Moldova, Ukrajna és Fehéroroszország.....	94
Oroszország.....	98

Általános tudnivalók

A gyakorlat teljesítésének feltétele az órákon való részvétel, valamint minden zárthelyi dolgozat legalább elégséges szintre való megírása.

Hiányozni két alkalommal lehet, ennél több hiányzás esetében aláíráspótlásra kerül sor. A félév végén gyakorlati jegy pótlás vár arra a hallgatóra is, aki a félév alatt írt zárthelyik legalább felét nem írja meg elégségesre. Zárthelyi dolgozatot minden országból vagy országcsoportból írunk, olyan felbontásban, ahogyan az ebben az anyagban megtalálható (a tartalomjegyzék szerint). **Kivétel!** A Németország; Ausztria és Svájc, valamint a Románia; a Balkán-félsziget államai című részek, amelyekből egyszerre kerül sor zárthelyi megírására!

Minden zárthelyiben egy vaktérkép szerepel, amelyre 16 várost kell bejelölni és két várost jellemezni az itt található anyag és a gyakorlaton elhangzottak alapján. Minden ZH 20 pontos.

A zárthelyik elfogadása az alábbiak szerint történik:

- 15-20 pont között megfelelt
- 15 pont alatt nem megfelelt

Amennyiben akár egy várost is rossz országba jelöl a hallgató, abban az esetben egyetlen hiba esetén is elégtelen a zárthelyi!

A meg nem írt, illetve elégtelen zárthelyiket a félév utolsó hetében lehet pótolni, hamarabb pótlásra lehetőség **nincs**. Akinek a pótzárthelyi is elégtelen, az már csak a vizsgaidőszakban szerezhethet gyakorlati jegyet.

A gyakorlati jegyen javítani szintén az utolsó héten lehet, ekkor maximum három zárthelyit lehet újra írni. Azonban az a hallgató aki újra írja valamelyik előzőleg sikeres dolgozatát, elfogadja azt is, hogy az új jegy akár rosszabb is lehet a réginél és minden esetben az új ZH eredmény kerül beszámításra a gyakorlati jegybe.

A tankönyvek alapján készített jegyzetet sajátkészítésű térképek egészítik ki, amelyek a zárthelyi dolgozatok alapját is jelentik. A felhasznált könyvek listája, a 3. oldalon, az **Irodalomjegyzékben** található meg.

Irodalomjegyzék:

Butlin, R.A. – Dodgshon R.A. (2006): Európa történeti földrajza, Akadémiai Kiadó, Budapest, 530 p.

Erdősi F. (2000): Európa közlekedése és a regionális fejlődés, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 547 p.

Horváth G. - Probáld F. - Szabó P. (2008) : Ázsia regionális földrajza, Eötvös Kiadó, Budapest, pp. 342-352

Horváth Gy. (2001): Európai regionális politika, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 501 p.

Probáld F. – Szabó P. (2007): Európa Regionális Földrajza 2., Eötvös Kiadó, Budapest, 539 p.

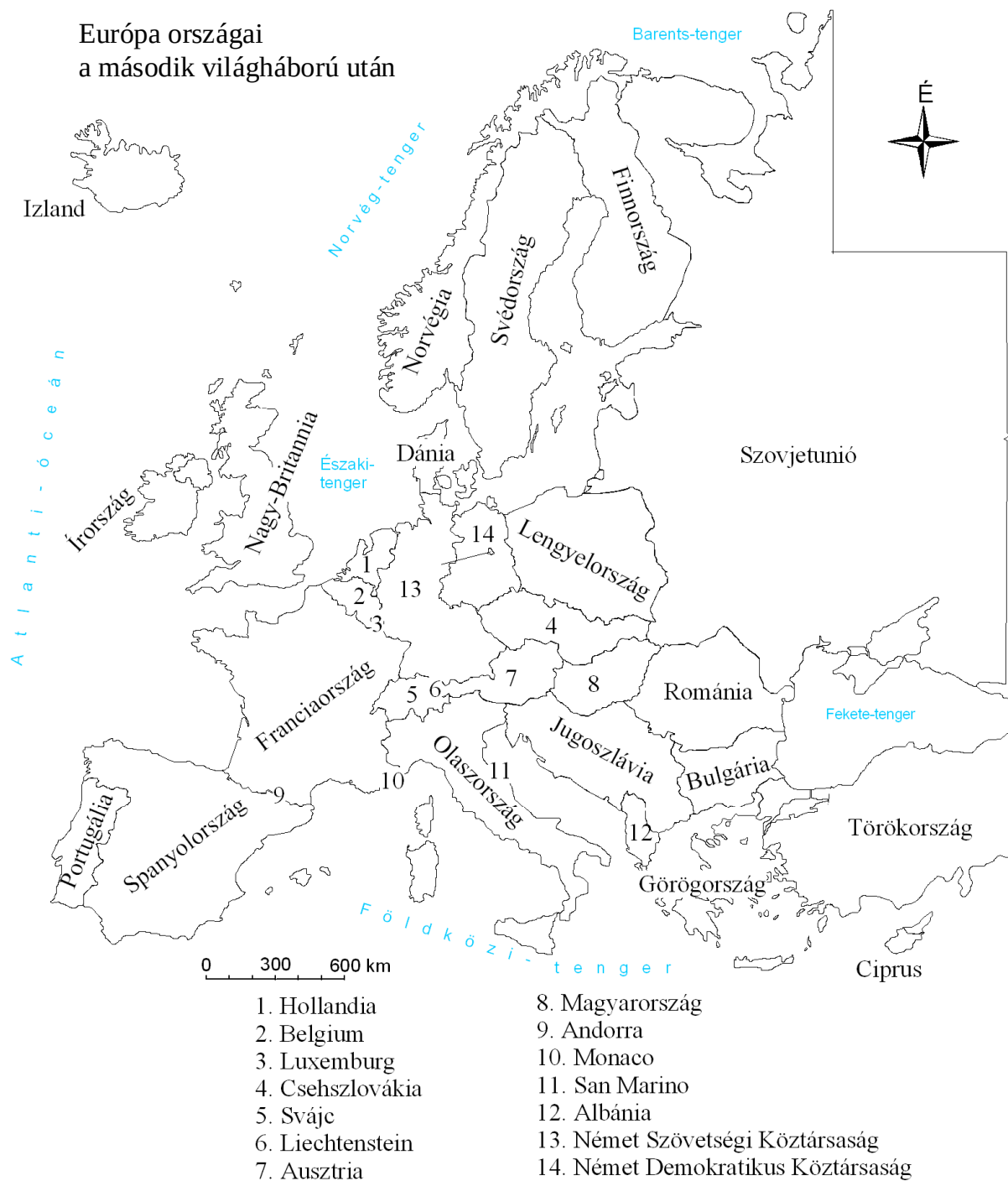
Rudl J. (1999): A Szovjetunió utódállamainak földrajza, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 332 p.

Tematikus térképek

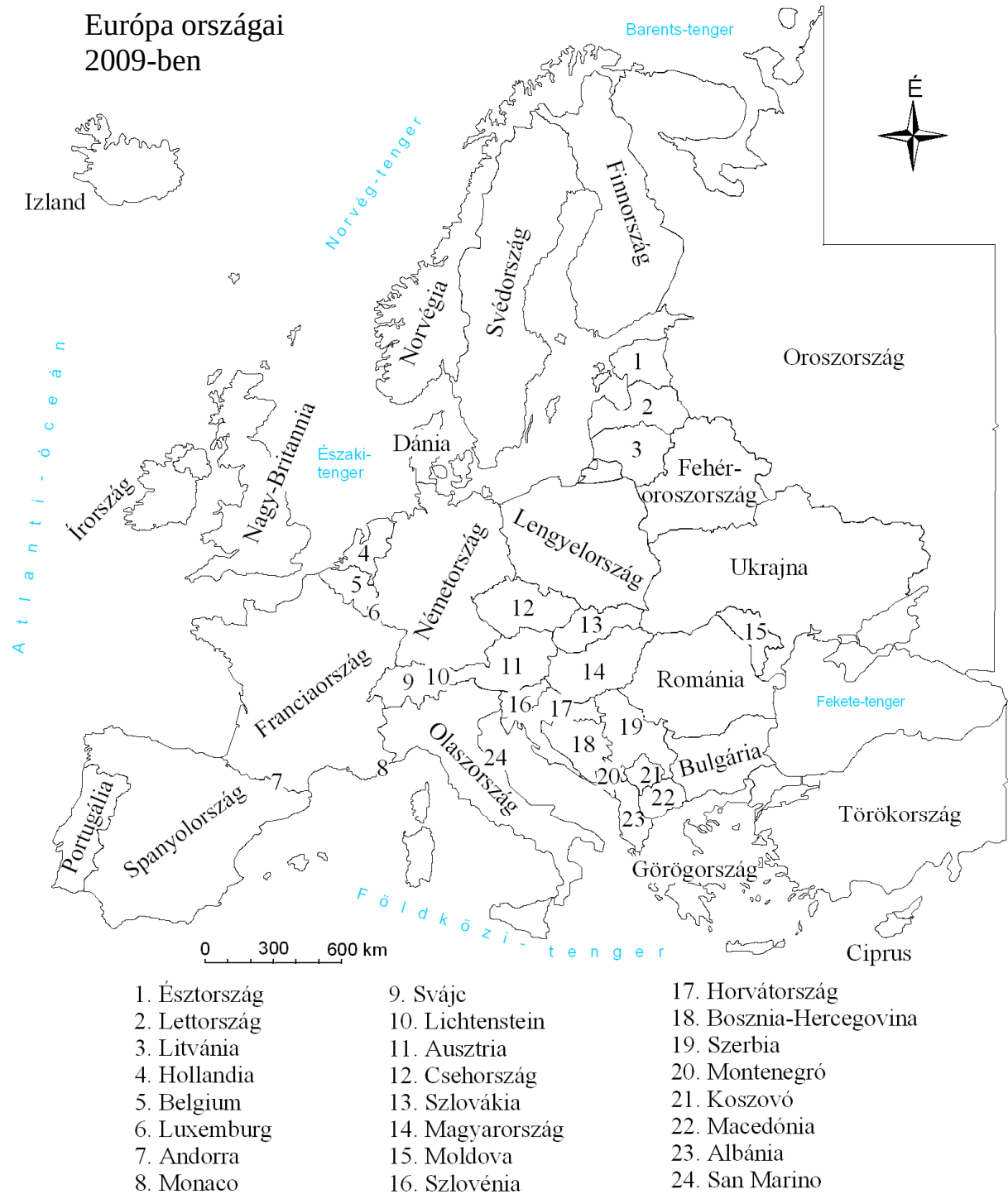
Térképek jegyzéke:

<u>Cím</u>	<u>oldalszám</u>
1. térkép: Európa országai a második világháború után.....	5
2. térkép: Európa országai (2009-ben)	6
3. térkép: Európa fővárosai (2009-ben).....	7
4. térkép: Az Európai Unió tagállamai és az eurot fizetőeszközként használó országok.....	8
5. térkép: Európa fontosabb vizei	9
6. térkép: Az európai országok területe	10
7. térkép: Az európai országok lakosságszáma	11
8. térkép: Az európai országok népsűrűsége	12
9. térkép: A fővárosok lakosságszáma	13
10. térkép: Az országok össz GDP-je.....	14
11. térkép: Az egyfőre jutó GDP Európa országaiban (USD-ben).....	15
12. térkép: Az EU országok GDP-je az EU 27 tagállamának átlagához mérve (%-ban).....	16
13. térkép: A csővezetékek hossza Európa országaiban	17
14. térkép: Az egy négyzetkilométerre eső csővezetékek Európában.....	18
15. térkép: A csővezetéken szállított áruk megoszlása Európa országaiban.....	19
16. térkép: A csővezetéken szállított áruk megoszlása Európa országaiban (Oroszország adatai nélkül)	20
17. térkép: A vasúthálózat hossza Európa országaiban.....	21
18. térkép: Az egy négyzetkilométerre eső vasúthálózat Európában	22
19. térkép: A vasúti nyomtávok megoszlása Európa országiban	23
20. térkép: Európa 10 legnagyobb népességű városa	24
21. térkép: Európa 10 legjelentősebb pénzügyi központja	25
22. térkép: Európa 10 legforgalmasabb repülőtere.....	26
23. térkép: Európa 10 legforgalmasabb kikötője.....	27
24. térkép: A munkanélküliség az Európai Unió országaiban.....	28

1. térkép

2. térkép

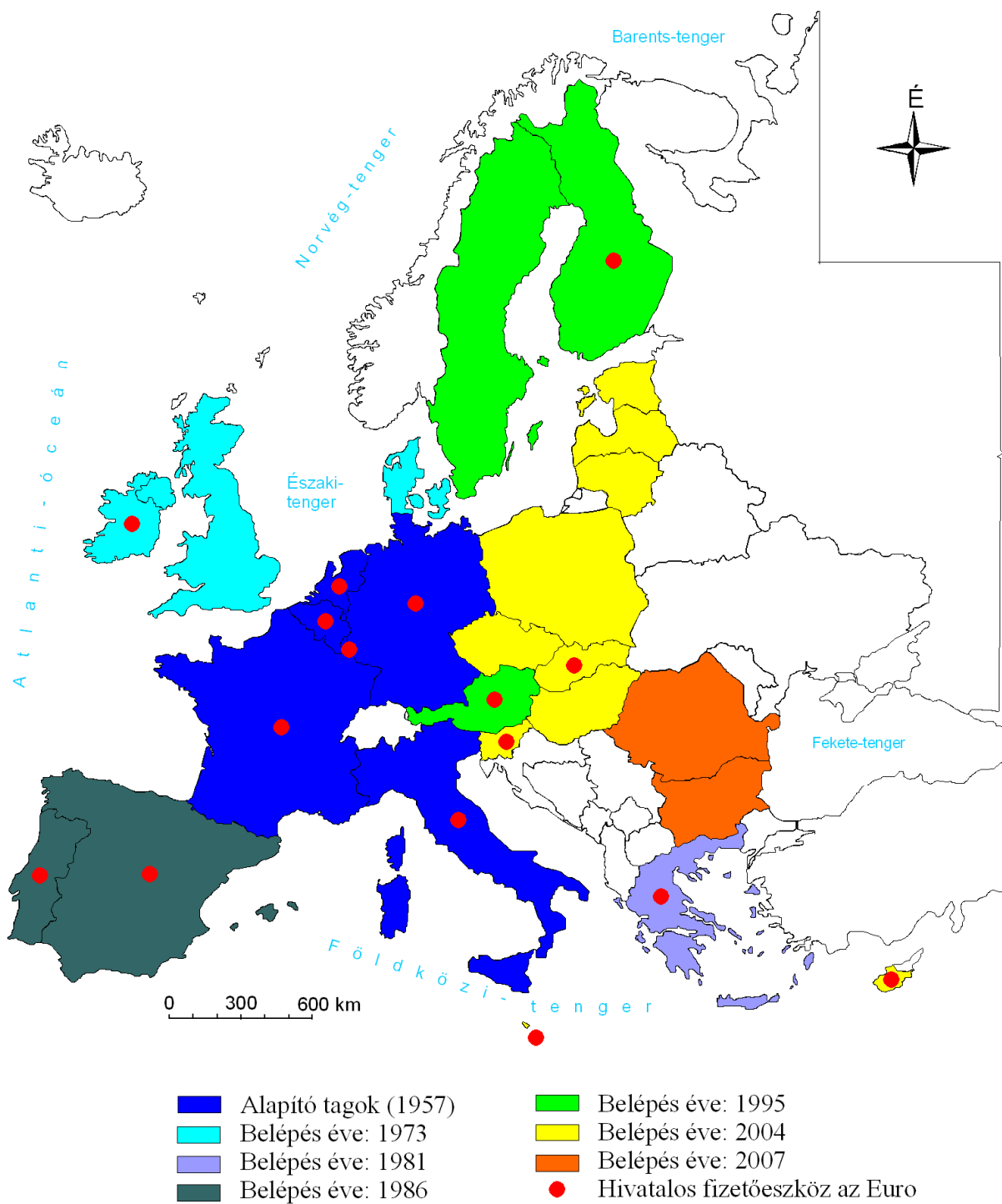
3. térkép

Európa fővárosai 2009-ben

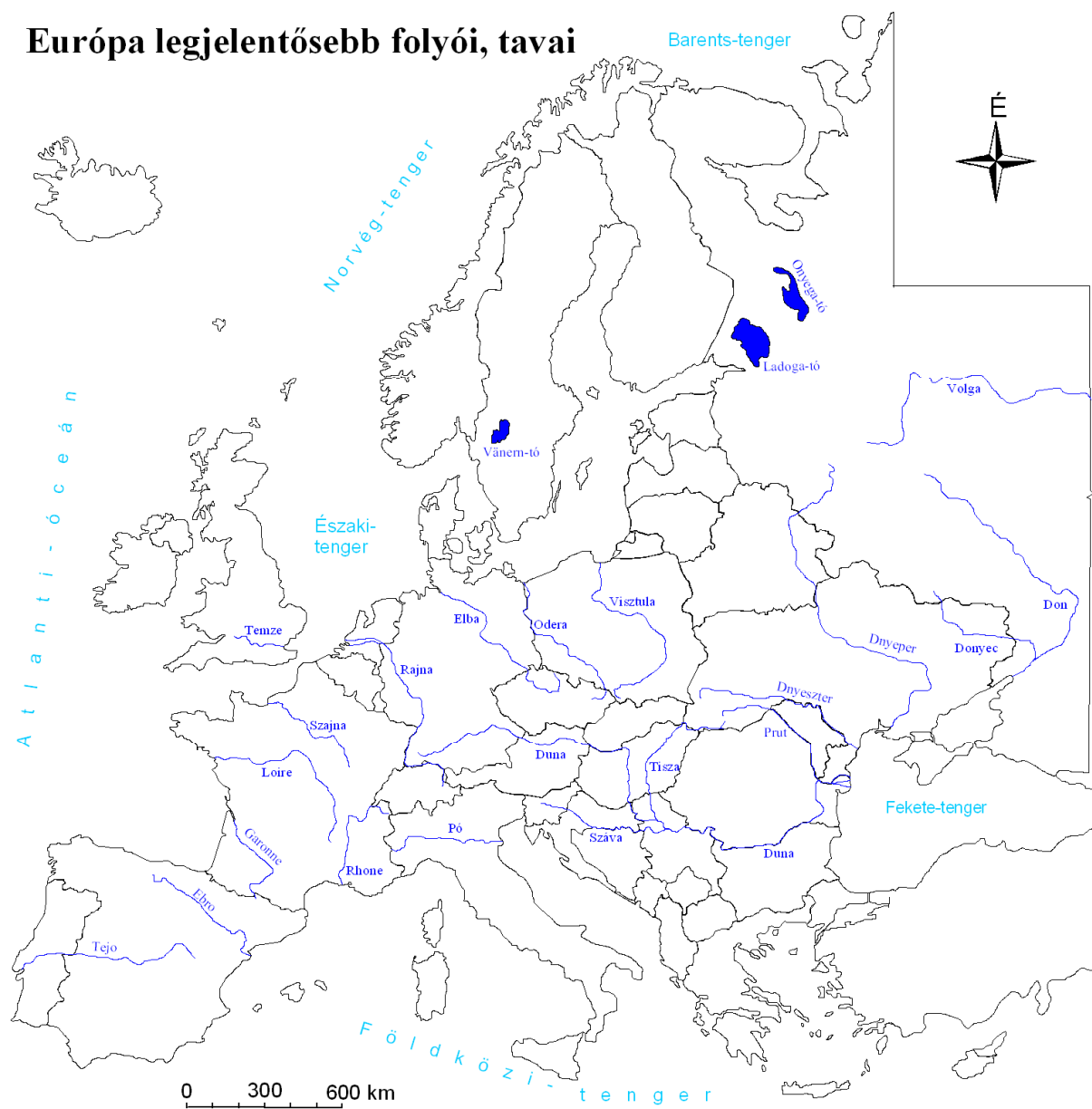
4. térkép

Az Európai Unió tagállamai és az Eurot használó országok (2009)

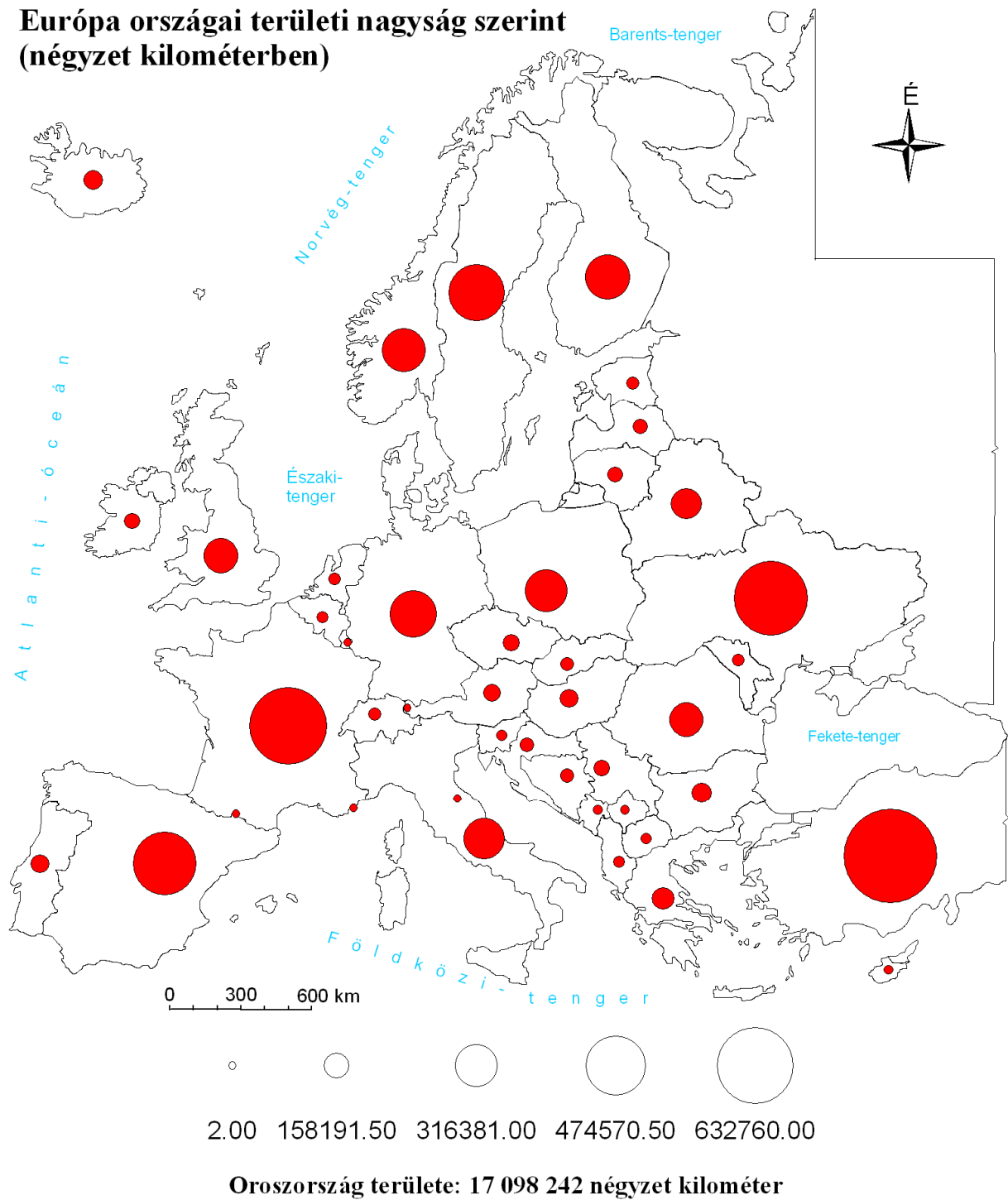
5. térkép

Európa legjelentősebb folyói, tavai

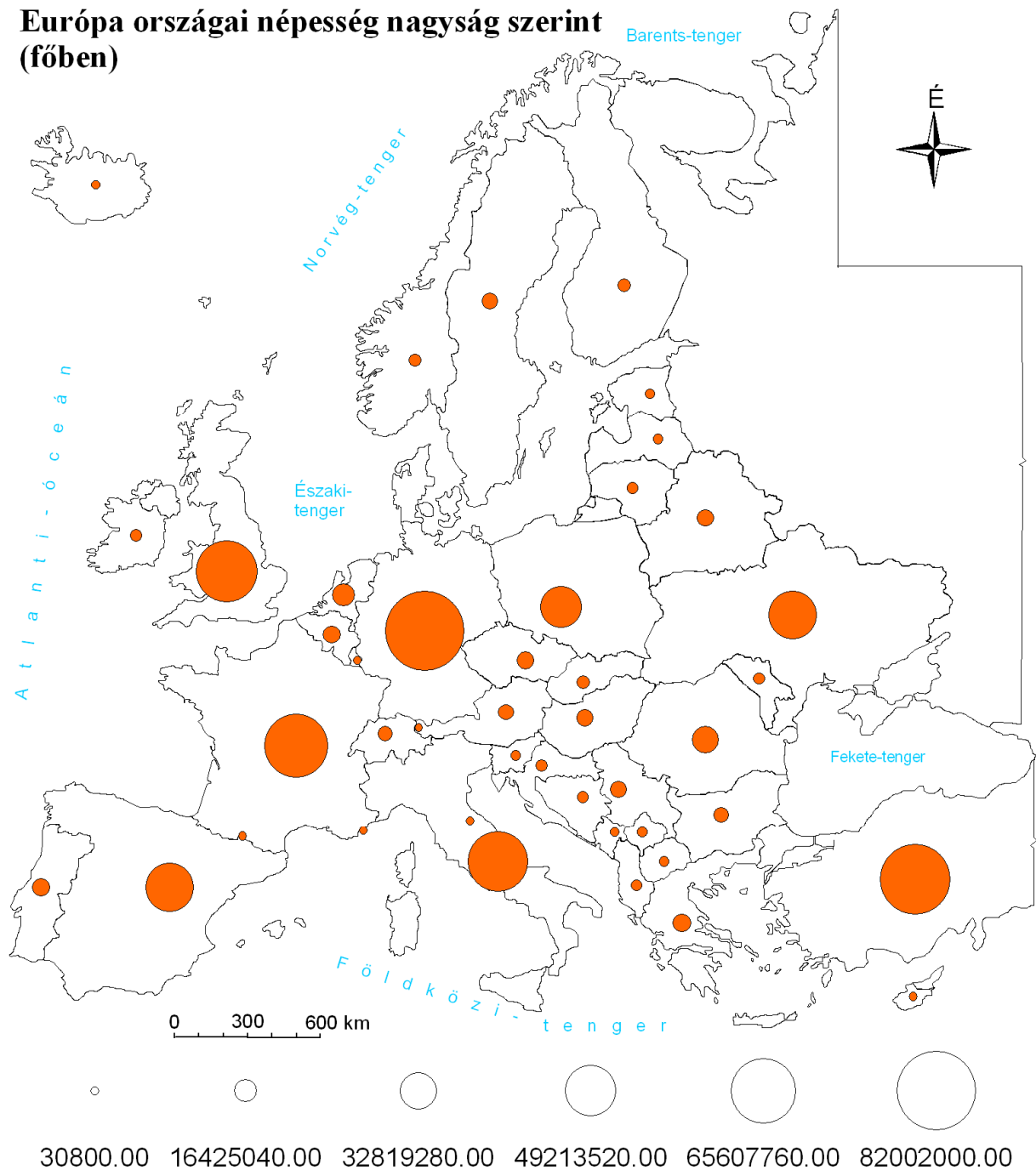
6. térkép

**Európa országai területi nagyság szerint
(négyzet kilométerben)**

7. térkép

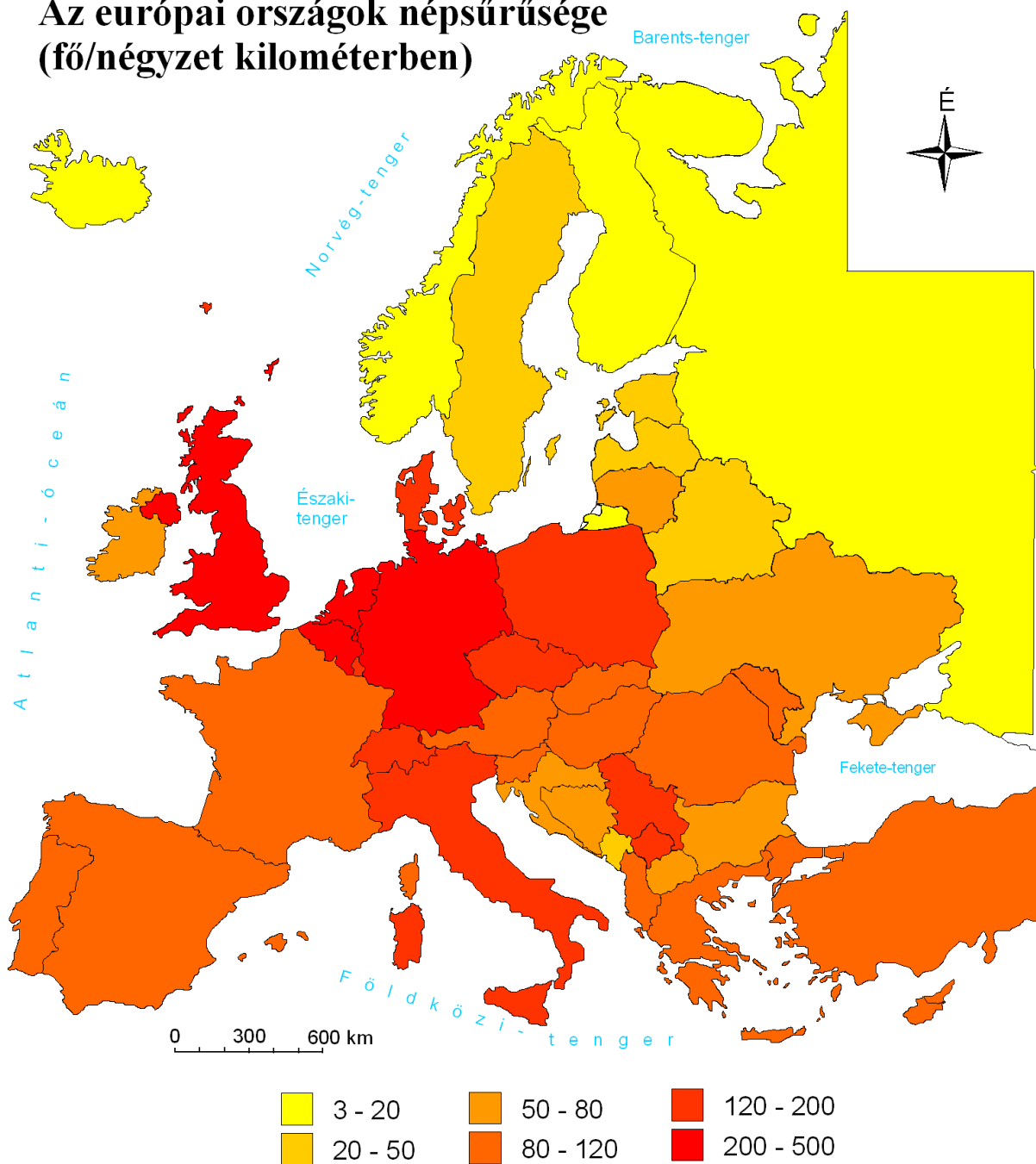
Európa országai népesség nagyság szerint (főben)

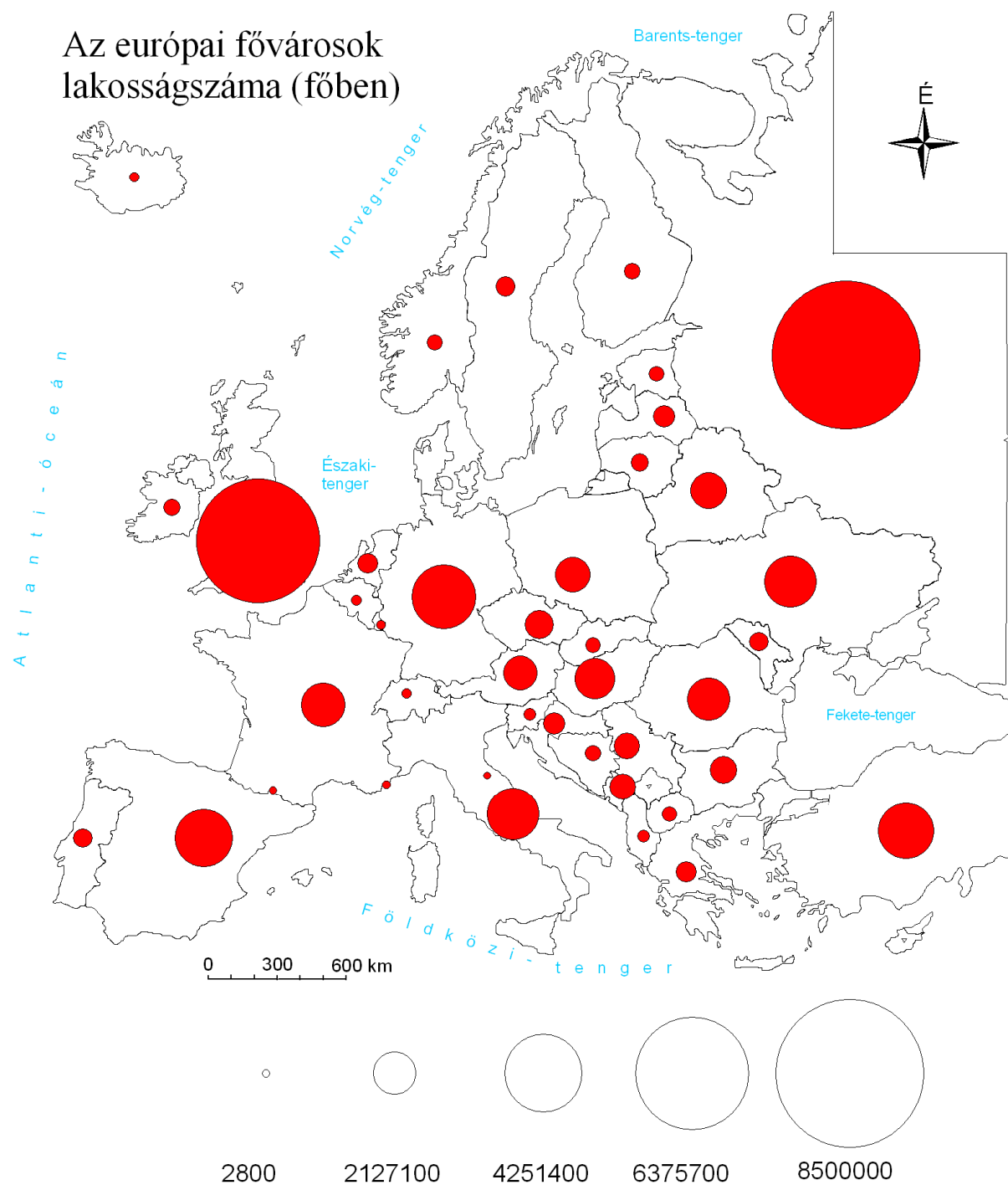
Oroszország népessége: 141 880 000 fő

8. térkép

Az európai országok népsűrűsége (fő/négyzet kilométerben)

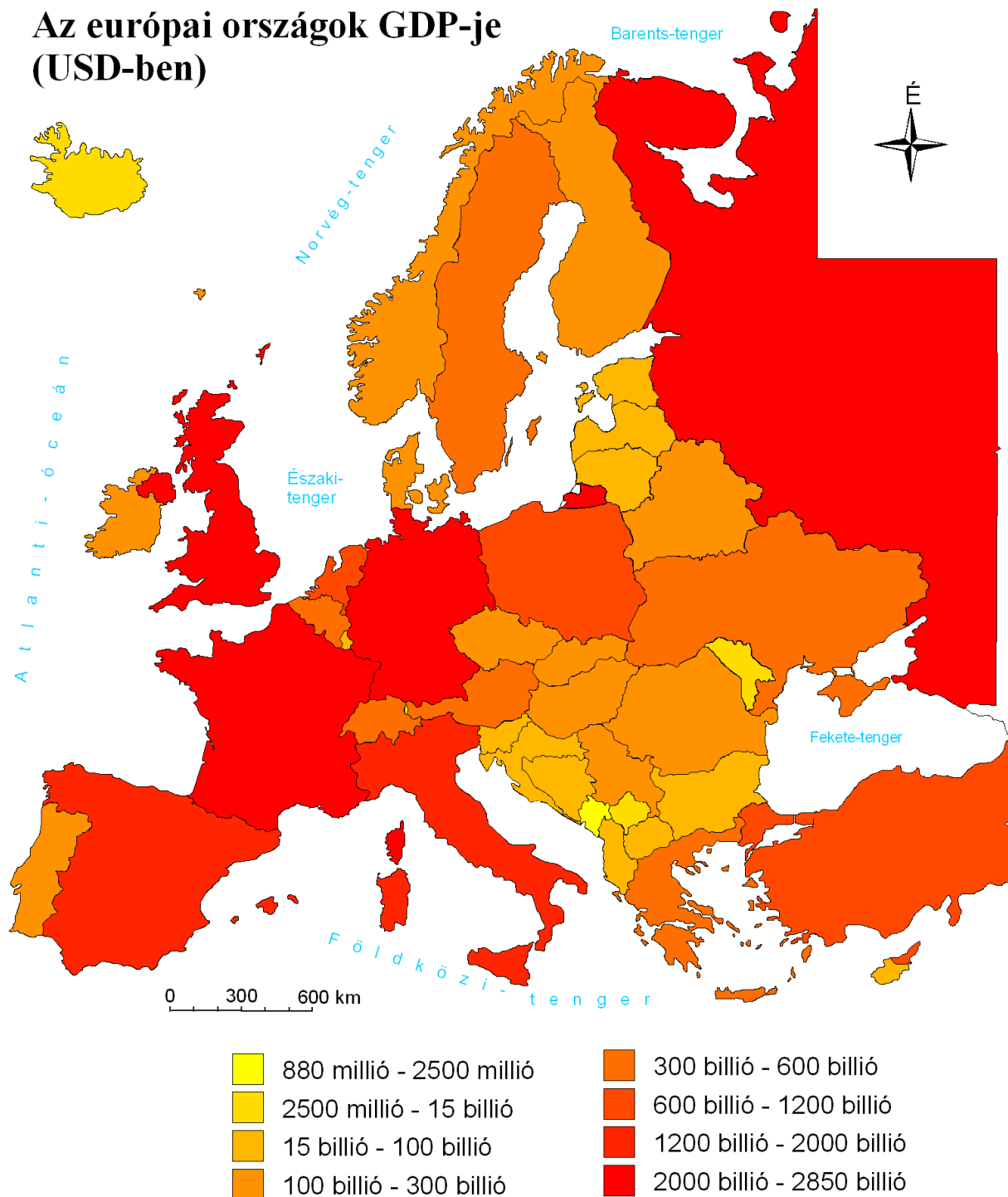

9. térkép

10. térkép

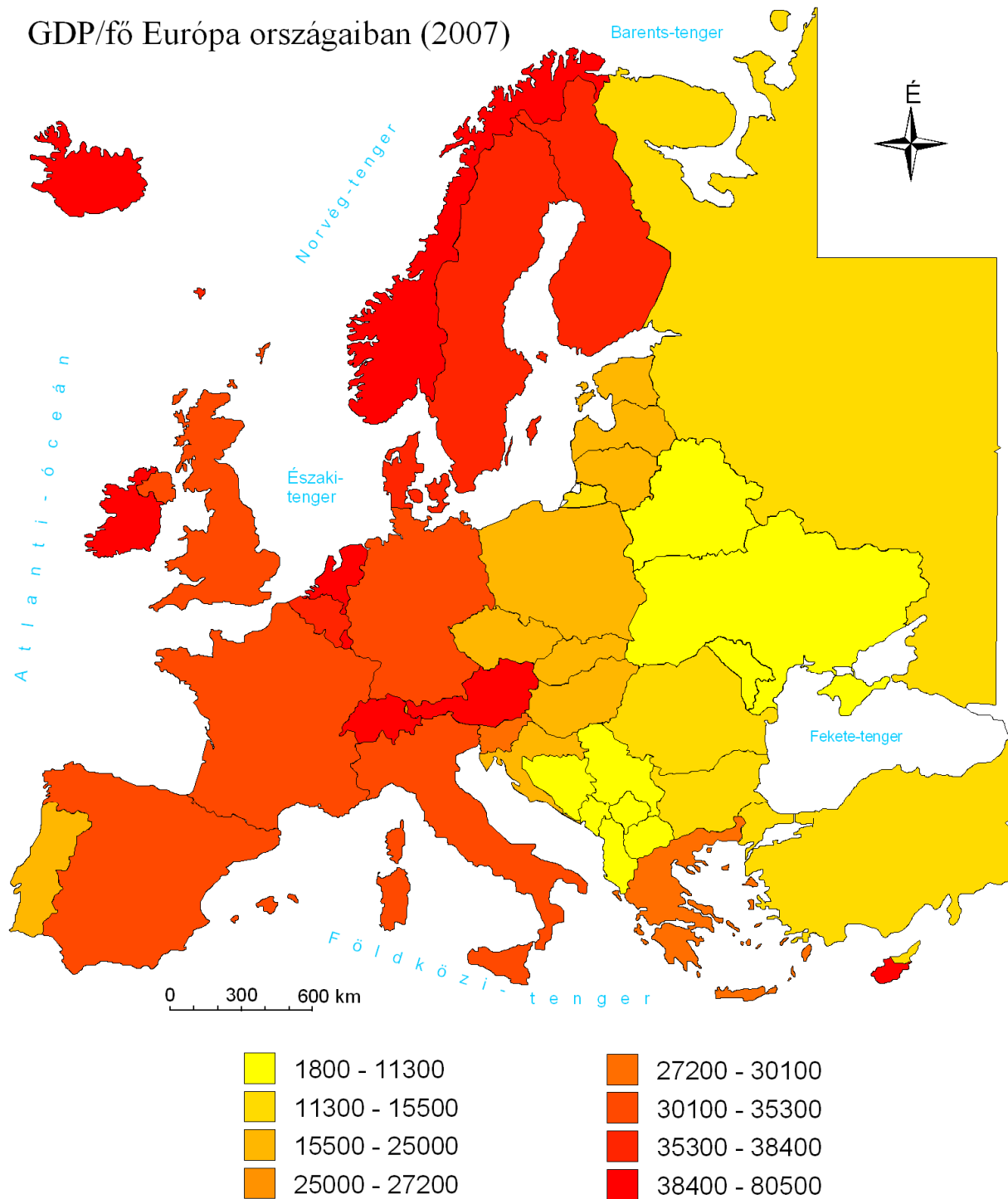
Az európai országok GDP-je (USD-ben)

Az adatok a 2007-ben kiadott CIA Statesman's Yearbookból származnak

11. térkép

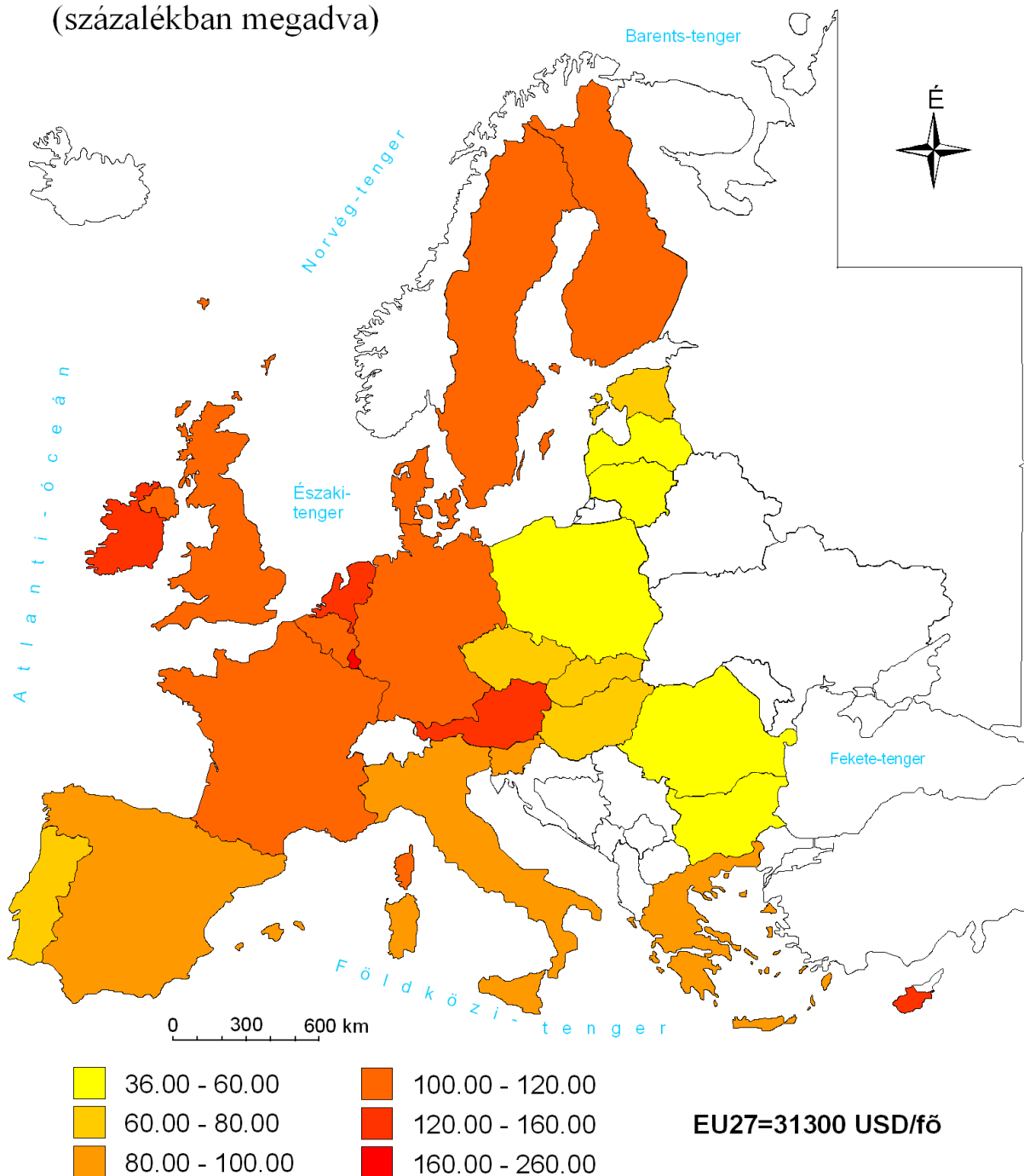
GDP/fő Európa országaiban (2007)

Az adatok a 2007-ben kiadott CIA Statesman's Yearbookból származnak

12. térkép

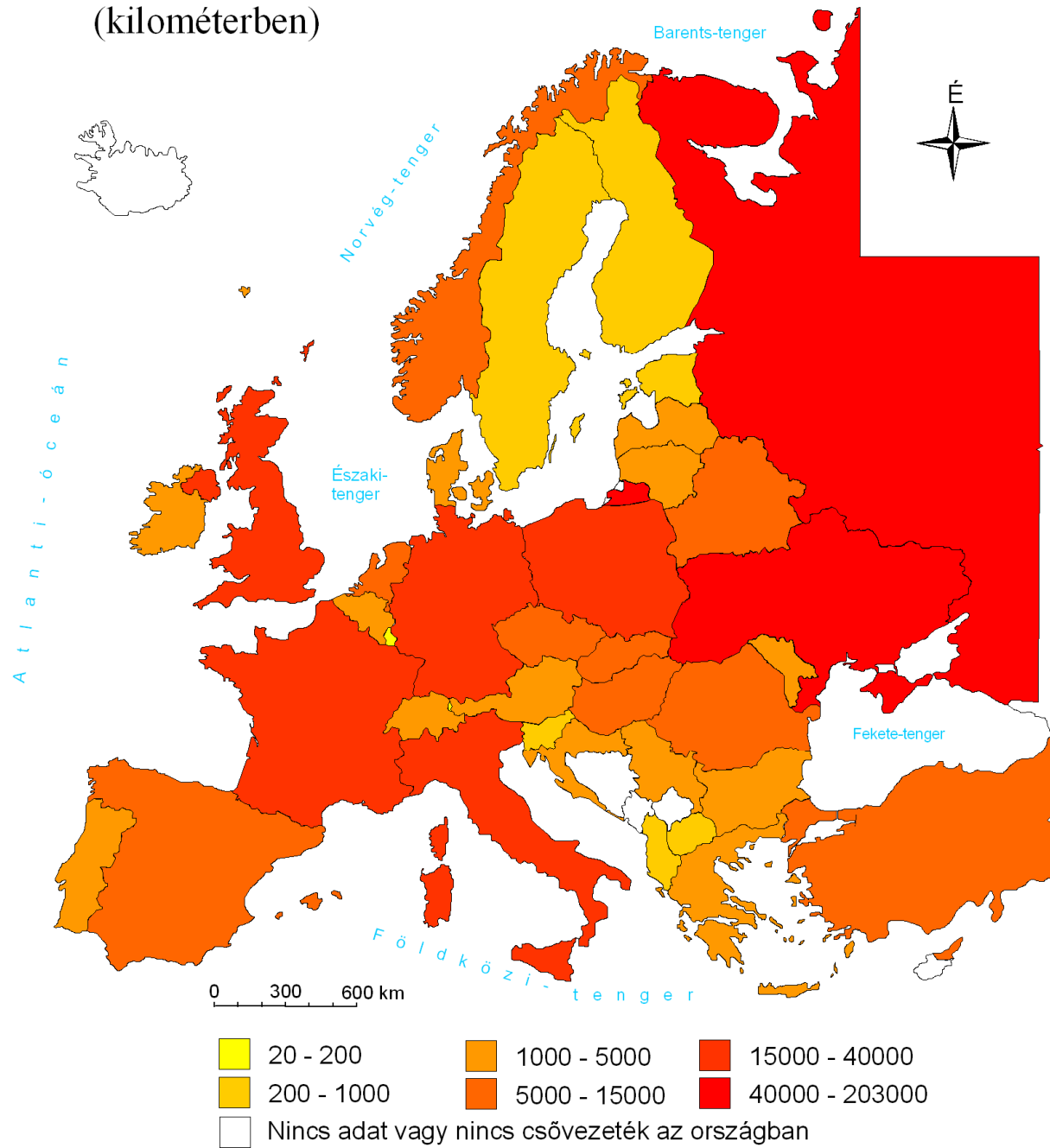
GDP/fő Európa országaiban az EU átlagához viszonyítva (2007)
(százalékban megadva)

Az adatok a 2007-ben kiadott CIA Statesman's Yearbookból származnak

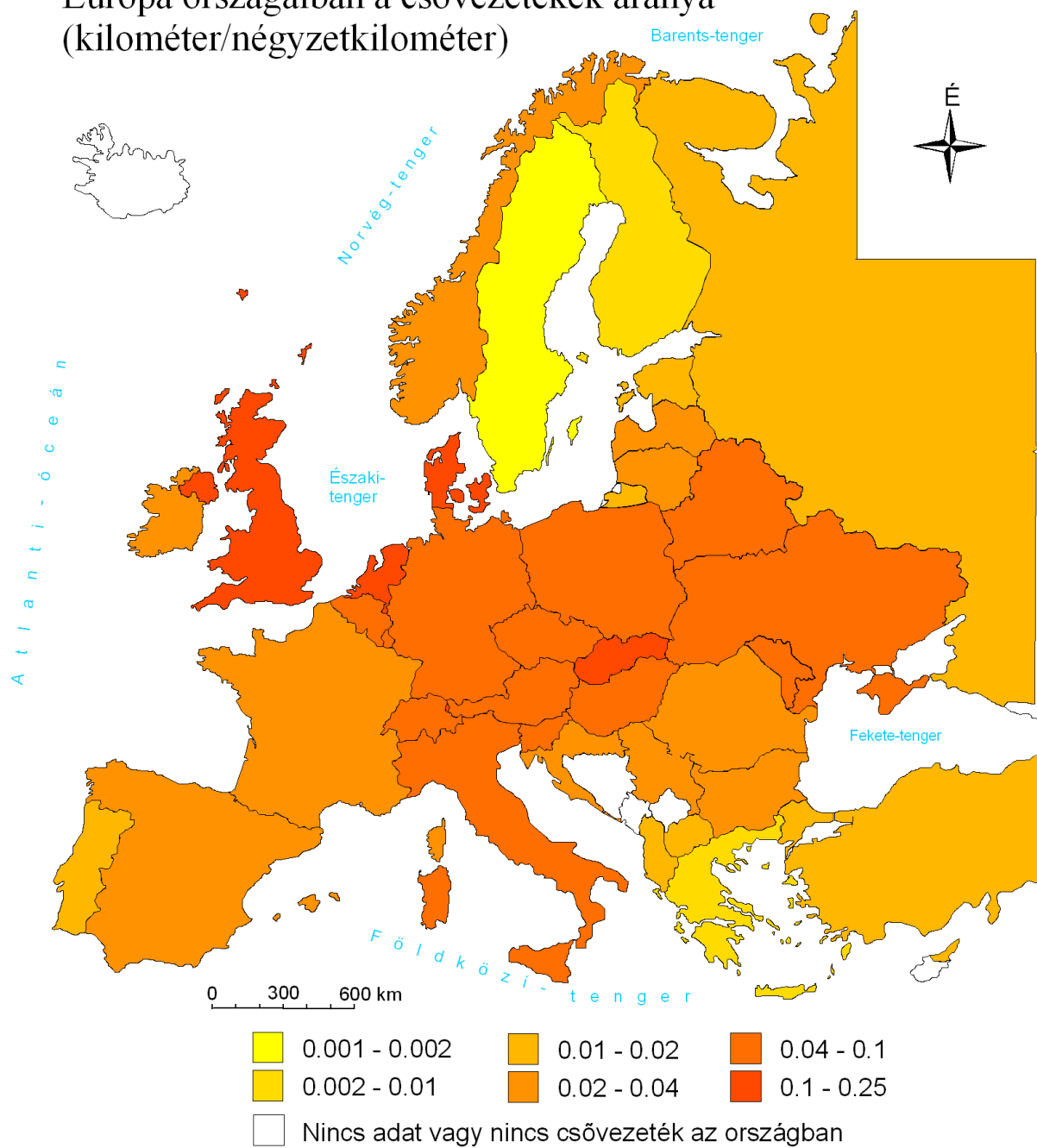
13. térkép

A csővezetékek hossza Európa országaiban (kilométerben)

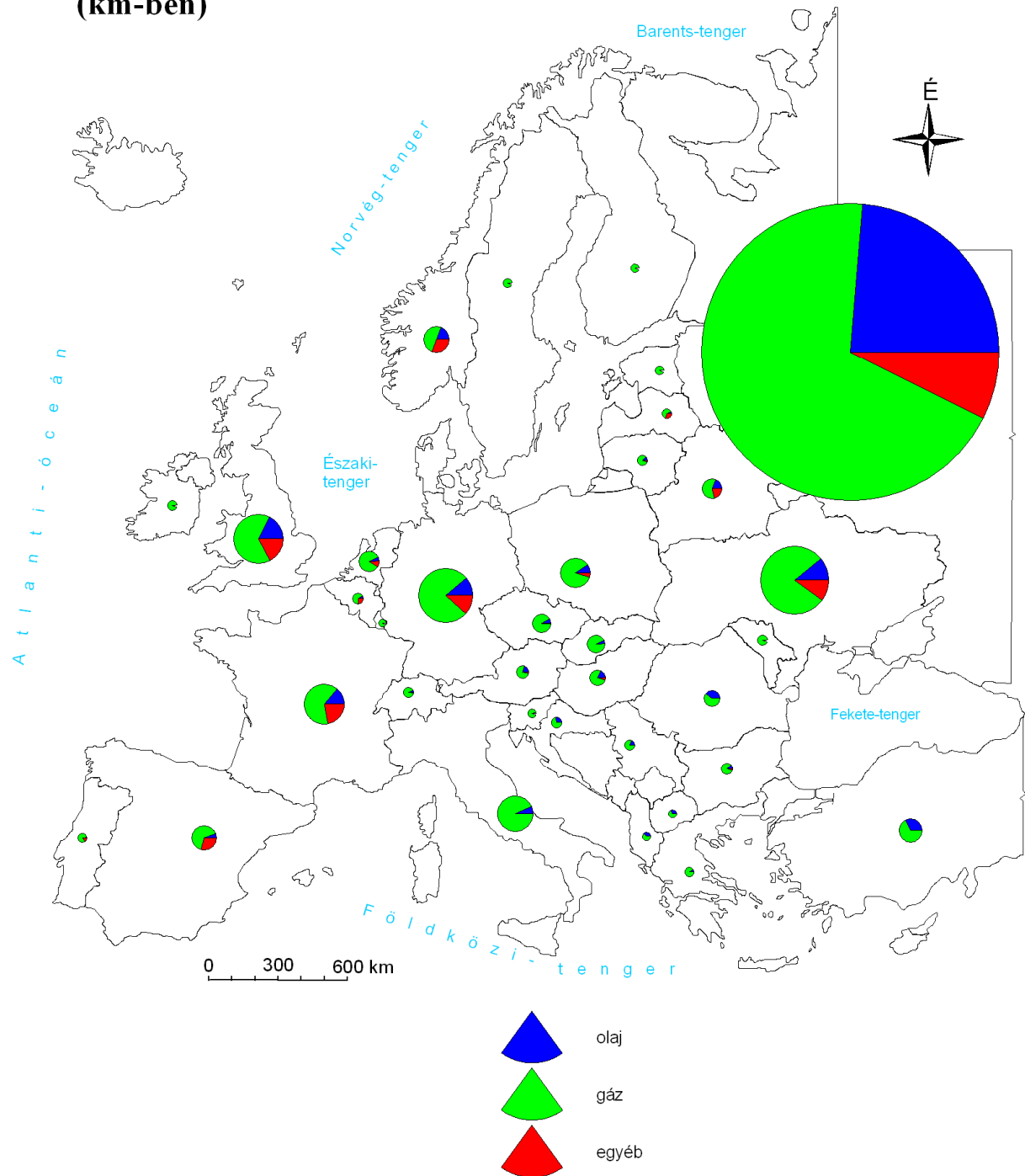
14. térkép

Európa országaiban a csővezetékek aránya
(kilométer/négyzetkilométer)

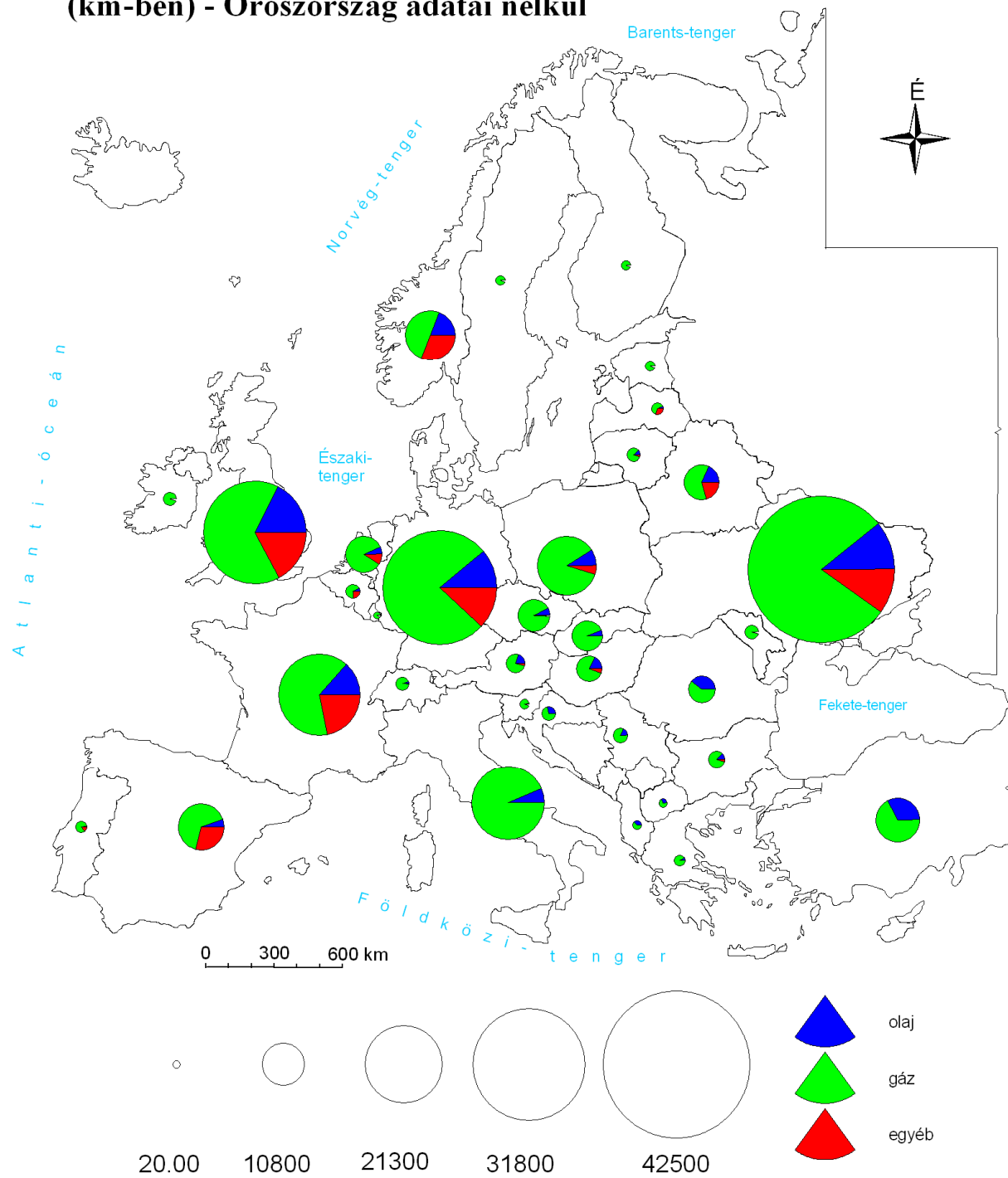
15. térkép

A csővezetékeken szállított áruk aránya Európai országokban (km-ben)

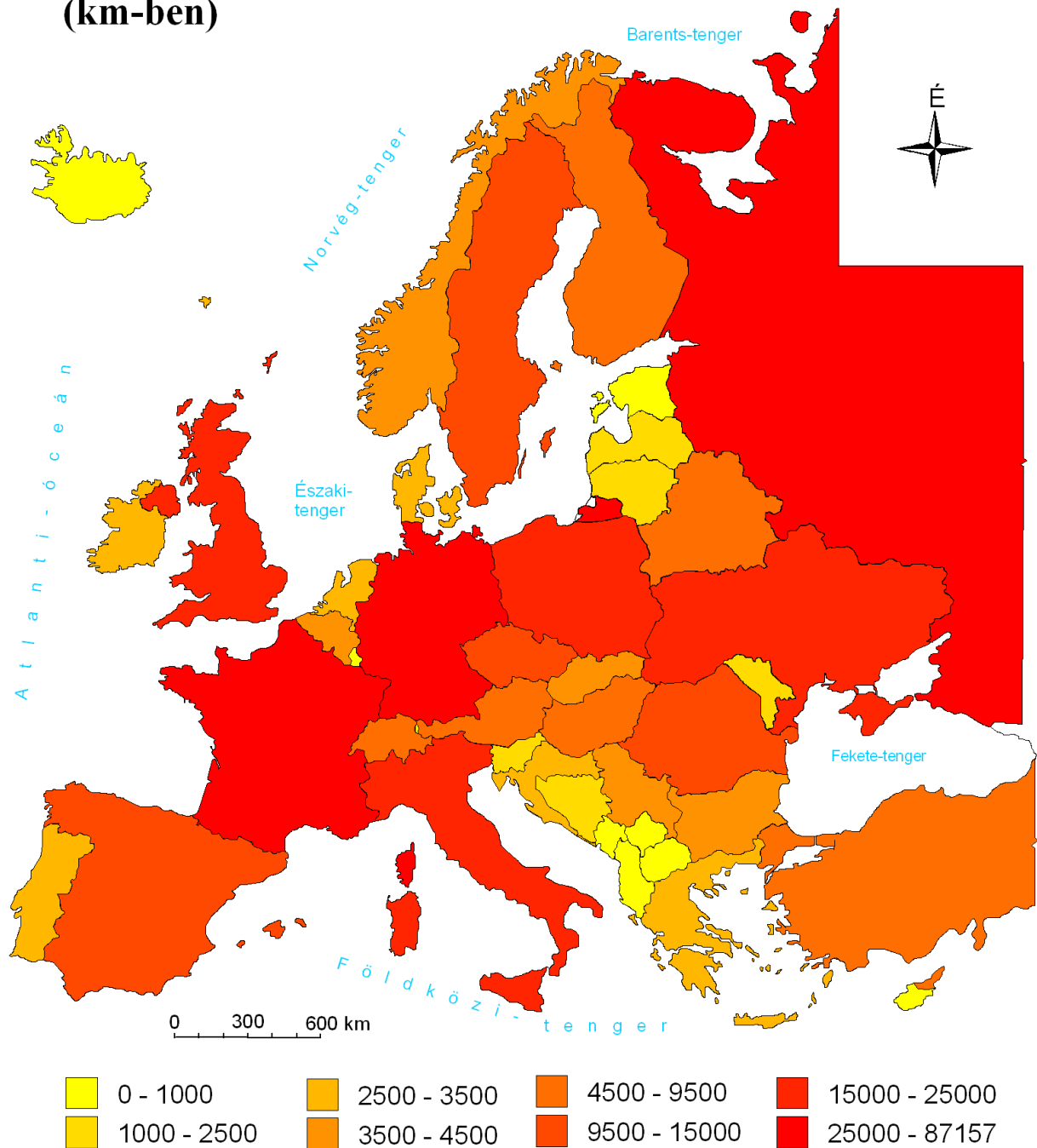
16. térkép

A csővezetékeken szállított áruk aránya Európai országokban (km-ben) - Oroszország adatai nélkül

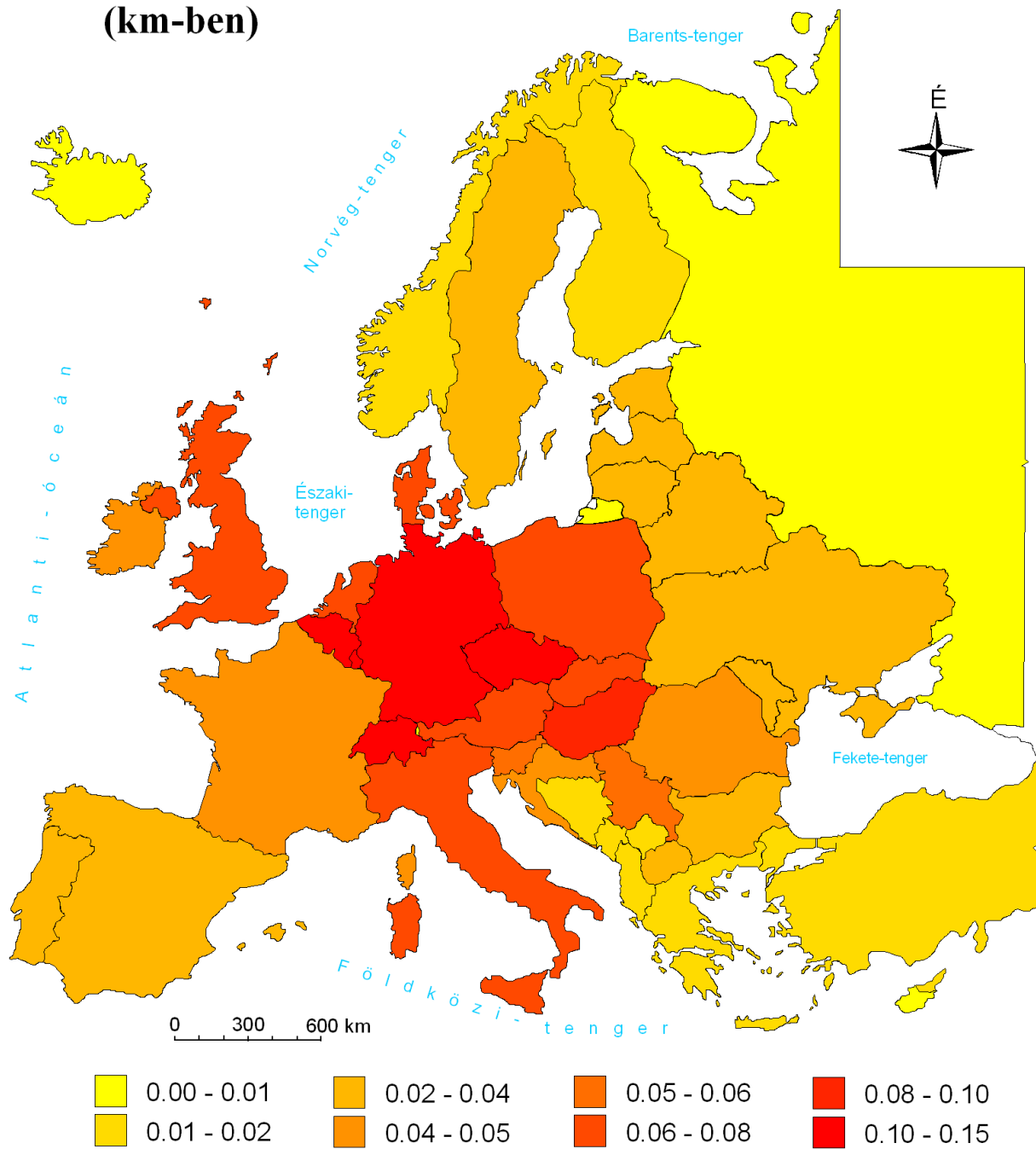
17. térkép

A vasúthálózatok hossza az egyes Európai országokban (km-ben)

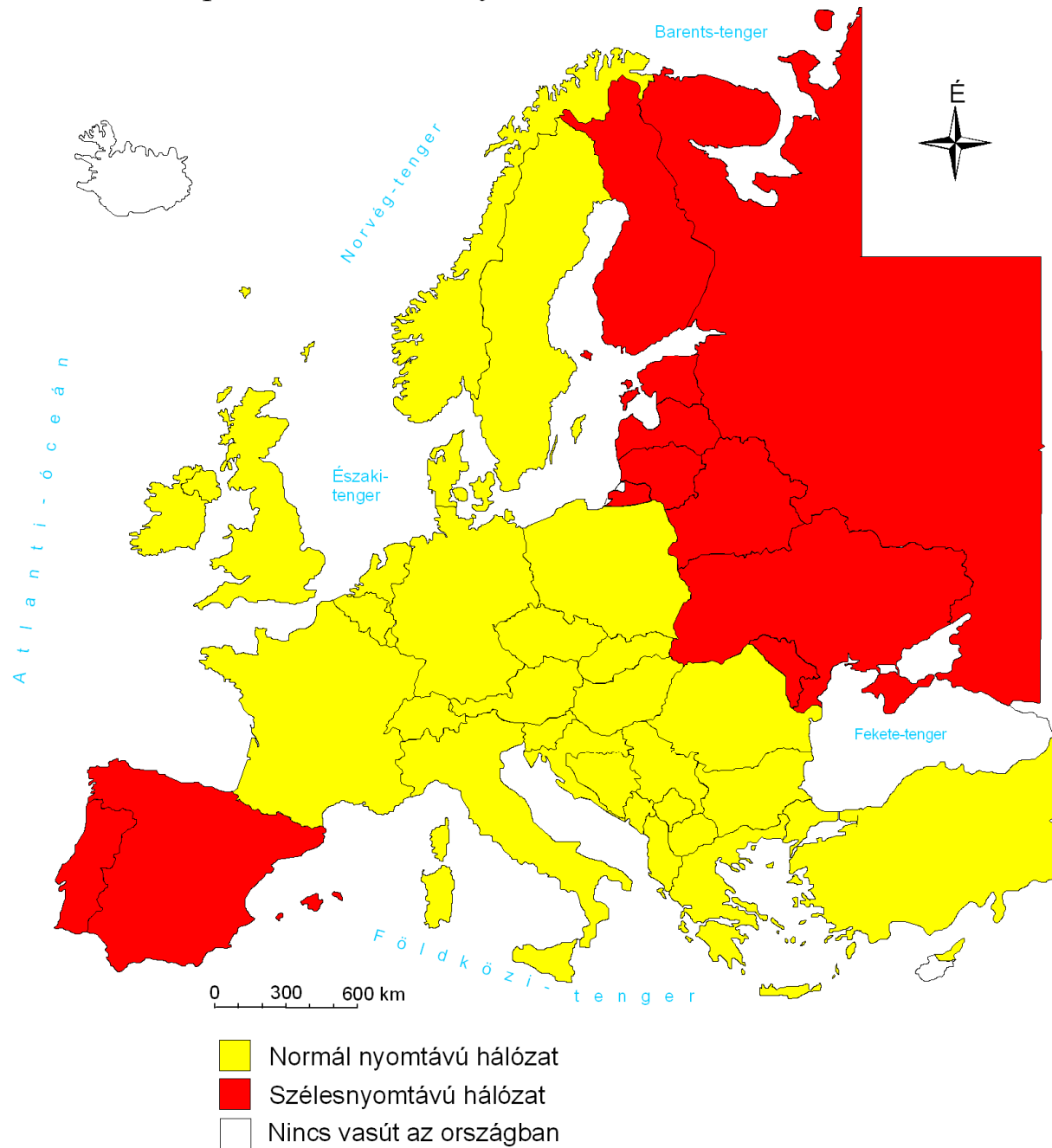
18. térkép

Az egy négyzetkilométerre eső vasútvonalak hossza (km-ben)

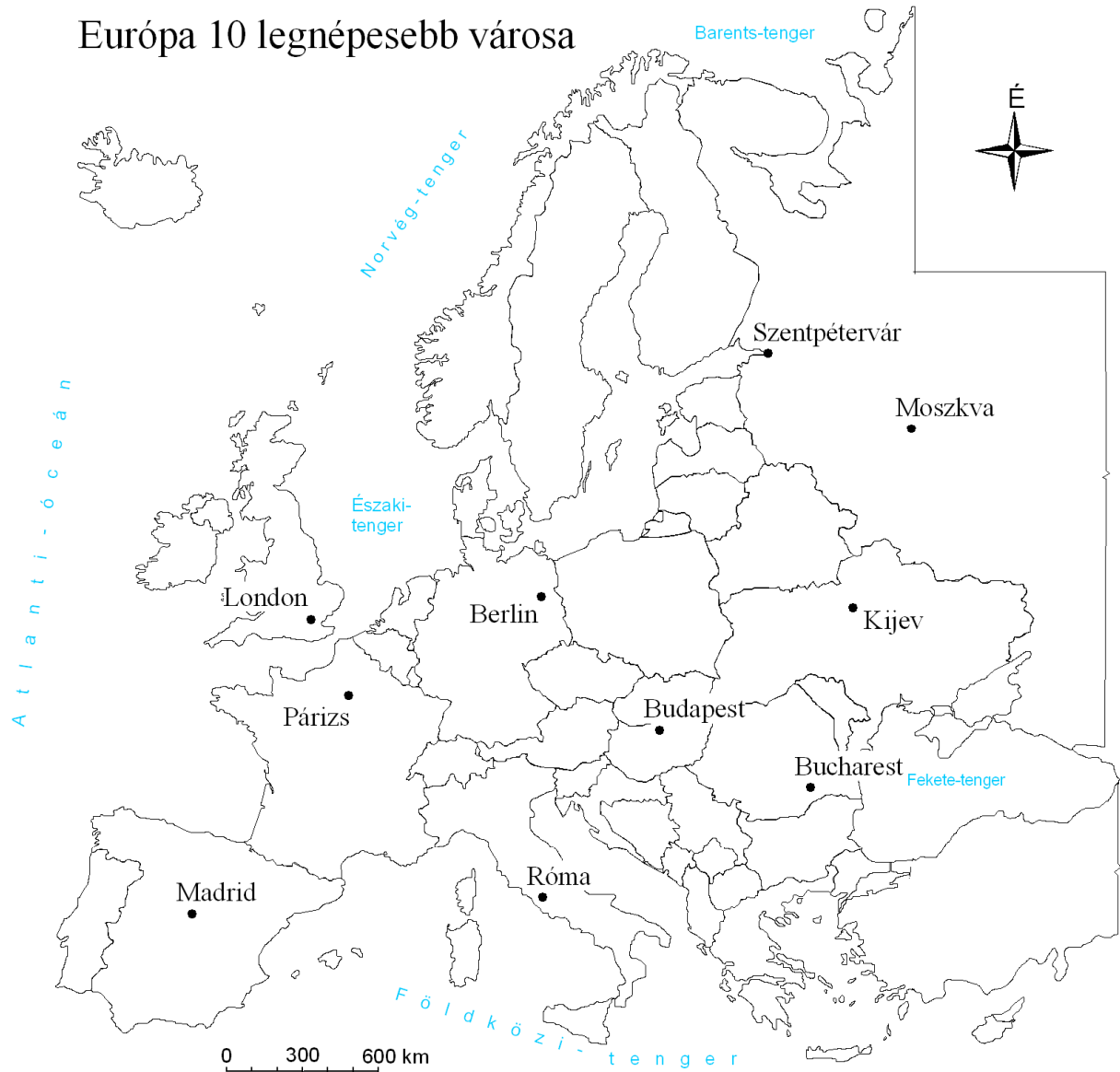
19. térkép

Az európai vasúthálózat nyomtávok szerint

20. térkép

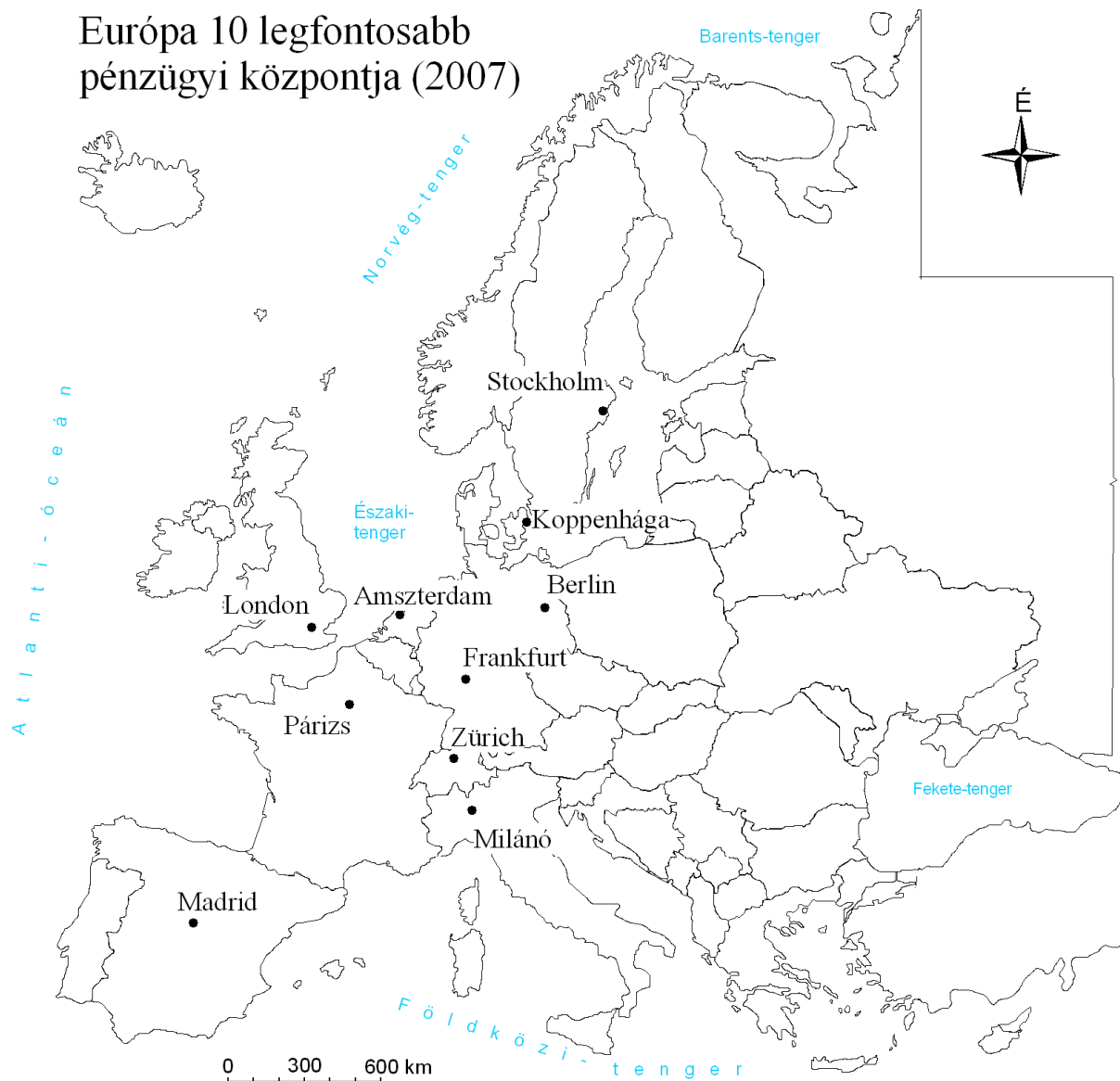
Európa 10 legnépesebb városa

Moszkva	8.300.000	Róma	2.650.000
London	7.050.000	Kijev	2.600.000
Szentpétervár	4.680.000	Párizs	2.150.000
Berlin	3.390.000	Bukarest	2.020.000
Madrid	2.850.000	Budapest	1.825.000

21. térkép

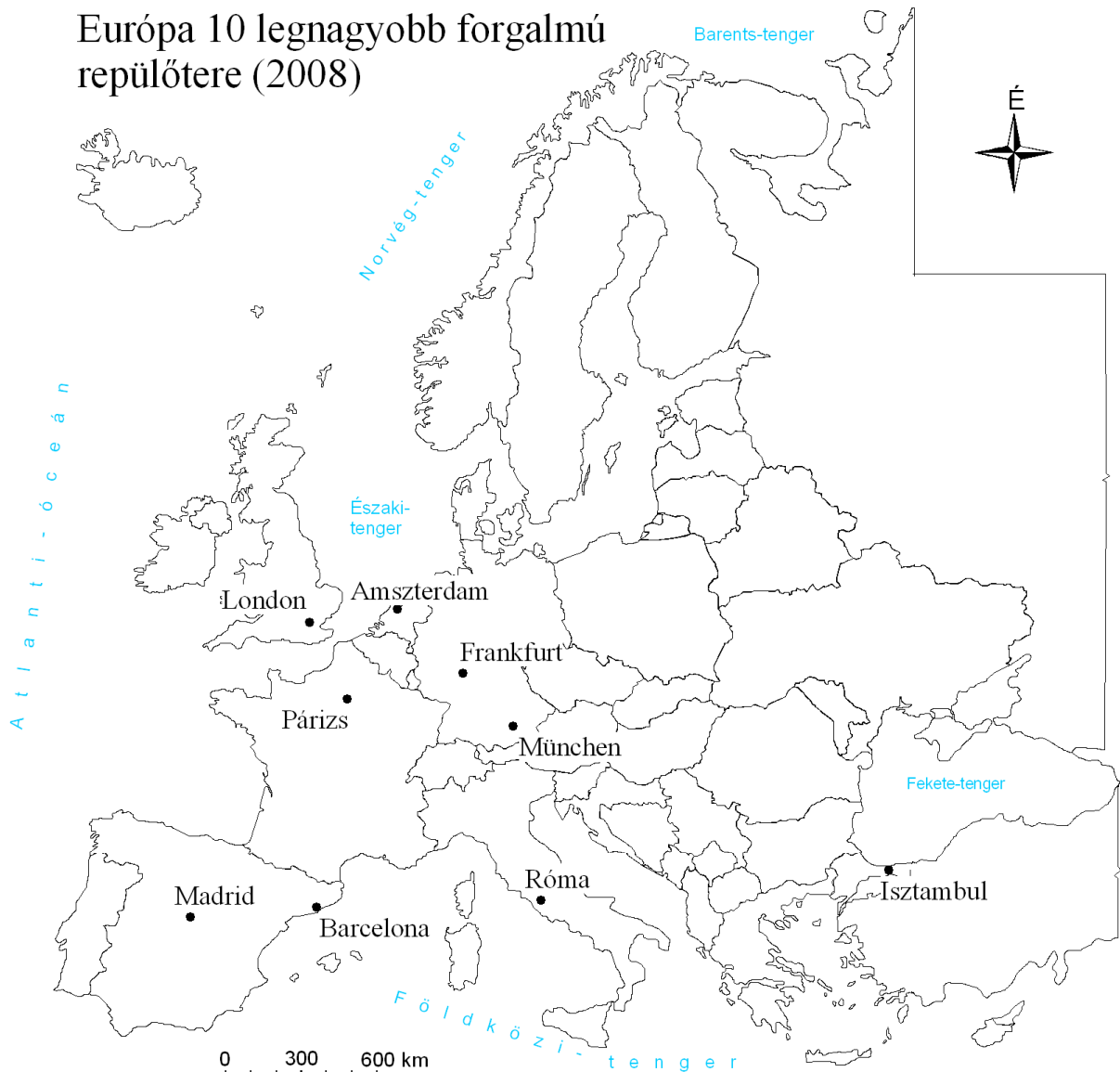
Európa 10 legfontosabb pénzügyi központja (2007)

1. London	6. Koppenhága
2. Párizs	7. Zürich
3. Frankfurt	8. Stockholm
4. Amszterdam	9. Milánó
5. Madrid	10. Berlin

22. térkép

Európa 10 legnagyobb forgalmú repülőtere (2008)

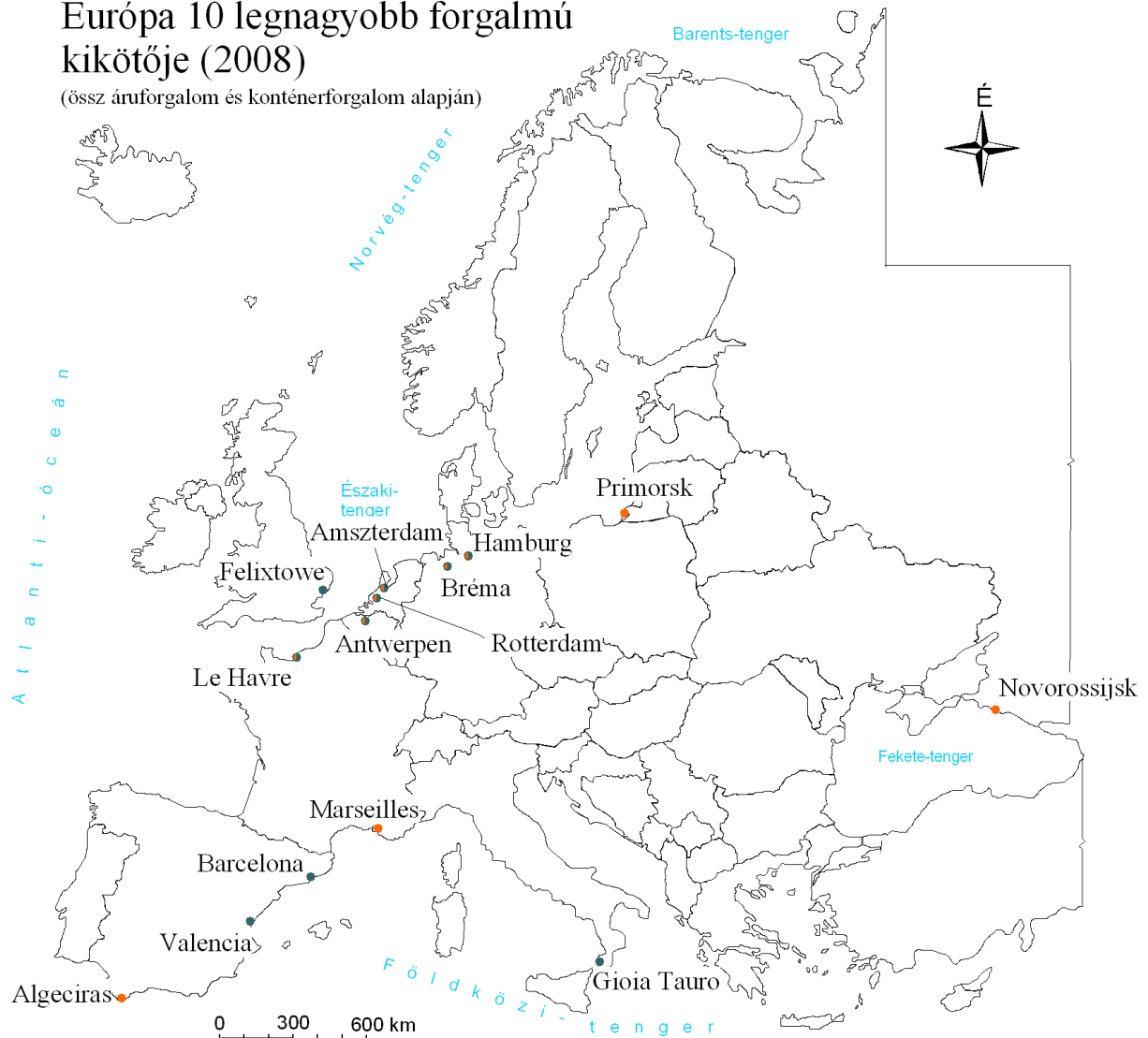

London Heathrow Airport	67.000.000	Róma Leonardo da Vinci Airport	35.130.000
Paris Charles de Gaulle Airport	60.800.000	München Airport	34.530.000
Frankfurt International Airport	53.467.000	London Gatwick Airport	34.214.000
Madrid Barajas Airport	50.800.000	Barcelona El Prat Airport	30.210.000
Amsterdam Airport Schiphol	47.430.000	Isztambul Khemal Atatürk International Airport	28.550.000

23. térkép

Európa 10 legnagyobb forgalmú kikötője (2008)

(össz áruforgalom és konténerforgalom alapján)

Össz áruforgalom alapján:

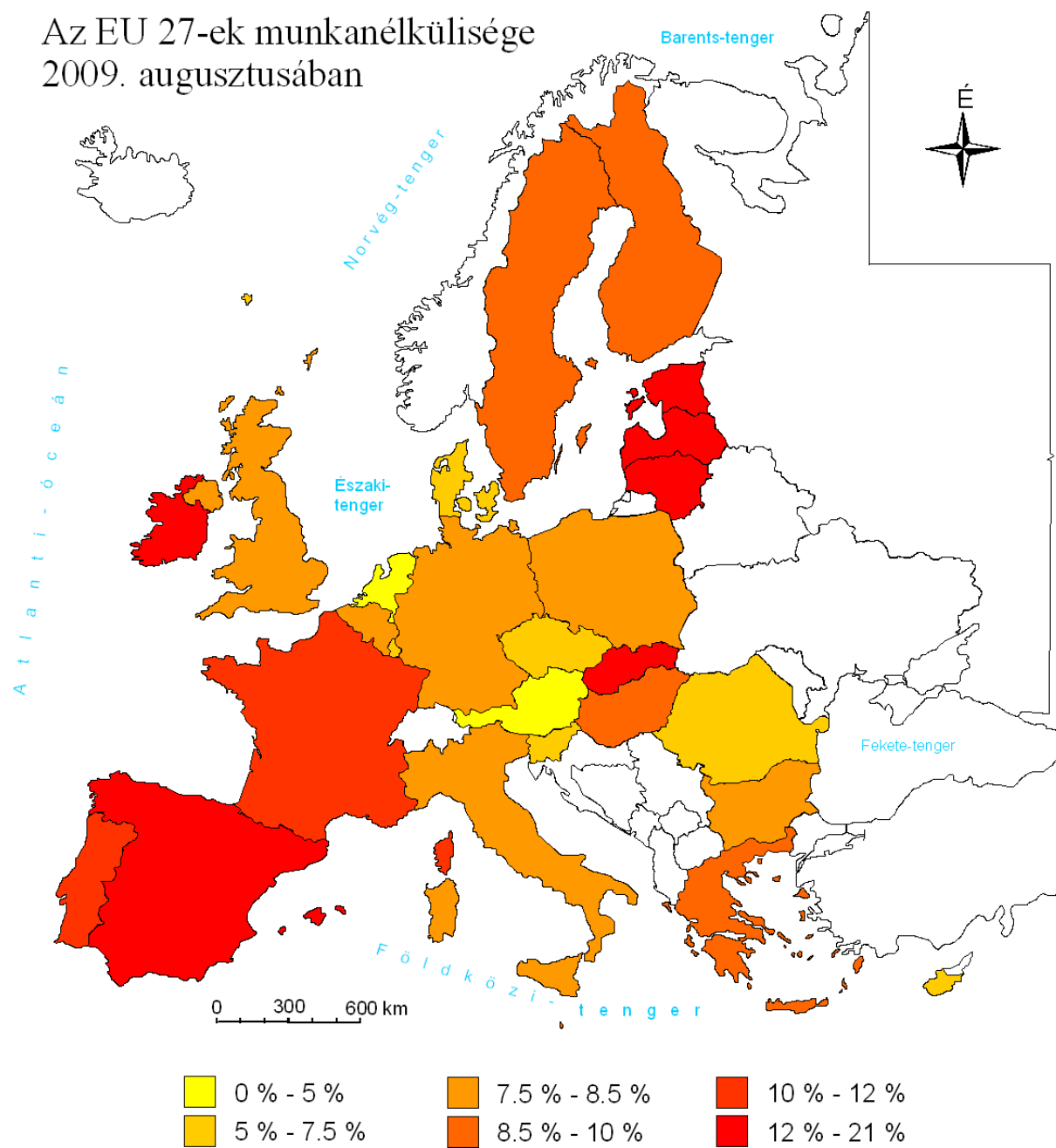
1. Rotterdam	401.181 (ezer) tonna (világ: 4.)
2. Antwerpen	182.897 (ezer) tonna (17.)
3. Hamburg	140.923 (ezer) tonna (23.)
4. Marseilles	96.282 (ezer) tonna (36.)
5. Amszterdam	87.840 (ezer) tonna (40.)
6. Novorossijsk	79.303 (ezer) tonna (52.)
7. Le Havre	78.885 (ezer) tonna (53.)
8. Algeciras	74.514 (ezer) tonna (57.)
9. Primorsk	74.227 (ezer) tonna (58.)
10. Bréma	69.095 (ezer) tonna (62.)

Konténer forgalom alapján:

1. Rotterdam	10 790 604 konténer (világ: 7.)
2. Hamburg	9 917 180 konténer (10.)
3. Antwerpen	8 175 951 konténer (15.)
4. Bréma	4 892 056 konténer (21.)
5. Gioia Tauro	3 445 337 konténer (28.)
6. Algeciras	3 414 345 konténer (30.)
7. Felixstowe	3 341 787 konténer (32.)
8. Valencia	3 042 665 konténer (34.)
9. Le Havre	2 638 000 konténer (39.)
10. Barcelona	2 610 099 konténer (40.)

24. térkép

Az EU 27-ek munkanélkülisége
2009. augusztusában

Benelux államok

Luxemburg:

Luxemburg: Luxemburg fővárosa, a mindössze 80 ezres lakosú kisváros. Ennek ellenére az EU egyik legjelentősebb központja. Itt található több Európai Intézmény is, az EU gazdasági és pénzügyi irányítása is a városban, illetve a város melletti EU negyedben kapott helyet.

Nem csak az EU gazdasági vezetése, de több tucat bank és biztosítótársaság központja is itt található, amelynek köszönhetően Európa –egyben a világ– leggazdagabb országa a GDP/fő-t figyelembe véve (2007-ben 80500 USD/fő).

Egyre több üzletember és turista is felkeresi az országot. Jelentős idegenforgalmi bevételekhez juttatva azt. Kimagasló a közlekedésben elfoglalt szerepe is, nemzetközi repülőterén évente körülbelül 1,5 millió utas fordul meg.

Belgium:

Brüsszel: Belgium fővárosa, közlekedési csomópont. Brüsszel része a már meglévő európai gyorsvasúthálózatnak, közvetlen összeköttetése van Párizssal, Londonnal, Amszterdammal és a Ruhr-vidékkel. Iparában sokáig a csipkeverés dominált, amely a mai napig jelen van a városban, azonban gazdasági szempontból mára jelentősebbé váltak a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak (műszer- és autógyártás, elektronika).

Műemlékekben gazdag város, ennek köszönhetően jelentős idegenforgalommal bír. Nem csak a turisták, hanem a politikai élet szereplői között is magas rangot tölt be. Itt található a NATO központja és az Európai Bizottság székhelye is.

Oostende: A legfontosabb halászkikötő, ennek köszönhetően a halfeldolgozás adja a bevételek jelentős részét. Kiemelkedik még az idegenforgalma is, amelyet tengerpartjának köszönhet, hiszen kedvelt fürdőhely.

Brugge: Műemlékekben gazdag város, jelentős idegenforgalommal. Ipara a tengerparton található előkikötőjébe **Zeebrugge**-be települt.

Kortrijk: Textilipari központ, juta-, len- és műszálfeldolgozás. Jelentős az élelmiszeripara is, a város az egyik legnagyobb belga gabonatermelő körzet középpontjában fekszik.

Antwerpen: A legjelentősebb belga kikötő található a városban. Iparára a „kikötői ipar” a jellemző. A legjelentősebb iparágak a kőolajfinomítás, gyógyszergyártás, fotokémiai ipar (az AGFA cég központja itt található). Nehéziparának meghatározói az egykori afrikai gyamtról Belga Kongóból (ma: Kongói Demokratikus Köztársaság)

származó nyersanyagok feldolgzására települt iparágak; színesfémkohászat, gyémántcsiszolás, kobalt feldolgozás –Belgium a világelső–, a kohászatra pedig autó és hajóépítés települt. Jelentős az élelmiszeripar is, amely szintén import termékekre épül.

Gent: A második számú belga kikötő. Itt is megtalálhatóak a „kikötői ipar” képviselői (olajfinomítás, vaskohászat, vegyi üzemek), azonban legjelentősebb termékeit a textilipar adja.

Leuven: A legjelentősebb egyetemi város, a kutatás-fejlesztés nemzetközileg is elismert központja.

Mons: A közeli kisvárossal (**La Louviere**) együtt a szénbányászat egykori központjai voltak, azonban az 1970-es évekre a városok közelében lévő bányákat mind felszámolták. A jelentős mértékben felszabaduló munkaerőt új iparágak meghonosításával kötötték le. Ezek közül a legjelentősebb a gyógyszergyártás és a gépkocsi-összeszerelés. Ezen felül Mons ad otthont a NATO európai haderőinek központjának.

Charleroi: Az ország egyik legjelentősebb vegy- és gépipari központja, több multinacionális cég székhelye található a városban amelyek az említett két iparágban dolgoznak. Jelen vannak azonban olyan iparágak is, amelyek nagy szaktudást igényelnek, ezek a repülőgéppalkatrészgyártás és az elektronikai ipar.

Namur: Győr nagyságú város, amely Vallónia kulturális, közigazgatási és felsőoktatási központja. A tercier szektor dominál a városban, a szekunder szektorból jóformán csak a vegyipar, azon belül is az üveggyártás jelentős.

Liege: Belgium legjelentősebb folyami kikötője, kedvező fekvésének köszönhetően bekapcsolódott az európai gyorsvasút hálózatba is. Legjelentősebb iparágai közül, kedvező közlekedésföldrajzi helyzetéhez kötődően, elsőként a vasúti jármű és folyami hajó gyártást emelhetjük ki. Az ehhez szükséges alapanyagokat a helyi kohókban és hengerművekben állítják elő. De nem csak gépgyártása, hanem vegyipara is jelentős, ezen belül is az üveggyártás a legjelentősebb.

Verviers: A vallon textilipar az Ardennek vonulatai közé települt, több kisebb nagyobb manufaktúrába. A legjelentősebb textilipari központ Verviers városa.

Genk: Szénbányászati központ. Napjainkban a bányászatnál már jelentősebbek az ipari parkokba települő multinacionális cégek. A legjelentősebb a Ford, amely egyik legnagyobb gépkocsiösszeszerelő üzemét telepítette ide.

Hollandia:

Amszterdam: Az ország fővárosa. A kereskedelem és a pénzügyi élet központja. A tercier ágazaté a vezető szerep, bevétele háromszorosa az ipari tevékenységének. Legjelentősebb ipari ágazatai a hajógyártás és a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő tevékenységek. Jelentős az élelmiszeripara is, amelyben főként az egykori gyarmatokról származó nyersanyagok feldolgozása a jelentős (pl. kakaó, cukor és rizs feldolgozás). Rendkívül fejlett és sokoldalú a textilipara, kimagasló a gyémántcsiszolás és -kereskedelem.

Idegenforgalmát az olyan jeletős kulturális értékeknek köszönheti, mint a Van Gogh múzeum, a Rembrandt ház vagy a királyi palota. De látogatott még a piros lámpás negyed és a coffe shopok is.

Ijmuiden: Amszterdam előkikötője, amely településen a vaskohászat, vas- és acélgyártás jelentős.

Hága: Annak ellenére, hogy Amszterdam az ország fővárosa, itt található a parlament, a királynő és a kormány székhelye. Az EU-ban is jelentős szerepet tölt be, itt van a Nemzetközi Bíróság és a Nemzetközi Törvényszék is.

Delft: Nagymúltú egyetemi város, porcelán- és fajanszáruiról is híres.

Leiden: Delft-hez hasonlóan történelmi múltal rendelkező egyeteme van, ezenkívül a tulipánkertészet egyik legjelentősebb központja.

Rotterdam: Európa legjelentősebb forgalmú kikötővárosa (Szingapúr után második a világon). Több nemzetközi nagyvállalat székhelye.

A kikötőkbe érkező hajók áruinak feldolgozása adja az ipari tevékenységet a városban. Legjelentősebb az olajfinomítás, ezen kívül a „kikötői ipar” minden ága megtalálható itt, kezdve a vaskohásztól a gépgyártáson át, a vegyi üzemekig és természetesen az élelmiszertermelés is kiemelkedő szerepet játszik.

Utrecht: Római alapítású város, már a középkorban is jelentős forgalmi csomópont volt. Napjainkban az egyik legnagyobb közúti és vasúti csomópont Hollandiában. Az informatika és a kultúra egyre nagyobb szerepet kap a város életében, itt található az ország legnagyobb egyeteme is.

Vlissingen: Jelentős kikötővárosról lévén szó, megtalálható a „kikötői ipar” minden ága. Fontos, hogy a Hollaniát – Nagy-Britanniával összekötő komphajó forgalom nagy része innen hajózik ki, valamint a közelében van az ország egyetlen atomerőműve is.

Eindhoven: A holland szilícium-háromszög legjelentősebb tagja. Az 1891-ben alapított Philips cég székhelye. Másik jelentős vállalata az 1950-től itt működő DAF teherautó- és autóbuszgyártó cég.

Hertogenbosch: A szilícium-háromszög második tagja, a Philips egyik legnagyobb izzógyára található a városkában.

Nijmegen: A holland szilícium-háromszög harmadik tagja, jelentős mikroprocesszor gyára van.

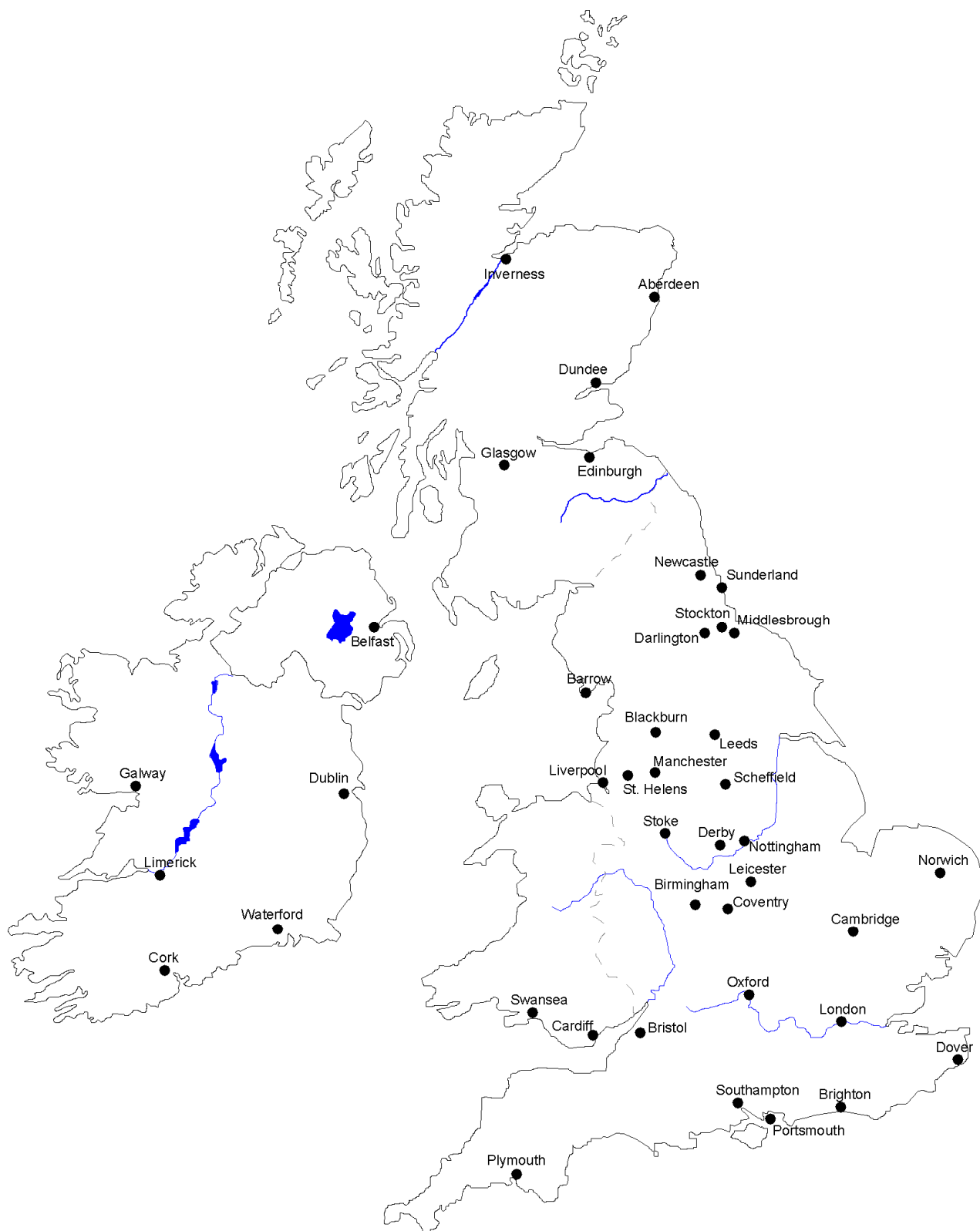
Arnhem: Kereskedelmi és közlekedési csomópont, amely kedvező fekvése miatt alakult ki, már a rómaiak idejében is átkelőhely volt a Rajnán. Napjainkban legjelentősebb ipaiágazata a vegyipar, ezen belül is a műszál- és a gumigyártás.

Groningen: Az északi országrész központja, egyetemi város. A környéken termelt mezőgazdasági alapanyagokat feldolgozó élelmiszeripara fejlett, csakúgy, mint az Északi-tengerről érkező földgázra települt vegyipara.

Delfzijl: Groningen előkikötője, a közelben bányászott földgáz és kősó, valamint az egykori gyarmatokról érkező áruk feldolgozása történik itt. Alumíniumipara az utóbbira (Suriname-i bauxit) támaszkodva alakult ki.

Maastricht: Jelentős cement-, porcelán-, és üveggyártó központ. Idegenforgalma számottevő, amit kiváló fekvésének köszönhet. Nagy a turistaforgalma, de a konferenciaturizmus szerepe is óriási.

Egyesült Királyság és Írország

Írország:

Dublin: Írország fővárosa az ír gyáripár és a szolgáltatások jelentős része ide települt. Annak ellenére, hogy nem az ország közepén fekszik az út és a vasúthálózat csomópontja, valamint napjainkban az Ír-sziget legjelentősebb repülőtere található itt.

Élelmiszer- és textilipara a környező mezőkön megtermelt növényeket és a legelőkön tartott állatok gyapját használja fel.

Galway: Jelentős kikötői forgalmat bonyolít le, emellett kiemelkedik felsőoktatási tevékenysége is.

Limerick: Jelenleg jelentős kikötőváros. Egykor azonban repülőtere miatt az északi félteke egyik legfontosabb városa volt. A nagy hatótávolságú repülőek megjelenése előtt ez a városka volt az észak-atlanti légiforgalom utolsó üzemanyagutántöltő állomása.

Cork: A kikötőn keresztül érkező nyersvasra és kőolajra épülő vaskohászata, gépgyártása és kőolajfinomítása van. Ezen kívül jelentős az élelmiszeripara is. Elsősorban a tej termelése és feldolgozása.

Waterford: A kikötőben kirakodott nyersanyagra jelentős fémipar települt. Üveggyártó központ, ezenkívül hús- és papíripara érdemel említést.

Egyesült Királyság:

Anglia:

London: Római alapítású város, a IX. század óta Anglia fővárosa. Kulturális, kereskedelmi, politikai központ, a gazdasági és a pénzügyi élet központja. A királyság legnagyobb iparvárosa, és legnagyobb kikötője is egyben.

Közlekedési csomópont, az autópályahálózat kiindulópontja, a Csatorna alagúton (Csalagút) keresztül bekapcsolódik az európai gyorsvasúthálózatba is. Öt nemzetközi repülőtere van, amelyek közül a Heathrow, Gatwick és a Luton a forgalmasabbak, míg a City Airport és a Stanstead-i repülőtér főként a fapadosokra és a rövidtávú járatokra specializálódott.

A belvárosa bankok, biztosítótársaságok, pénzügyi szervezetek központja. Több tucat színháza, múzeuma, egyeteme és főiskolája is van. Igazi világváros, minden iparág fellelhető itt.

Newcastle: Kiemelkedő kikötőváros, jelentős nehéziparral, amelyen belül kiemelkedő a gép- és a vegyipar, de megtalálható ágazatai között a vaskohászat és a hajóépítés is.

Sunderland: Nehézipari központ, mára a gépkocsigyártás a legjelentősebb ipari ágazat. A Nissan cég legnagyobb európai összeszerelő üze me és kutatóbázisa található itt.

Darlington és Stockton: Georg Stphensonnak köszönhetően e két település között indult meg elsőként a gőzvontatású vasúti személyszállítás 1825-ben.

Middlesborough: Sunderlandhez és Newcastlehöz hasonlóan nehézipari központ. A vaskohászat mellett jelentős a kőolajfinomítás és a vegyipar is.

Barrow: A közelben bányászott kőszénre és vasércre épülő gépgyártása van, amelyet tengeralattjárók gyártására használnak fel. Egyben itt van a brit tengeralattjáró flotta támaszpontja is.

Blackburn: Gyapjúból és gyapotból készült termékei miatt az ország egyik legnagyobb textilipari központja.

Liverpool: A Manchester környékén kialakult pamutvidék legfontosabb import és export kikötője. Jelentős ipart épített ki a behozott árukra alapozva, ilyenek a cukor- és gumigyárak, kőolajfinomítás, valamint a közlekedéshez szükséges hajók gyártása és javítása.

Manchester: Kereskedemi központ, azonban vegyipara és textilgépgyártása is jelentős. Napjainkban egyre a gépgyártás egyéb ágai is egyre nagyobb szerepet kapnak a városban és agglomerációjában.

St. Helens: Országos jelentőségű üvegyipara van, amely a helyben bányászott üveghomokra települt.

Sheffield: Vasiparát egészen a XIV. századig vezethetjük vissza. Manapság az acélgyártása jelentős, valamint a kisüzemekben előállított késztermékek, mint ollók, kések, szerszámok.

Leeds: Gazdasági központ, egykori gyapjúszővő üze meiből mára kevés maradt meg, helyüket az elektronikai ipar vette át, amely a ruházati iaprral együtt a legjelentősebb az országban.

Birmingham: A Fekete vidék –Földünk első igazi nehézipari körzete– legnagyobb települése. Szinte mindenféle iparág megtalálható itt kisebb-nagyobb üzemekben. A legjelentősebb és legtöbb embert foglalkoztató a kohászat és az acélgyártás. Gépgyártása is rendkívül sokoldalú, autó-, repülő- és szerszámgépgyártása kiemelkedő. James Watt itt építette meg első gőzgépét. Nem csak nehézipari központ, hanem anglikán püspöki és római katolikus érseki központ is, valamint jelentős egyetemi város és kutatási-fejlesztési központ.

Stoke: A kerámia- és porcelánipar szülővárosa, a „Fazekas-vidék” központja. Napjainkban egyre jelentősebb a fémipara is.

Coventry: Jelentős gépipari központ, termékei közül kiemelkedik az óra-, varrógép-, és kerékpárgyártása. Itt található a Dunlop gumigyártó cég központja és egyik legjelentősebb üzeme. Napjainkban olyan modern iparágak is nagy teret nyernek, mint a rakéta- és repülőgépgyártás. Ezeknek az iparágaknak a hátterét a helyi műszaki egyetemről kikerülő mérnökök jelentik.

Nottingham: Csipke-, dohány- és gyógyszeripara jelentős. Fontos egyetemi és iparváros. Az ipari forradalom idején a gépek ellen lázadó munkások központja volt (Ludditák lázadása).

Leicester: Az angol bőr- és cipőipar központja. A körülötte elterülő agrárvidéket látja el nehézipara gépekkel és az ott termelt termékeket dolgozza fel élelmiszeripara.

Derby: Selyem- és porcelánipara mára már nem olyan jelentős, mint amilyen a XIX. században volt. Napjainkban a Rolls Royce cég határozza meg a város foglalkoztatási szerkezetét. A leginkább autóiról híres cég repülőgéphajtóműveket és nagyteljesítményű dízel motorokat is gyárt, amelyeket hajókban, mozdonyokban használnak fel.

Norwich: Textilipara több évszázados múltra tekint vissza, ehhez az iparághoz csatlakozott a XX. század folyamán a vegyészet és a textiltéglgyártás.

Cambridge: Az egyik leghíresebb egyetemi város, első felsőoktatási intézményét 1284-ben alapították.

Oxford: 1167-ben alapított egyeteme van, ezen felül autó- és repülőgépgyártása egyre nagyobb teret kap az ország gazdasági életében.

Southampton: A legnagyobb természetes mélyvízi kikötő, Jelentős személy és áruforgalma is van. Olajfinomítói, vegyipara és repülőgépgyártása kiemelkedő.

Portsmouth: Jelentős kikötőváros. Főként gépiparával és elektronikai iparával emelkedik ki a déli part városai közül.

Brighton: Híres egyeteme van, azonban fontosabb idegenforgalmi szerepe. A város a legkedveltebb fürdőhely Angliában.

Dover: A „Csalagút” angliai végpontja, kedvelt üdülőhely, jelentős idegenforgalmi központ. A kontinens felé irányuló komphajóforgalom legjelentősebb kikötője.

Bristol: Porcelángyártása és élelmiszeripara jelentős. Kohászata az egyik legnagyobb területen helyezkedik el a királyságban, amelynek félkész termékeit a repülőgép- és autógyártás, valamint az elektronikai ipar használja fel.

Jelentős egyetemi város, kulturális központ, itt található az ország első színháza a Theatre Royal, amelyet 1776-ban építettek.

Plymouth: Dél-Nyugat Anglia legnagyobb városa jelentős kikötő amely a legnagyobb óceánjárókat is fogadni tudja. Kitűnő fekvésű település ennek köszönhetően az egyik legfontosabb hadikikötője az országnak, valamint repülőgépgyártásának fellelővára. Itt készítették a világ ezideáig polgári célra használt sugárhajtású repülőinek felét (7 db Concorde-ot).

Skócia:

Edinburgh: Skócia székhelye. London után a második számú pénzügyi központ a szigetekeken. Papírgyártása és nyomdaipara világhírű, csakúgy mint a kartográfiai ipara, valamint egyeteme. Kulturális és oktatási szerepköre miatt skót Athénnek is nevezik.

Glasgow: Szárnyalása az ipari forradalom idején kezdődött amikor fekvéséből adódóan sokoldalú ipar alakult ki a városban. Legjelentősebb iparágai közé tartozik a Whisky- és sörkészítés, a vaskohászat, valamint a mozdony- és hajógyártás illetve -javítás.

Inverness: A Skót-felföldet felkeresők kedvelt kiinduló állomása. A kisváros legfontosabb iparágai az ősi whisky készítés és a tengerparti adottságokból adódó halfeldolgozás és konzervipar.

Dundee: Skócia legnagyobb textilipari központja, elsősorban jutát és lent dolgoznak fel.

Aberdeen: Iparváros és felsőoktatási központ, a szigetország harmadik legjelentősebb halászkikötője, valamint az Északi-tengeri szénhidrogénbányászat brit irányító központja is itt található.

Wales:

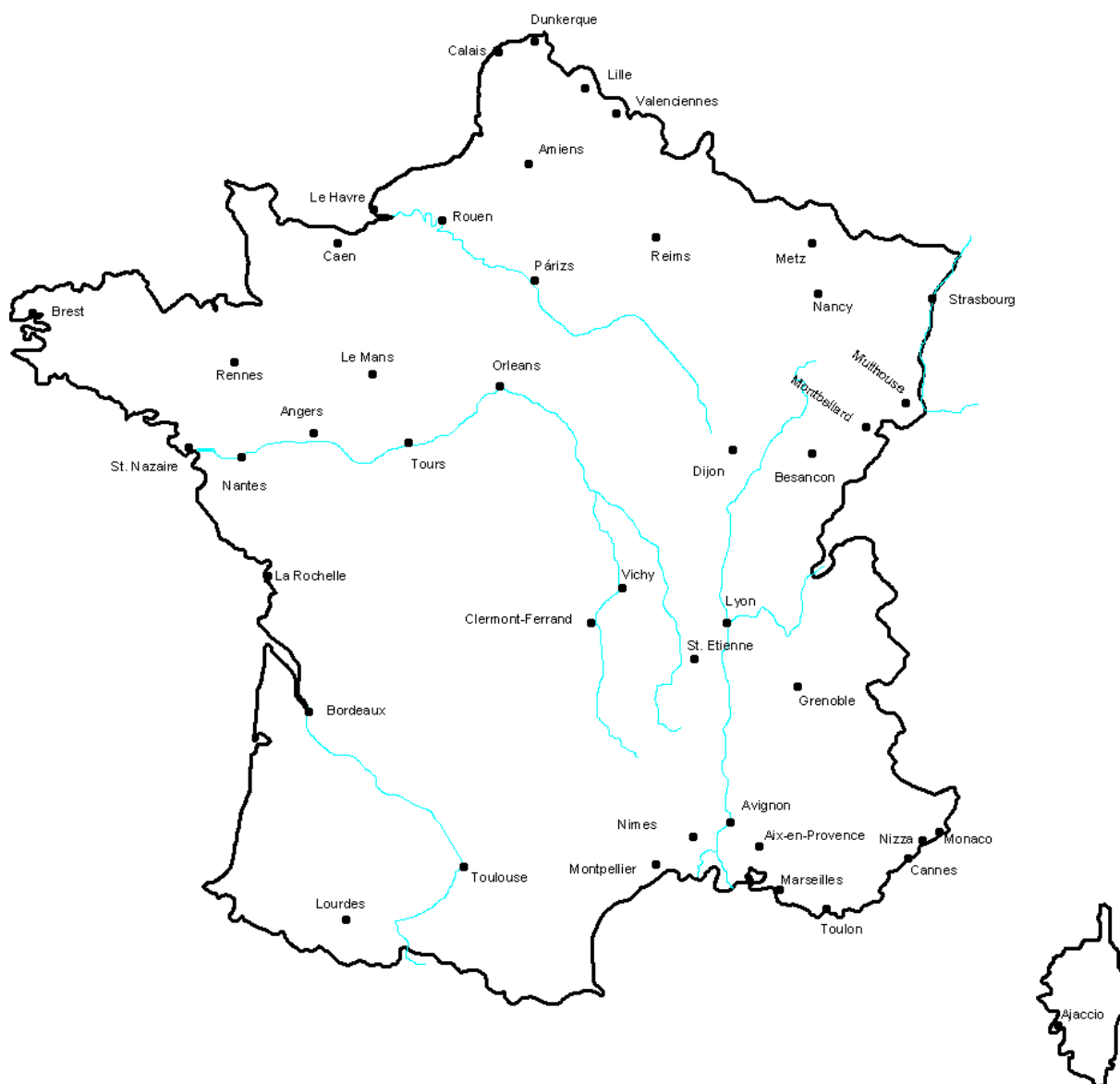
Cardiff: Az országrész székhelye. Az ipari forradalom idején a világ legnagyobb szén exportáló kikötője volt, ma már vasércet és hulladék vasat importál, amelyet a helyi kohókban dolgoznak fel. A feldolgozott vasra jelentős gépipar települt. Legjelentősebb gyára a Rover autógyár, amelynek székhelye is itt található.

Swansea: Vas- és acélipari központ, valamint jelentős olajkikötő. Itt található az ország (Egyesült Királyság) legjelentősebb színesfémkohászati központja is.

Észak-Írország:

Belfast: Az országrész központja, kikötője jelentős importot bonyolít le. Kikötőipara, elsősorban a malom- és cukoripar rendkívül jelentős. Napjainkban egyre fontosabb a repülőgépgyártás is. Jelentős közigazgatási, kereskedelmi és kulturális központ, fontos egyetemi város.

Franciaország

Párizs: Franciaország fővárosa. Fejlődését kedvező fekvésének köszönheti. A Párizsi-medence szívében helyezkedik el, területén több szajnai átkelőhely is volt. Ma is fontos kereskedelmi csomópont, itt jelentek meg Európában először a nagysebességű vasutak. Repülőterei (Orly, Le Bourge, Charles de Gaulle) jelentős utasforgalmat bonyolítanak le.

A tudományos és kulturális élet központja, 1215-ben alakul meg első egyeteme a Sorbonne. Bankok, biztosító társaságok központja, de itt van többek között az UNESCO székhelye is. Jelentős idegenforgalmat vonz, híres épületei a világ minden tájáról csábítják a turistákat.

Nehézipara a város környékére települt, itt autógyárak (Renault –székhelye is itt van-), repülőgépgyárak és különböző vegyi üzemek is vannak. Rendkívül fejlett a foglalkoztatási szerkezete, a dolgozók 80%-át ugyanis a szolgáltató szektor látja el munkával.

Lille: Textil- és gépipari központ. Fontos közlekedési csomópont, elsősorban a vasúthálózatban elfoglalt szerepe miatt, hiszen a Párizs, Csalagút (London), Belgium és a Ruhr-vidék felől érkező vonalak csomópontjában fekszik.

Valenciennes: Érdekessége, hogy elővárosai már Belgiumban vannak. Jelentős kohászati és gépgyártó központ.

Dunkerque: Az ország egyik legnagyobb kikötője (3.), import vasércet és kőolajat dolgoz fel, ezen felül jelentős a halfeldolgozás és a konzervipar is.

Calais: A csalagút kiindulópontja a város határában van, az Anglia felé irányuló komphajóforgalom egyik legnagyobb bázisa is egyben. Jelentős az élelmiszeripara, amely a tengeri halászatra települt.

Metz: Közlekedési csomópont, jármű- és elektronikai iparral. Nancyvel versengve oktatási, kulturális és közigazgatási központ.

Nancy: Kohászata és gépgyártása jelentős, ezenkívül a kutatás fejlesztés egyik központja. Metz versenytársa a térség központi települése címért.

Strasbourg: Gép- és textilipari központ. Jelentős iparágai a kőolajfinomítás és -vegyészet, amelynek az alapja a Marseilles mellől induló Németországba vezető kőolajvezeték. Több EU intézmény székhelye, közülük a legjelentősebb az Európai Parlament.

Mulhouse: Autó- és textilipara jelentős, közlekedési szempontból fontos, hogy közös repülőtere van a svájci Basellel és a németországi Freiburggal.

Besancon: Régi óragyártó központ, Franche-Comte régió legjelentősebb városa, amely az ország legiparosodottabb régiója.

Montbéliard: 1810-ben a Peugeot család kerékpárgyárat hozott itt létre, amely megalapozta a térség fejlődését, amely üzemben napjainkban gépkocsikat gyártanak. Gyártanak vasúti járműveket TGV-ket (Train Grand Vitesse) is, valamint jelentős a mikroelektronikai ipar, amely a környék óragyártására települt.

Clermont-Ferrand: A környező vízienergiát kihasználva jelentős vegyipar települt itt meg. A legnagyobb vegyipari üzem a Michelin gumigyára.

Vichy: A II. világháborúban a német megszállás alatt a németek ezt a várost tették meg a kormány székhelyének.

- Lyon:** Közlekedési csomópont, rendkívül jó vízi, közúti és vasúti megközelítési lehetőséggel. Az ország második legnagyobb pénzügyi központja, bankok és biztosítók székhelye. Sokoldalú textilipara van, kiemelkedik még teherautó gyára és gépipara is.
- Rouen:** Párizs előkikötője, amely dagály idején tengerjáróhajókkal is megközelíthető. Iparában a legjelentősebb a kőolajfinomításon alapuló vegyészet. Ettől fontosabb idegenforgalma, amelyet gótikus katedrálisának és középkori városmagjának köszönhet.
- Le Havre:** Az ország második legnagyobb kikötője. Szintén a kőolajbehozatal adja az alapját az iparnak, amely a kőolajfinomítás és vegyipar mellett az autóiparban ad munkahelyeket.
- Caen:** Vasműve, elektronikai, gyógyszer és autóipara jelentős. Felsőoktatási központ és közigazgatási funkciót is betölt, hiszen ez a kisváros (110 ezres) Alsó-Normandia központja.
- Amiens:** Híres a bársonykészítése, idegenforgalmát a gótikus székesegyház és a városmag vonza. Iparára a kisebb üzemek jellemzőek, amelyek javarészt a párizsi cégek beszállítói.
- Reims:** Champagne-Ardennek régió központja. Mint a régió neve is mutatja, pezsgőgyártásáról híres, ez a legnagyobb bevételi forrása napjaikban is, természetesen az idegenforgalom mellett. Leghíresebb műemléke a katedrális.
- Dijon:** Elsősorban mustárjáról híres település. Élelmiszer-, fém- és elektronikai ipara a külvárosokba húzódtak. Manapság kereskedelmi és kulturális központ.
- Tours:** Tour körzete Franciaország „gyümölcsös kertje”. Gyümölcs (pl. dinnye, eper, szőlő), zöldség, gabona termő terület.
- Orleans:** A növénytermesztés hasonlóan gazdag mint Tours környékén, azonban itt jelentősebb az állattartás, elsősorban szarvasmarha, sertés és baromfi.
- Nantes:** Ipari nagyváros, import nyersanyagokat dolgoz fel. Főbb iparágai az elektronika és az űrkutatás, amelyek magasan kvalifikált munkaerőt igényelnek.
- St. Nazaire:** Nantes előkikötője, itt összpontosulnak a klasszikus iparágak, mint a kohászat és gépgyártás valamint az olajfinomítás és a vegyipar.
- Le Mans:** Bevételeit főként a turisták által itt elköltött eurokból kapja, akik elsősorban az autóversenyek miatt látogatják a várost. A leghíresebb ilyen a Le Mans-i 24 órás verseny. Emellett a Renault cég egyik autógyára található a városban.
- Angers:** Oktatási és kutatási központ. Jelentős a textilipara és az élelmiszer-termelése.

St. Etienne: Az ország egyik legelmaradottabb térségében található. Iparára a bányászat és fegyvergyártás volt jellemző, ma kulturális funkciókkal igyekeznek pótolni a hiányzó bevételeket.

Grenoble: Az 1968-as téli olimpia helyszíne, napjainkban kutatási és fejlesztő központ. Jelentős az alumíniumkohászat, amely a környéken található jelentős vízierőművek, valamint a nagyeesű bővizű folyók miatt költözött ide.

Rennes: Bretagne közigazgatási központja, autóiparáról nevezetes. Jelentős élelmiszeripari központ, elsősorban gabonatermelése kiemelkedő.

Brest: Hadikikötő és tengeralattjáró bázis.

La Rochelle: Jelentős kikötőváros, járműgyártással és vegyiparral.

Bordeaux: Ipar a kikötőbe érkező importárak feldolgozásán alapszik, kőolajfinomítás, élelmiszeripar. De jelen vannak az olyan szaktudást igénylő iparágak is, mint a gépkocsi- és repülőgépgyártás. Nyugat-Franciaország legnagyobb városaként, kulturális és oktatási központ is.

Toulouse: Hagyományos repülőgépgyártó központ, már a XX. század eleje óta. Az 1970-es években a Concorde legfontosabb kutató-fejlesztő és építő bázisa volt, napjainkban az Airbus gyár otthona. Franciaország második legnagyobb egyeteme működik a városban.

Lourdes: Európa egyik legnagyobb katolikus zarándokhelye. Szűz Mária tiszteletére emelt temploma van, a templom mellett lévő barlanghoz, ahol Mária megjelent és a forráshoz, amely a barlang tövében ered az egész világról érkeznek zarándokok.

Nîmes: Római alapítású város. A turisták is a római emlékei miatt keresik fel. Idegenforgalmán kívül a szőlő- és borkészítése érdemel említést.

Montpellier: Egyetemi város, csúcstechnológiai kutatások központja. Legjelentősebb iparágai a vegy- és elektronikai ipar.

Avignon: Katolikus püspöki székhely, a XIV. században a pápák székhelye is volt.

Marseille: Az ország legnagyobb forgalmú kikötője található itt. Jelentős „kikötői iparral”. Főként a kőolajfinomítás, az erre települő vegyészet, valamint a vaskohászat és a gépgyártás kiemelkedő.

Aix-en-Provence: Egyetemi város, kulturális központ. A levendula termesztés központja. Jelentős az idegenforgalma is.

Toulon: Hadikikötő, jelentős hajóépítő és javító iparral.

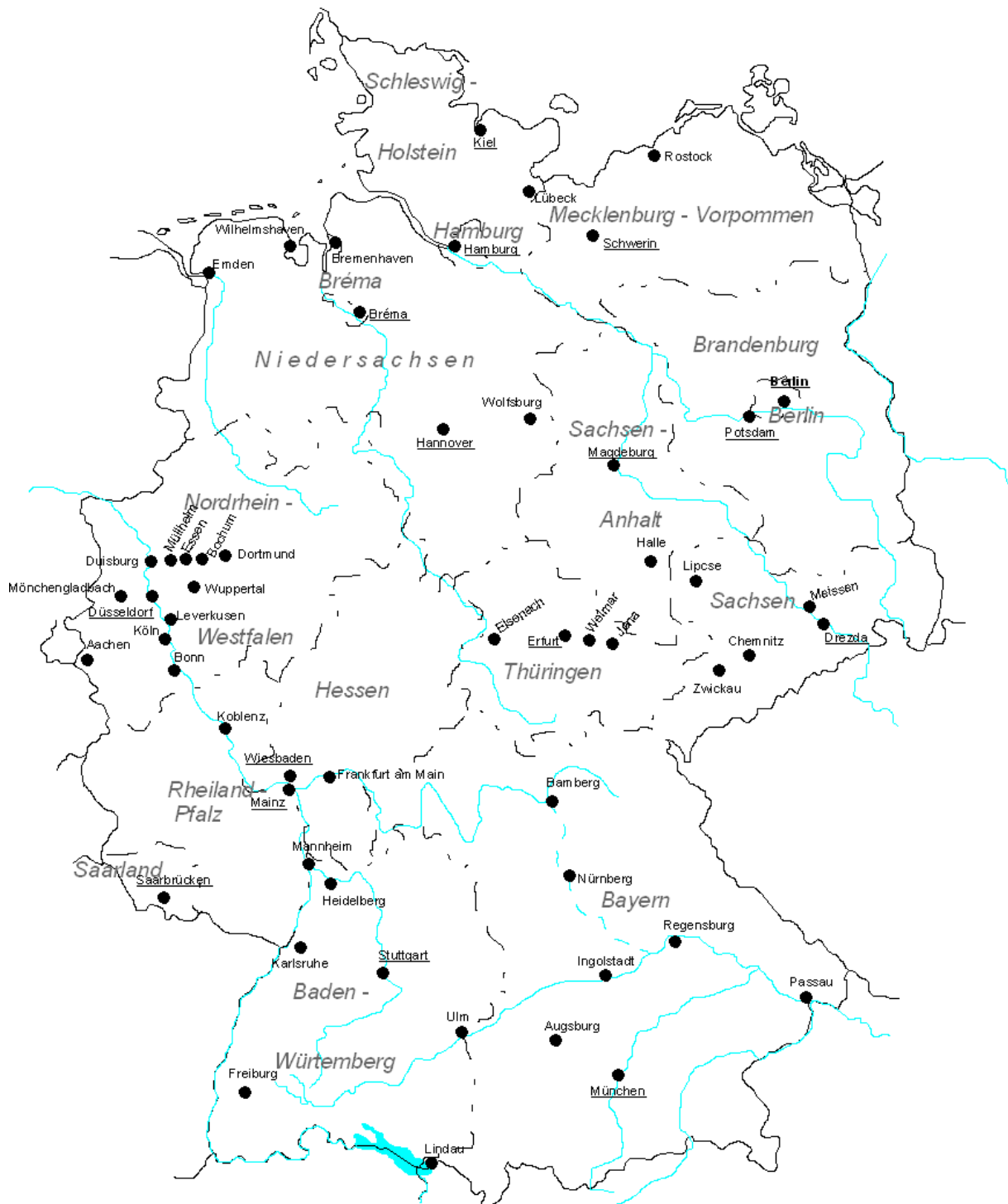
Cannes: A francia riviéra legismertebb városa, kiemelkedik filmfesztiváljával.

Nizza: Az olasz határ közelében fekvő település Cannes mellett a riviéra második legfontosabb idegenforgalmi központja.

Ajaccio: Korzika közigazgatási központja, ahol a hajójavítás és a halfeldolgozás adja az ipari bevételek jelentős részét.

Monaco: A kicsiny hercegség, vonzó a gazdag üzletemberek előtt, hiszen 0 %-os az adókulcsa, ezért sok tehető ember telepszik le itt. Kaszinók, szállodák és vendéglátóhelyek jellemzik, ezek adják bevételeit is. Itt található a Francia Oceanográfiai Múzeum is.

Németország

A térképen az aláhúzott városok, tartományi székhelyek, amelyek egyben az adott tartomány közigazgatási központjai is.

Berlin: Az ország fővárosa, Közép-Európa legnagyobb városa. Majd 900 km² területen fekszik (Miskolc kb. 170 km², Budapest kb. 550 km²), 3,4 millió ember otthona.

Lakóinak jelentős része a szolgáltató szektorban dolgozik. Iparágai közül az elektronikai ipar emelkedik ki, amelynek legnagyobb képviselője a Siemens cég, nehéziparából a vasúti járművek gyártása a legfontosabb. Vegyipara is jelentős, főként gyógyszergyártása kiemelkedő, de rendkívül jelentős textil- és élelmiszeripara is.

A fejlett, magasan kvalifikált szaktudást igénylő precíziós iparágak közül a finommechanika, óragyártás és a már említett elektronikai ipar emelkedik ki. Berlin nem csak ipari nagyváros, fontos közlekedési csomópont is. Három repülőtér (Tegel, Tempelhof, Schönefeld), több nemzetközi szinten is jelentős vasútállomása van, több autópálya kiindulópontja a város. Hajózása is jelentős, hiszen csatornák kötik össze a környező nagyobb folyókkal és az Északi-tengerrel is.

Nem utolsósorban az ország kulturális és oktatási központja is, hiszen több egyeteme, főiskolája van, amelyek országos jelentőségűek, múzeumokban, színházakban bővelkedik.

Emden: Németország legnyugatibb kikötője. Halászata és halfeldolgozása országos jelentőségű. Jelentős szerepe van az Északi-tengerről érkező földgáz feldolgozásában és a svéd vasérc fogadásában.

Wilhelmshaven: Az ország harmadik számú kikötője. Főként a kőolajfeldolgozás és az erre épülő vegyipar adja jelentőségét. Ez az egyik legnagyobb haditengerészeti támaszpont az országban.

Bréma: A legkisebb területű tartomány. Előkikötője Bremerhaven, amellyel együtt a második legforgalmasabb kikötőrendszert alkotják az országban. Jelentős a vaskohászata és gépgyártása. Az itt készült acél Európa szerte kelendő termék. Széles spektrumú élelmiszeripara van, valamint egyre nagyobb teret kapnak a város életében a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak. (Elektronikai ipar, optika)

Bremerhaven: Bréma kikötőivel együtt kb. 25 ezer hajó rakodik ki és be a kikötőkben évente (70/nap). Import nyersanyagokra települ az ipar is, amely elsősorban a színesfémkohászat és a gépgyártást öleli fel. Jelentős az Északi-tengerből származó halak feldolgozása is, így fejlett a konzerv- és élelmiszeripara is.

Hamburg: A legnagyobb német kikötő, 110 millió tonna áru fordul meg itt évente. A legkedvezőbb fekvésű kikötő, az Elba 3 km széles és 12-15 méter mély Hamburgnál. Iparából kiemelkedik az import termékekre települt kohászat amelynek termékeit helyben doglozzák fel a hajó- és szerszámgépgyártásban.

Igazi nagyváros, kulturális központ, itt épült meg az ország első operaháza, tucatnyi színháza, múzeuma van. Itt található a Trópusi Betegségek Intézete is.

Kiel: A legnagyobb német hadikikötő, legfontosabb iparága a hadihajógyártás és a hajójavítás. Jelentős a halfeldolgozás és konzervipar, valamint a Skandináv államokból importált fa feldolgozásán alapuló papíripar.

Jelentőségét növeli, hogy 1665-ban alapított egyeteme van és közlekedésileg is fontos szerepet tölt be, hiszen itt kezdődik/ér véget a Kieli-csatorna amely az Északi- és a Balti-tengert köti össze.

Lübeck: Nagy múltú város. A Hansa szövetség egyik legjelentősebb tagja volt. Napjainkban Rostockkal együtt a Keleti-tenger legjelentősebb német kikötője. Jelentős vegyipara és vegyészete van. Kiemelkedő még a hajógyártás és -javítás, valamint a tengerből fogott halra épülő élelmiszeripara.

Wolfsburg: A várost 1938-ban építették a legnagyobb üzemével a Volkswagen autógyárral együtt. A város legfőbb megélhetési forrása napjainkban is a „népautó”. A lakók vagy az autógyárban vagy valamely beszállítójánál dolgoznak. Ezen felül az egyetlen jelentős munkaerőt felvevő gazdasági ág a szolgáltatás.

Hannover: Tartományi székhely, közigazgatási központ. Jelentős kulturális, közlekedési és kereskedelmi központ. Számottevő nehézipara, amelyből kiemelkedik az autó- és traktorgyártás. 2000-ben Hannoverben rendezték meg a világkiállítást, amely addig nem látott tömegeket vonzott a városba, jelentős idegenforgalmi bevételhez juttatva azt.

Essen: A Ruhr vidék legnagyobb városa. Kereskedelmi és kulturális központ. Iparából kiemelkedik a gépgyártás, ezen belül is nagy jelentősége van a mozdony-, vagon- és gépjárműgyártásnak. Fontos még hadiipara is.

Mülheim: Fejlett kereskedő város, ipara hosszú múltra tekint vissza. Legfontosabb iparága az elektrotechnika.

Duisburg: Kedvező földrajzi fekvésű település. Európa legnagyobb forgalmú belvízi kikötője. Ennek köszönhetően a legfontosabb kereskedelmi csomópont. A Ruhr-vidék termékei itt kerülnek hajókba és itt rakodják ki a nyersanyagokat is, amiket az itteni ipar dolgoz fel.

Bochum: Bányászati központ, hatalmas mennyiségű feketeszén van jelen a város környékén. Fontos felsőoktatási és kutatási központ. Legfontosabb ipari létesítménye az Opel autógyár.

- Dortmund:** Essen után a második legnépesebb település a Ruhr-vidéken. Nehézipari központ, kiemelkedő iparágai az elektroacél gyártás és a alumíniumkohászat. Élelmiszeriparából kiemelkedik a sörgyártás, amelynek 700 éves múltja van a városban.
- Düsseldorf:** Tartományi székhely, jelentős vasúti és közúti csomópont. A hadiipar fellegvára, autó- és hajógyártása az egyik legjelentősebb az országban.
- Wuppertal:** Az ország legnagyobb könnyűipari központja. A középkorig visszanyúló selyem- és gyapjúipara van, jelentős még a pamutipar is.
- Köln:** 1 millió ember otthona, közlekedési csomópont és gazdasági központ. A X. században már egyeteme volt. Sokoldalú ipara van, amelyből kiemelkedik az élelmiszeriparhoz tartozó csokoládégyártás (Stollwerk), nehéziparában pedig a Ford autógyár foglalkoztatja a legtöbb munkást. Jelentős az idegenforgalma is, ezt elsősorban történelmi múltjának és gótikus dómjának köszönheti, amely méltán világhírű.
- Leverkusen:** Köln elővárosa, a Bayer gyógyszergyár székhelye, a város lakosságának nagyrésze „természetesen” a gyógyszeriparban dolgozik. Ezen felül jelen van a gépgyártás, amely főként a gyógyszer- és vegyipari gépek előállítására szakosodott.
- Bonn:** 1949-től kezdődően Nyugat-Németország, vagyis az NSZK fővárosa volt 1990-ig, az újraegyesülésig. A legnagyobb foglalkoztató a városban továbbra is az állam, több állami szervezet központja maradt itt. A közszféra mellett csak a szolgáltatásban dolgozók száma jelentős. Iparát az olajfinomítás és az olajvegyészet alkotja.
- Mönchengladbach:** Wuppertal után a második legnagyobb textilipari központ. Itt azonban jelentős mértékben jelen van a gépgyártás is, amely a textilipar számára szállít gépeket.
- Aachen:** Jelentős a barnaszénbányászata, textil- és vegyipara említésre méltó. A középkorban a német királyok koronázó városa volt. Óvárosa jelentős idegenforgalmat vonz.
- Koblenz:** Kereskedelmi központ. Iparából a pezsgő- és likőrkészítés emelkedik ki.
- Mainz:** Tartományi székhely, közigazgatási központ. 1475-től egyeteme van, amely jelentős kutató-fejlesztő központtá emeli a várost. Guttenberg itt nyomtatta ki első könyvét. Idegenforgalma rendkívül jelentős, ezt elsősorban a Rajna festői szurdokainak és a folyó partján sorakozó szőlőknek köszönheti.
- Saarbrücken:** Egykor virágzó bányász és kohász városka volt, mára ezek az iparágak szinte teljesen eltűntek. Helyüket a vegyipar és az egyre gyorsabban fejlődő élelmiszeripar vették át. A város Saarland tartomány székhelye, közigazgatási és oktatási központja.

Wiesbaden: Az ország legnagyobb gyógyidegenforgalmi központja. Két tucat hőforrása van, amelyekre gyógyfürdői épülnek. Iparából az országos jelentőségű könyvnyomtatás és pezsgőgyártás emelkedik ki.

Frankfurt am Main: Európa egyik legnagyobb kereskedelmi, tőzsdei, gazdasági, pénzügyi központja. Kulturális központ is, könyvnyomtatása és -kiadása nagy múltra tekint vissza. Tudományos és egyetemi központ. Világszínvonalú és jelentőségű könnyűvegyipara, elsősorban a fotokémia és gyógyszeripar. Gépiparából az autó- és mozdonygyártás emelkedik ki.

Közlekedési csomópont, jelentős a vasúti, közúti forgalma is és a csővezetékeken érkező áruk mennyisége is számottevő, azonban legfontosabb a repülőtér, amely a legforgalmasabb Európában.

München: Bajorország fővárosa, igazi nagyváros, 1,2 millió lakosa van. Kereskedelmi, kulturális, közigazgatási és pénzügyi központ. Ipari üzemek jelentős része a várostól északra található Euro-Industria parkba települt. Több híres nagyvállalatnak van itt a székhelye. Többek között az autó- és motoriparban tevékenykedő BMW, az elektrotechnikai iparban és mozdonygyártásban számottevő Siemens, valamint a repülő- és rakétagyártó Messerschmitt-művek.

Bajorország kulturális és oktatási központja, híres egyeteme, múzeumai, színházai vannak. A legtöbb turistát vonzó eseménye az Oktoberfest. Fontos iparága még az élelmiszeripar, azon belül is az egyik legjelentősebb a sörfőzés.

Augsburg: Az európai kereskedelem középkori központja. Napjainkban jelentős iparváros, legfontosabb iparágai a textilipar, gépgyártás, elsősorban a textilipari gépek gyártása, valamint az élelmiszeripar, amely elsősorban a gabonafélék feldolgozását jelenti.

Regensburg: Közelében ágazik ki a Duna-Majna csatorna a Dunából, ennek köszönhetően fontos közlekedési csomópont, jelentős folyami kikötő. Jelentős iparágai a folyamihajó-gyártás valamint a vegy- és élelmiszeripar.

Idegenforgalma is kiemelkedő, hiszen műemlékekben rendkívül gazdag középkori városmagja van. Kulturális és oktatási központ is és katolikus érseki székhely.

Ingolstadt: Jelentős iparágai közé tartozik a vegyészet, amely a csővezetéken érkező kőolajat dolgozza fel, ettől is jelentősebb autógyártása. Az egyik legnagyobb német autógyártó cég (Audi) központja.

Bamberg: Jelentőségét az adja, hogy a Duna-Majna csatorna a városka mellett éri el a Majnát, ezzel a Fekete- és az Északi-tenger közötti hajózóút fontos állomása a

település. Iparára a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő elektronikai ipar a jellemző.

Nürnberg: Közlekedési csomópont, kereskedelmi központ. Iparára a gépgyártás, elektronikai ipar és az optika jellemző. Kiemelkedő iparága az élelmiszeripar, amelynek két legfontosabb terméke a sör és a mézeskalács.

Karlsruhe: Az egyik legnagyobb közlekedési csomópont, több fontos autópálya és vasútvonal metszéspontja van a város közelében. Ennek köszönhetően a legtöbben a szolgáltatásban dolgoznak.

Ipara sokszínű, megtalálható a vegyipar több ága, kezdve a kőolajfinomítástól a gyógyszerészetten át a műanyagiparig. De fontos a nehézipar, a gépgyártás, elektronikai ipara is. Irodagépgyártása viszont országos jelentőségű.

Fontos kulturális- és oktatási központ, több felsőoktatási intézménye is van és olyan szervezeteknek ad otthont, mint a német Központi Atommagkutató Intézet.

Freiburg: Több évszázados múltra visszatekintő kereskedelmi központ, egyetemi város. Jelentős textilipara van, de a legfontosabb a papír- és faipar, amelyeken belül olyan különleges iparágak is megtalálhatóak, mint a játék-, óra- és hangszerkészítés.

Mannheim: Ludwigshavennel összenőtt település. A két város a Rajna két partján egymással szemben helyezkedik el (mint Buda és Pest az egyesítés előtt). Fő iparága a vegyipar, amely a csővezetéken érkező olajra támaszkodik. Jelentős még az élelmiszeripar és a mezőgazdasági gépgyártás is.

Heidelberg: Híres egyetemi város, már 1386 óta van egyeteme. Jelentős közlekedési csomópont, fontos folyami kikötő, közúti és vasúti csomópont. Rengeteg turista keresi fel, egyrészt műemlékekben gazdag óvárosa miatt, amely megszámlálhatatlan barokk műemlékkel tarkított. Másik ok a történelemben betöltött szerepe, hiszen az 1600-as években a reformáció egyik központja volt.

Stuttgart: Tartományi székhely, közigazgatási központ. Napjainkban szinte csak a fejlett, magas szaktudást igénylő iparágak jellemzik. Kiemelkedik az autógyártás a Mercedes és a Porsche cég központja található a városban. De az elektronikai ipar világviszonylatban is egyik legnagyobb szereplője a Bosch cég székhelye is itt található.

Rostock: A Hanza kereskedelem egyik legnagyobb kikötője és központja volt. Kikötője ma is jelentős, kereskedelmi szerepköre pedig a volt NDK-s városok közül Berlin után a második legjelentősebb. Egyetemi város 1419 óta van egyeteme, turisztikai központ. Iparából a halászat, a hajógyártás és -javítás emelkedik ki.

Schwerin: Tartományi központ. Közigazgatási funkciója mellett, csak élelmiszeripara érdemel említést, amely a környéken termelt nyersanyagokat dolgozza fel. Legfontosabb talán cukorgyára, amely a környező földeken termelt cukorrépát hasznosítja.

Magdeburg: Tartományi központ. Az Elba legnagyobb belvízi kikötője. Fő iparágai a vegyipar és a gépgyártás, természetesen a folyamihajógyártás és javítás az egyik húzóágazat a városban.

Potsdam: Brandenburg tartomány székhelye. Jelentős idegenforgalmi központ. Közigazgatási funkciója mellett egyéb iparágai eltörpülnek, lakói főként a szomszédos Berlinben az ország fővárosában találnak munkát.

Erfurt: Közigazgatási központ, tartományi székhely. Folyamatosan fejlődő város, egyre nagyobb szerepe van a kereskedelemben és az iparban. Legfontosabb termékei a rádiók, televíziók, de fontos az élelmiszeripar és a mezőgazdasági gépgyártása is. 1392 óta működő egyeteme teszi kiemelkedő oktatási és kutatási központtá.

Weimar: A XVIII-XIX. században az egyik legjelentősebb európai kulturális központ volt. Olyan emberek alkottak itt, mint Goethe, Schiller, Liszt vagy Strauss. Napjainkban is a kulturális élet egyik központja, hagyományainak köszönhetően jelentős az idegenforgalma is. Iparára a mezőgazdaság jellemző, fontos a gabona- és a cukorrépfeldolgozás.

Jena: Finommechanikai és optikai ipara jelentős, itt alakult meg a világhírű Zeiss művek. Optikai iparánál csak üveggyártása híresebb, a hőálló „jénai” a föld minden táján jelen van. A XX. század második felében egy új iparág a gyógyszergyártás is megjelenik a városban.

Eisenach: Autógyártó központ, a szocializmus éveiben a Wartburg gépkocsikat gyártották a városban, napjainkban a legnagyobb Opel gyár található itt.

Halle: Jelentős sóbányászati központ és kereskedőváros. Kiemelkedő vegyipara van. Fontos oktatási és közlekedési csomópont.

Lipcse: Az első német vasútvonal kiindulópontja (1839 Lipcse-Drezda). Iparára olyan tevékenységek jellemzőek, mint a könyvnyomtatás, szőrmekészítés és kereskedelem. Egyre több bank és biztosítótársaság, valamint országos médiák központja.

Chemnitz: A volt NDK legnagyobb textilipari központja, ezen felül textilgépgyártása érdemel említést.

Meissen: 1710-ben a környék kaolinjára telepítettek porcelángyárat, amely azóta is a fő üzeme a városkának, az itt készült porcelán azóta világhírré tett szert.

Drezda: Jelentős kulturális és idegenforgalmi központ. Közép-Európa legnagyobb képtára egy csodálatos barokk kastélyban a Zwingerben kapott helyet, amely mellett számos múzeum és barokk épület vonzza a turistákat.

Fontos vasúti csomópont és ipari központ is. Iparára a szaktudást igénylő ágazatok a jellemzőek, mint az elektronikai, optikai és fotóipar valamint a gyógyszeripar. De a VW egyik legnagyobb összeszerelő üzeme is itt kapott helyet, amelynek szakemberbázisát az 1828-ban alapított Drezdai Műszaki Egyetem adja.

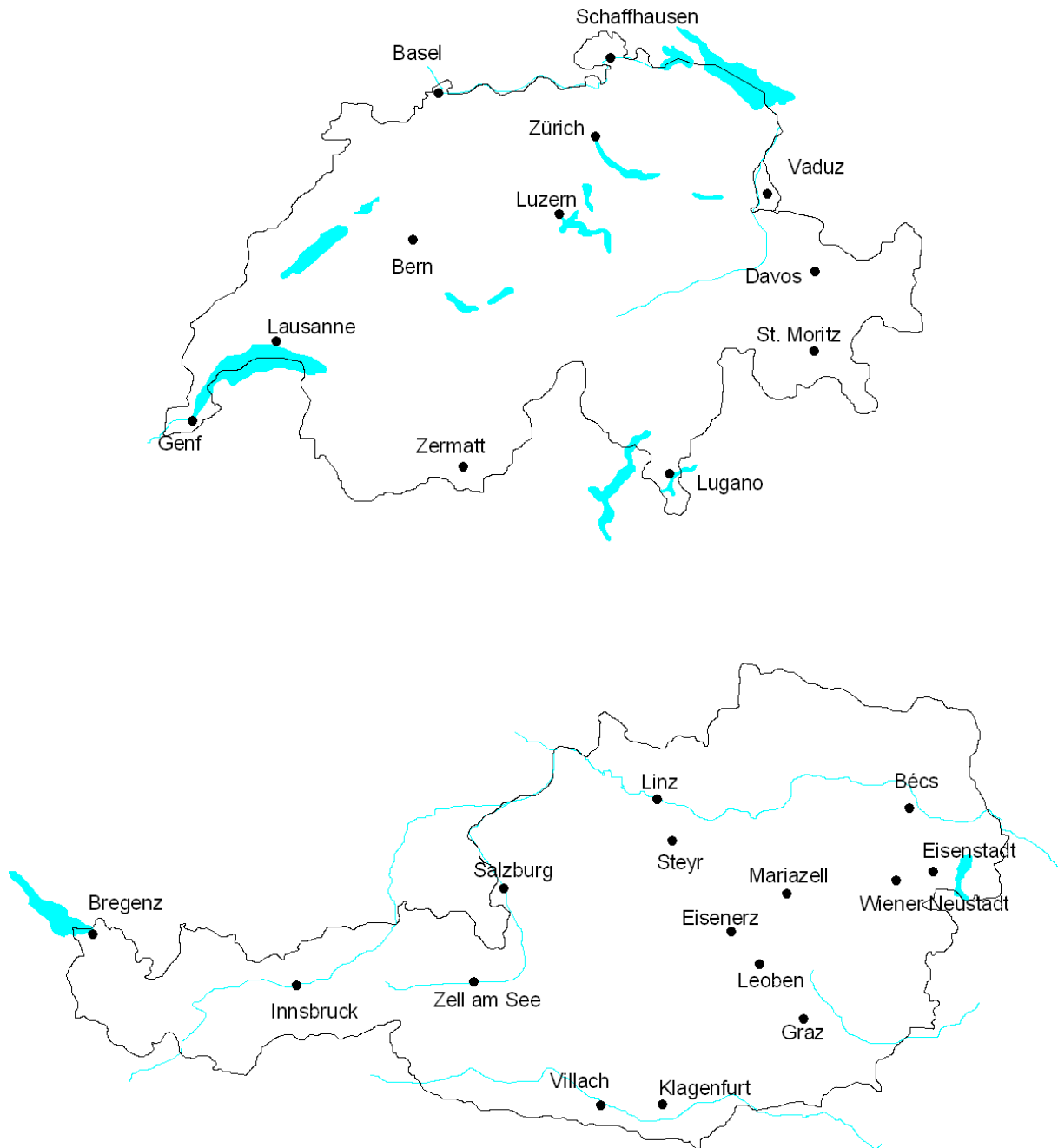
Zwickau: Egykor jelentős szénbányász település volt. Az NDK-ban jelentős szerepet kapott autógyártása, itt készültek a Trabantok, napjainkban Opel alkatrészgyár működik a városban. Ezen belül vasúti gépgyártása jelentős.

Ulm: Jelentős közlekedési csomópont, mind vízi mind szárazföldi szempontból. Fontos az autógyártása és hajójavítása. Jelentős számú elektronikai cég is települt a városba, közülük a legjelentősebb a Nokia.

Passau: Dél-Németország közlekedési szempontból legfontosabb városa. Itt találkozik a Duna az Innel, valamint a város térségében lép be keletről a vasút és az autópálya az országba. Jelentős egyetemi város.

Lindau: A Bodeni-tó partján elhelyezkedő város az egyik kedvelt dél-németországi idegenforgalmi célpont.

Ausztria és Svájc

Ausztria:

Bécs: Rendkívül jelentős közlekedési és kereskedelmi csomópont. Az ország oktatási –első egyetemét 1365-ben alapították- és kulturális központja. A legfontosabb pénzügyi központ is egyben. Jelentős szerepe van a nemzetközi életben is, ezt főként annak köszönheti, hogy itt található a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség és az OPEC központja, valamint több ENSZ intézmény székhelye is.

Nehéziparát a nagy szaktudást igénylő iparágak határozzák meg, mint az elektronika, finommechanika, vagy a vegyiparából kiemelkedő gyógyszergyártás. A legjelentősebb vállalatok a Sandoz, GM, Sony, Philips, Siemens.

Fontos könnyűipara is, amelyből fa-, papír- és bútorigara valamint sokoldalú élelmiszeripara emelkedik ki.

Számottevő az idegenforgalma, amelyet többek között zenei múltjának, neves operabáljának, a Stephansdomnak, a Schönbrunnak és a Mariahilferstrasse-nek köszönhet.

Innsbruck: Fontos közlekedési csomópont (Olaszország-Svájc-Németország). Idegenforgalmi és oktatási központ, számtalan műemléke van. Téli sportközpont, kétszer is rendeztek itt téli olimpiát (1964, 1976).

Bregenz: Hosszú múltra visszatekintő textilipari központ, napjainkban olyan modern iparágakkal, mint a gépgyártás, különösképpen a háztartási gépek gyártása. Igazi idegenforgalmi központ, a Bodeni-tó és az Alpok adta lehetőségeket télen-nyáron ki tudja aknázni a város.

Salzburg: Országos jelentőségű vegyipara a közelben bányászott sóra települt. Országos jelentőségű még az elektronikai ipara is. Elsősorban azonban kulturális központ, Mozart szülővárosa.

Zell am See: A Salzach folyó felső folyása mentén található, az ország belsejének egyik legjelentősebb idegenforgalmi központja.

Klagenfurt: Elsősorban a környező területek termékeit dolgozza fel, mezőgazdasági- és élelmiszeripara. Nehézipara e két iparághoz gyárt eszközöket, gépeket. Jelentős az idegenforgalma is, amelyet elsősorban a karintiai tóvidéknek köszönhet.

Eisenerz: A barnaszén- és vasércbányászat központja volt.

Graz: Ausztria második legnagyobb városa. Rendkívül fejlett és sokoldalú gépipara van, amely olyan nagyvállalatokat szolgál ki mint a Daimler vagy a GM. Fekvéséből adódóan jelentős a fa- és papíripara, de számottevő a textil- és élelmiszeripara is.

Linz: Az ország legfontosabb dunai kikötője, fontos közlekedési csomópont. A legsokoldalúbb ipara van, megtalálható itt a nehézipar szinte minden ága, az acélgégyártástól a gépgyártáson át a hajógyártásig. Jelentős műtrágyagyártása, amely nem csak az országot szolgálja ki hanem exportra is jut belőle.

Wiener Neustadt: Gépipari központ valamint a közép-európai természettudományos kutatások gyorsan fejlődő központja.

Eisenstadt: Az egykori magyar terület központja. Ma Burgenland néven Ausztria tartománya. Mindössze 11 ezer fős kisváros, ipara csupán a mezőgazdaságra korlátozódik.

Steyr: A városban működik az ország legnagyobb traktorgyára. Nem csak traktorokat, hanem teherautókat, könnyű és közepes teherbírású katonai teherautókat is gyártanak, elsősorban az osztrák hadseregnek.

Mariazell: Az ország legjelentősebb katolikus zarándokhelye. A turizmuson kívül néhány üzem működik a városban, amelyek főként manufaktúraként üzemelnek napjainkban is.

Villach: Jelentős közlekedési csomópont az Olaszország irányába haladó fő útvonalak a város után hagyják el Ausztriát. Iparában a precíziós iparágak valamint a színesfémkohászat a meghatározó.

Svájc:

Bern: Svájc fővárosa. Iparára a hagyományos iparágak jellemzőek, mint a csokoládé, sajt és papír készítés. De jelen vannak olyan fejlett iparágak, mint a precíziós műszergyártás és a gyógyszerkészítés.

Zürich: Az ország legiparosodottabb egyben legnagyobb városa. Nemzetközileg is az egyik legjelentősebb kereskedelmi, pénzügyi központ. Nem csak pénzügyi, de oktatási és kulturális központ is, legjelentősebb a műszaki egyeteme. Az itt végzetteket széles spektrumú ipara szippantja fel. Jelentősebb iparágak a városban a gépgyártás, ezen belül a textilipari gépek gyártása, valamint a mikroelektronika. Nem csak a nehézipar hanem a könnyűipar is meglehetősen fejlett, főként az élelmiszer és textilipar a két húzó ágazat. Fontos szerepet tölt be a közlekedésben is. Jelentős közúti és vasúti csomópont, valamint itt található az ország legnagyobb repülőtere is.

Schaffhausen: Nagy tradíciókkal rendelkező óragyártó település. Napjainkban azonban alumíniumkohászatával és acéliparával tűnik ki. E két iparága a Rajnára telepített vízierőmű adta energiát használja fel.

Luzern: Élelmiszer- és selyemipara jelentős. Sokkal fontosabb azonban az idegenforgalma, amely több tucat szállodát éltet a városkában.

Lausanne: Jelentős közlekedési csomópont, iparából a csokoládé- és a sörgyártás emelkedik ki. A francia anyanyelvű svájciak kulturális és oktatási központja.

Genf: A tradicionális iparágak töltik be a vezető szerepet a városka iparában, mint az óra és ékszergyártás. Idegenforgalma kimagasló, amelyre szállodák települtek, klímája miatt a gyógyüdülők is jelen vannak.

Genf igazi világváros, több tucat nemzetközi szervezet székhelye található a városban és ez adja rangját is. Néhány szervezet a sok közül: Nemzetközi Vöröskereszt, Egészségügyi Világszervezet és az Egyházak Világtanácsa.

Basel: Oktatási központ a legrégebbi svájci egyetemnek ad otthont. Jelentős közlekedési csomópont, Svájc egyetlen folyami kikötője. A hajókon illetve vezetékeken érkező nyersanyagokra épült világhírű gyógyszeripara van. Jelentős még a fa- és textilipar is.

Lugano: A legdélebben fekvő svájci város, az itt élők a fa- és élelmiszeriparban találnak megélhetést. De „természetesen” az idegenforgalom is rendkívül jelentős a térségben.

St. Moritz: Gyógyüdülőhely és az egyik legjelentősebb téli sportközpont.

Davos: Gyógyüdülőhely és az egyik legjelentősebb téli sportközpont.

Zermatt: Szintén jelentős idegenforgalmat lebonyolító település a Matterhorn lábánál.

Lichtenstein:

Vaduz: Lichtenstein fővárosa. Legjelentősebb bevétele az idegenforgalomból adódik. Rendkívül kedvező fekvése is elősegíti ezt.

Ipára főként exportra termel, elsősorban gyógyszert, orvosi műszereket. A legjelentősebb kiviteli cikke azonban a műfogsor.

Spanyolország és Portugália

Spanyolország:

Madrid: Az ország fővárosa, közigazgatási, kulturális és oktatási központ. Közlekedési csomópont, az út- és vasúthálózat középpontja. Az egyik legjelentősebb kereskedelmi és pénzügyi központ. Ipara rendkívül sokszínű, a vezető szerep a nehéziparé elsősorban a gépgyártás, ezen belül az autó- és autóalkatrészgyártás valamint a nagy szaktudást igénylő elektronikai ipar a meghatározó. Jelen van még a vegyipar és az ezen alapuló textilipar is. A környéken termelt gabonát és cukorrépát mezőgazdasági ipara dolgozza fel.

Valladolid: Kasztília legjelentősebb városa. Iparából az élelmiszeripar és az újonnan települt alumíniumkohászat valamint gépkocsigyártás emelkedik ki. Kulturális és 1346-ban alapított egyeteme révén oktatási központ is.

Salamanca: Ipara a környék gabonáját feldolgozó mezőgazdasági iparra korlátozódik. Jelentőségét 1218-ban alapított egyeteme adja.

- Toledo:** A középkorban Spanyolország fővárosa volt. Meghatározó iparága az acélipar. Jelentős idegenforgalmi központ, amelyet történelmi emlékeinek köszönhet. Kulturális és egyházi központ is egyben.
- La Coruna:** A hajóépítés és -javítás dominál nehéziparában, valamint a klasszikus kikötői iparágak, mint a kőolajfinomítás és a halfeldoglozás. Ezeken felül behozott nyersanyagból fejlődő alumíniumkohászata is van.
- Santiago:** Galícia közigazgatási központja, kulturális és egyházi központ. Jelentős zarándokhely, a városban található Szent Jakab sírja.
- Gijon:** Jelentős kikötőváros, kohászata gépgyártása és vegyipara van, amely iparágak behozott nyersanyagokra épülnek.
- Oviedo:** Asztúria régió központja, közigazgatási, kulturális és oktatási szerepköre jelentős. Fejlett cement- és alumíniumipara, környékén jelentős mennyiségű feketekőszén bányásznak.
- Santander:** A többi kikötőhöz hasonlóan jelentős kohászata, vegyipara és halfeldolgozása. Jelentős az idegenforgalma is, amelyet egyrészt tengerpartjának, másrészt a közeli Altamira barlangnak köszönhet.
- Bilbao:** A kikötői iparágak mellett, jelentős az autógyártás is. A város gyorsan fejlődő pénzügyi és idegenforgalmi központ.
- Vitoria:** Baszk föld központja. Közigazgatási szerepköre van. Jelentős iparágai a fafeldolgozás és bútoripar valamint az autógyártás.
- Pamplona:** A város nehézipara a környéken bányászott magnezitre épül, amelyből mágnesekeket állítanak elő. Iparára a fa-, bútor- és papíripar sokkal jellemzőbb. Navarra tartomány székhelye, közigazgatási központja. Idegenforgalma főként nyáron jelentős, elsősorban a minden év júliusában megrendezendő bikafuttatás vonz rendkívül sok látogatót.
- San Sebastian:** A városnak fekvéséből adódóan jelentős az idegenforgalma. Nehéziparából a hajógyártás és -javítás emelkedik ki. Ezen felül a halászat és halfeldoglozás az ami jelentőssé teszi a települést.
- Zaragoza:** Aragónia központja a sokoldalú ipari nagyváros. Főként cement-, üveg- és élelmiszeripara jelentős, de a fafeldolgozás és papíripar is kiemelkedő. Itt van a SEAT autógyár központja és egyik legjelentősebb üzeme is.
- Barcelona:** A legnagyobb autonómiát élvező tartomány, Katalónia székhelye. Az ország legjelentősebb kikötővárosa. Ipara szélesspektrumú, kiemelkednek belőle a „kikötői

iparágak”, a járműgyártás és -javítás (vasúti, közúti, vízi, légi), a vegyészet és a textilipar.

Jelentős oktatási és kutatási központ. Idegenforgalma is jelentős, belvárosát Gaudi munkái díszítik, amik messziről vonzzák a turistákat.

Barcelona adott otthont az 1992-es olimpiának.

Valencia: Egykori kereskedőváros, napjainkban azonban a nehézipar dominál, azon belül is a vaskohászat, gépgyártás és a kikötői iparágak közül jelen van a vegyipar, hajógyártás és -javítás valamint a halfeldolgozás. Valencia tartományi központja.

Murcia: Az azonos nevű tartomány központja. Főként növénytermesztésével emelkedik ki. Jelentős a citrusfélék és a zöldség termelése.

Sevilla: Andalúzia közigazgatási központja. Rangos egyetemi város, kulturális és idegenforgalmi központ. Több építészeti emléke is van amelyek turistákat hoznak a városba. Ilyen többek között az Alcazar. Itt játszódik Mozart: Figaro házassága és Bizet: Carmen című operája.

Iparában a textil-, az élelmiszer- és a gépipar a legjelentősebbek.

Cordoba: A kohászat és elektronika a legfontosabb iparágai. Jelentős idegenforgalma a mór emlékeknek köszönhető. A La Mesquita mecset ma katolikus székesegyház.

Granada: Ipara a mezőgazdaságra szorítkozik. Jelentőségét Andalúzia többi városához hasonlóan a turisták adják, akik a mór emlékek miatt keresik fel. Legismertebb épülete az Alhambra.

Malaga: Élelmiszer- és fémipara jelentős. Kedvelt üdülőhely, jelentős gyógyidegenforgalmat is lebonyolító település.

Cadiz: A „kikötői iparágak” dominálnak, amelyeket az autógyártás és a szárazföldön megtermelt növények feldolgozásán alapuló élelmiszeripar egészít ki.

Mallorca: A Baleár szigetek központja, az idegenforgalom mellett csak minimális élelmiszeripar van jelen a városkában.

Las Palmas: Jelentős tengeri központ. Az atlanti hajózási útvonal mellett fekszik, kikötője vámmentes. Idegenforgalma is jelentős, valamint közigazgatási szerepköre, hiszen a Kanári-szigetek központja.

Tenerife: A Kanári-szigetek második legjelentősebb városa, jelentős idegenforgalommal. Az Afrikából érkező illegális bevándorlók egyik kedvelt úticélja.

Ceuta, Melilla: Marokkó északi partvidékén található két spanyol városka. Jövőjük bizonytalan, hiszen Marokkó magáénak szeretné őket.

Portugália:

Lisabon: Az ország fővárosa. Kereskedelmi, ipari és turisztikai központ. Széles spektrumú ipara van. A fémfeldolgozás az ipar vezető ágazata, valamint a fémiparon alapuló hajó- és gépgyártás.

Setubal: Konzervipara jelentős, kiemelkedő olivaolaj- és sótermelése van.

Coimbra: Mezőgazdasági és közigazgatási központ. A legnagyobb parafatermő terület központja. Kiemelkedik termékei közül a citrusfélék termelése.

Porto: Jól fejlett „kikötői ipara” van, amelyet textil- és ruházati iparral egészít ki. Itt található az ország legnagyobb konzervgyára is. Kiemelkedő szőlő és bortermelése is, ez utóbbi világhírű termékeket készít.

Olaszország és Görögország

Olaszország:

Róma: Az ország fővárosa. Kulturális, oktatási és kutatási központ. Az út- és vasúthálózat középpontja. Fejlett nagyváros, mindenféle ipar megtalálható itt, kiemelkedik az élelmiszeripar, a gépgyártás valamint a textilipar.

A város nem csak olasz intézményeknek ad otthont, hanem nemzetközi szervezeteknek is. Ilyen a FAO az élelmezési világszervezet.

Igazi jelentőségét az idegenforgalom adja, amely télen-nyáron jelentős. Számtalan ókori és középkori emléke van. (Colosseum, Forum Romanum, Angyalvár stb.)

A város szívében található a Vatikán, amely külön állam. A katolikus egyház központja, a Szent Péter tér a Szent Péter bazilikával, valamint a világhírű Vatikáni Múzeum is itt található.

Milánó: Észak-Olaszország legjelentősebb városa. Az olasz ipari termelés központja. Legjelentősebb iparágai a vaskohászat és a gépgyártás, amelyből kiemelkedik a gépjárműgyártás, a vegy- és textilipar is országos jelentőségű. A vegyipar a Pó mentén bányászott hatalmas mennyiségű földgázra települt. Több neves ruházati cég székhelye, mint a Prada vagy a Gucci. Nem csak a híres és drága ruhák otthona, hanem a luxus minden képviselője jelen van, mint pl. a Bulgari.

Ipara mellett rendkívül jelentős az idegenforgalma is amelyet főként operájának a Scalának, valamint római katolikus katedrálisának, a milánói dómnak köszönhet.

Ipari tömörülését és az ide látogató turisták tömegét a jelentős helyi élelmiszeripar látja el.

Cremona: Milánó vonzáskörzetébe tartozik a város, amely hangszerkészítéséről lett világhírű. Itt készítik a Stradivari hegedűket.

Monza: Milánótól északra található, autóipara és legendás versenypályája teszi híressé, a longobard királyok korábbi koronázó városát.

Como: A Comoi-tó partján fekvő település napjainkban idegenforgalmáról nevezetes, a középkorban a kőfaragók és a selyemipar jelentős központja volt.

Brescia: A vásárvonalon fekvő fontos kereskedőváros volt, napjainkban legfontosabb iparága a gépjárműalkatrész gyártás és az idegenforgalom.

Bergamo: Bresciahoz hasonlóan kereskedőváros volt, itt a kohászat telepedett meg, ezenkívül a textilipar a meghatározó iparág.

Torino: Közigazgatási központ, tervezett város, ennek köszönheti sakktábla alaprajzát. Legfontosabb iparágai a vaskohászat és a gépgyártás, ezen belül kiemelkedik az autógyártás, amelynek legjelentősebb vállalata a FIAT. Kiemelkedő még a

repülőgép-alkatrészgyártás, valamint a magasan kvalifikált szaktudást igénylő iparágak, a legnevesebb képviselője ennek az ágazatnak az Olivetti.

Jelentős a textil- és vegyipara is. A vegyipar Milánóhoz hasonlóan a közelben felszínre hozott földgázra települt.

Közelében a gabonanövényeken kívül jelentős szőlőültetvények találhatók.

Genova: Közigazgatási központ, az ország legjelentősebb kikötővárosa. Iparában gyakorlatilag minden megtalálható. Legjelentősebb iparágai a vaskohászat, gépgyártás, ez utóbbin belül jelentős a hajójavítás és -gyártás, ezeken felül a Pó-síkságon bányászott földgáz jelentős export kikötője és a nyersanyagra települt vegyészet egyik fontos városa. A földgáz mellett természetesen import kőolajat is feldolgoz finomítóiban.

Trieszt: Az Adria legforgalmasabb kikötője, jelentős olajfinomítással és nehéziparral, amely legfőképpen a hajójavítást és -gyártást jelenti, valamint jelentékeny élelmiszeriparral. Főként hal és más tengeri élőlények feldolgozása.

Velence: Nem iparáról híres, de fontos a kőolajfinomítás az erre épülő vegyipar, valamint az alumíniumkohászat. Hagyományos iparágai közül az üveggyártás és a gondolkészítés emelkedik ki.

A város jelentős idegenforgalmi centrum, világhírű csatornája –Canal Grande–, és a Szent Márk tér világszerte ismert és kedvelt célpontok.

Padova: Az élelmiszeripar egyik legjelentősebb központja. Jelentős a malomipar és a cukorgyártás. Oktatási központ, már a középkor óta híres egyetemmel büszkélkedhet.

Verona: A fémiparon kívül, ami elsősorban a hulladékvas feldolgozását jelenti, jelentős az élelmiszer- és a bútoripar is. A középkorban jelentős kereskedőváros volt. Napjainkban fontos közúti és vasúti csomópont.

Vicenza: Szintén egykori kereskedőváros, amely napjainkban textil- és bőrparáival emelkedik ki környezetéből.

Bologna: Gépipara, textil- és ruházati ipara emelkedik ki, valamint sokoldalú mezőgazdasága is van, fontos a gabonanövények termesztése, a gyümölcs- és cukorrépa termelés. Ezen felül az egyik legnagyobb oktatási központ, itt található az egyik legrégebbi európai egyetem, 1088 óta működik.

Parma: Az élelmiszeripar kiemelkedő központja. Legfontosabb a tejipar és a tejből készült termékek készítése. A sajtgyártás történelmi múltra nyúlik vissza és az egyik

legjelentősebb Európában. Emellett a tenyészállatok tartása és feldolgozása is világhírű (pármai sonka).

Modena: Egyetlen jelentős iparága az autógyártás. Itt található a Ferrari cég központja.

Ravenna: Fontos kikötőváros. A kőolaj és földgáz feldolgozásával, valamint az ezekre épülő vegyiparral emelkedik ki az olasz városok sorából.

Jelentős turistaforgalmat is vonz bizánci emlékekben gazdag belvárosa.

Firenze: Iparágai közül a gépipar emelkedik ki, valamint a mezőgazdaságra támaszkodó bőr- és cipőipar, valamint a gyümölcs- és zöldségtermesztés. Belvárosa jelentős idegenforgalmi vonzerőt képez, amelyet reneszánsz belvárosának köszönhet. Legjelentősebb épületei a Dóm és a Harangtorony, valamint az Uffizi képtár, amely az egyik leghíresebb a világon.

Pisa: Kikötőjében főként import kőolajat és fémet dolgoznak fel. Jelentős a halászat és a halfeldolgozás. A konzervipar a város kiemelkedő iparága. Idegenfogalmát Dómjának, Keresztelőkápolnájának és a híres pisai ferde toronynak köszönheti. Az épületegyüttes a közelben bányászott carrarai márványból épült, amely bányának a középkorban jelentős gazdasági súlya volt.

Perugia: Hagyományos kereskedelmi központ. Jelentős a dohánytermesztése és feldolgozása, valamint az idegenforgalma, amit a közelben található Assisinek köszönhet. Itt született Szent Ferenc, így a római katolikusok egyik jelentős zarándok városa.

Pescara: Vegyipara a legjelentősebb, ezenfelül kiemelkedik kézművessége, amely elsősorban a kerámiaipart jelenti. Nem utolsó sorban jelentős fürdőhely is.

Bari: Fém- és vegyipara jelentős. A város és környéke a kedvelt partraszálló helye a Balkán-félsziget illegális menekültjeinek.

Lecce: Főként a kis- és középvállalatok telepedtek le itt. Az itt jelenlevő cégek dohányból, olajbogyóból és szőlőből készült termékeket készítenek és ezekkel kereskednek.

Nápoly: Az ország harmadik legnépesebb városa. Jelentős ipari agglomerációval. Kiemelkedő iparágai a kohászat, gépgyártás, vegy- és textilipar. Élelmiszeripara is jelentős főként a gyümölcs- és zöldségtermesztés, valamint a szőlő- és bortermelés. Kiemelkedő idegenforgalmi központ is, a közeli Vezúv, valamint a vulkán lábánál fekvő Pompei városa világszerte híres a turisták körében.

Reggio di Calabria: Jelentős élelmiszeripari központ, azonban sokkal fontosabb közlekedési szerepe, hiszen a Szicíliába irányuló komphajóforgalom innen indul és ide érkezik.

Messina: Reggio di Calabriával szemben fekszik Szicíliában, a félszigetről érkező komphajók kikötője. Iparából olajfinomítója emelkedik ki, amely mellett jelentős idegenforgalmi központ is.

Catania: Kereskedelmi központ, jelentős az élelmiszeripar, amely mellett fémipar, vegyipar és textilipar jelentős.

Siracusa: Kőolajfinomítása és az erre épülő vegyipar kiemelkedő. Mezőgazdaságában fontos az olajbogyó- és gyümölcstermesztés. Idegenforgalma is jelentős.

Palermo: Szicília igazgatási és kulturális központja, iparában kiemelkedik az élelmiszeripar és a gépgyártás.

Cagliari: Szardínia legjelentősebb városa, főként gyümölcstermesztése és halászata jelentős, de jelen van kikötőjében a kőolajfinomítás is.

San Marino: Kicsiny városállam Olaszországba ékelődve. Ipara nem jelentős, idegenforgalma meghatározó. Európa legrégebbi köztársasága, 1263 óta van alkotmánya.

Málta:

Valetta: Sem a város, sem az ország ipari termelése nem jelentős. A hajójavításon és a halászaton kívül más ipari tevékenység nincs jelen Máltán. Két fő bevételi forrása a turizmusból és az olcsózászlós hajók flottájából származik.

Görögország:

Athén: Az ország fővárosa, kiemelkedő ipari központja. Főként gépgyártása és vegyipara, valamint ez utóbbira épülő textilpara jelentős, de kiemelkedő élelmiszeripara is. Számottevő az idegenforgalma, itt található az Akropolisz is, amely a legkedveltebb turista célpont. Kétszer rendeztek itt újkori Olimpiát, 1896-ban az elsőt és 2004-ben a másodikat.

Píreusz: Athén és agglomerációjának előkikötője, itt bonyolódik a térség személy és áruforgalma.

Pátra: Jelentős kereskedelmi- és halászkikötő a Korinthoszi-öböl bejáratánál. Főként az élelmiszer- és textilpara kiemelkedő. De a kőolajfinomítás és a vegyipar is jelentős a város térségében.

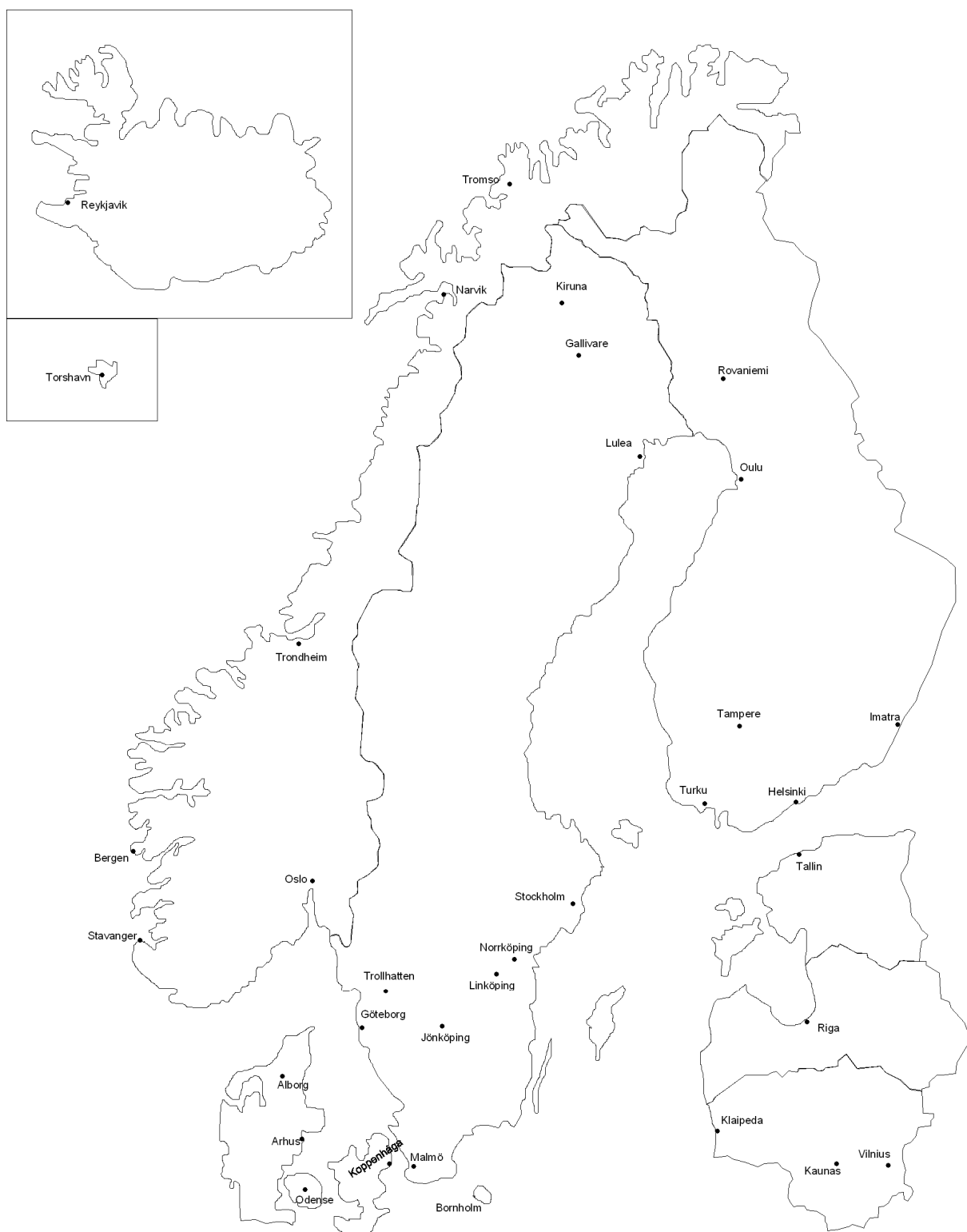
Larissa: Textil- és bőripara hosszú múltra tekint vissza, újonnan települt fémipar a városba. A fejlődését nem csak a vasút hanem az Athén-Thesszaloniki autópálya is meghatározza. Idegenforgalmi szempontból is rendkívül jelentős a közelben található híres Meteorák kolostora miatt.

Thesszaloniki: Athén után a második legjelentősebb ipari tömörülés. A gépgyártás a vegy- és textilipar emlekedik ki tevékenységéből. Fontos még az élelmiszeripar is, amelynek alapja a gabona és a gyümölcs.

Iraklion: Kréta központja, jelentős az élelmiszeripara, szőlő- és datolyatermesztése, kiemelkedő és az idegenforgalma.

Rhodosz: Az egyik legnagyobb idegenforgalmi központ.

Skandinávia és a Balti államok

Izland:

Reykjavik: Főváros, igazgatási és kulturális központ. Az egyetlen olyan főváros a világon, amelynek utcáit is fűtik. Ez, a szigeten fellelhető, hatalmas mennyiségű geotermikus energiának köszönhető. Erre az energiára üvegházak épültek szerte az országban, valamint nagy energia igényű iparágak telepedtek meg. Jelentős kohászata és gépgyártása van. Olajfinomítása a helyi igényeket elégíti ki.

Dánia:

Koppenhága: Az ország fővárosa, a közigazgatás, a kultúra és az oktatás központja. A szerény szaktudást igénylő iparágak mára eltűntek a városból, helyüket a nehézipari ágazatok vették át. Legjelentősebb a gépgyártás, a vegyipar és az élelmiszeripar. Fontos közlekedési csomópont, legjelentősebb a hajóforgalom, amely a Balti- és az Északi-tenger között Koppenhága szomszédságában halad.

Alborg: Kohászata és kénsavgyártása norvég alapanyagra települt. Cementgyára helyben bányászott mészkövet dolgoz fel. Közelében található a LEGO cég központja.

Arhus: Kikötőforgalma jelentős. A hajóépítés és –javítás, valamint a mozdonygyártás a legfontosabb iparágai.

Odense: Az ország legjelentősebb élelmiszeripari központja, főként a búza- és cukorrépa-termelése kiemelkedő, valamint az ezekre épülő malom- és cukoripar.

Bornholm: A szigeten rendkívül jelentős a bányászati tevékenység. Gránitot és kaolint bányásznak, ez utóbbi a koppenhágai porcelánipar alapja. A sziget kedvelt fürdőhely is, így idegenforgalma is jelentős.

Torshavn: A Feröer-szigetek legjelentősebb települése. A lakosok a halászatból és a birka tartásból élnek. Jelentős a Dánia és Izland közötti komphajó forgalomból adódó egy éjszakás idegenforgalom is.

Norvégia:

Oslo: Az ország fővárosa, legfontosabb iparágai a hajójavítás és –építés, ami nem csak a fővárost látja el megélhetéssel, hanem a környező kisebb településeket is. Adottságainak köszönhetően a fémipar és a gépgyártás fejlődött erőteljesen. Ezen felül a fa- és papíripar a vezető gazdasági ágazat.

A közigazgatás, a kultúra és az oktatás egyik legjelentősebb központja is a főváros.

Stavanger: Jelentőségét a halászat és a selfen kitermelhető szénhidrogének bányászata adja. A halászat több évszázados múltra tekint vissza, míg a kőolaj- és földgázbányászat a

XX. század második felében fejlődött jelentősen. Mára a város az irányítója a norvég bányászatnak, valamint az egyik legjelentősebb fúrótorony összeszerelő bázissá vált.

Bergen: A legészakibb Hanza város volt, sokáig norvégia legjelentősebb kikötője. Napjainkban a textilipar és a hajóépítés legjelentősebb központja.

Közelében rendkívül sok jelentős vízierőmű található és az itt termelt áramot alumíniumkohók használják fel.

Trondheim: Az ország legrégebbi városa, jelenleg is a legjelentősebb kulturális központ. Halászata az alapja sokoldalú élelmiszeriparának.

Nehéziparát meghatározza piritbányászata, amelyre elektrokohászat és elektroacélgyártás települ.

Narvik: A svéd vasércbányászat egyik legjelentősebb exportkikötője, télen az egyetlen.

Tromsø: Az északi országrész egyetlen jelentős települése. Fontos kereskedelmi és idegenforgalmi központ.

Svédország:

Stockholm: Az ország fővárosa egyben legjelentősebb települése is. Körülötte jelentős agglomeráció alakult ki, sok alvóvárossal.

A legjelentősebb élelmiszeripari központ is a főváros, ahol a déli országrész termékeit és a tenger gyümölcseit dolgozzák fel.

A nehézipara a legjelentősebb (svédacél), ezen belül az alapanyaggyártáson túl az autógyártás és a finommechanikai ipar emelkedik ki.

Jelentős a fafeldolgozás és a papíripar is, valamint az erre települő nyomdaipar. Nem hiányozhat a város palettájáról a kőolajfinomítás és az ehhez kapcsolódó vegyipar és textilgyártás sem.

Jelentős idegenforgalmat is vonz a város, amit óvárosának és különleges fekvésének köszönhet. A város több tucat apró szigetre épült.

Norrköping: Élelmiszeripara és textilgyártása emelkedik ki a könnyűipari ágazatok közül. A nehéziparban a színesfémkohászat a vezető ágazat.

Legjelentősebb iparága a fafeldolgozás és az ehhez kapcsolódó papír- és nyomdaipar.

Linköping: Autó- és repülőgépiparával emelkedik ki a környező városok sorából. Itt található a SAAB cég egyik legjelentősebb bázisa.

Jönköping: A hazai alapanyagokra építve jelentős gépgyártó központ, ezen felül a környező erdők fáiból hatalmas bútortipari központtá nőtte ki magát.

Malmö: A déli országrész legjelentősebb városa. Az ország termőterületei délen találhatóak, így Malmö az egyik legnagyobb élelmiszeripari központ. Fontos még a textilipar és a gépgyártás, ami elsősorban a hajógyártást és -javítást jelenti. Ipara a kikötőjében összpontosul, ahol a fémfeldolgozásé a vezető szerep.

Göteborg: A nyugati partvidék legjelentősebb városa. Elsőként a fafeldolgozás és a bútoripar telepedett meg itt, majd ezt követően kialakult a mezőgazdasági termékekre települő cukorgyártás és textilipar.

Nehéziparából kiemelkedik az itt székelő Volvo autógyár, valamint igen jelentős a hajógyártása és -javítás.

Kikötője jelentős export-import forgalmat bonyolít le. Az export termékek között a fából készült áruk játsszák a főszerepet, míg az import termékek között első helyen a kőolaj és finomított termékei állnak. Jelentős vegy- és textiliparral is büszkélkedhet a város.

Trollhatten: Kedvező fekvése indította fejlődésnek. Jelentős vízienergiát termel, amire vas- és színesfémkohászat települt. A járműgyártás egyik legjelentősebb központja a SAAB repülő- és hajómotorokat, a NOHAB pedig mozdonyokat gyárt a városkában (55 ezer lakos).

Gällivare, Kiruna: Kiemelkedő vasérclelőhelyek közelében található két település, amelyek teljes egészében a bányászatból tartják fenn magukat.

Lulea: A Botteni-öböl partján helyezkedik el, a Kiruna és Gällivare környékén kitermelt vasércet nyáron itt rakják hajóra és innen szállítják az ország illetve a világ más részei felé.

Finnország:

Helsinki: Az oktatás központja és az ország fővárosa. Iparából a hajógyártás és -javítás, valamint a porcelánipar emelkedik ki. Közelében található Espoo a NOKIA cég központjával.

Imatra: A faipar, cellulóz- és papírgyártás egyik legnagyobb központja.

Turku: Az ország korábbi fővárosa, a legjelentősebb kulturális központ. Svéd és finn nyelvű egyeteme van. Jelentőségét az adja továbbá, hogy kedvező közlekedési adottságokkal rendelkezik, fontos importkikötő. Jelentős személyforgalma van, amit főként Svédországgal és Észtországgal bonyolít le. Iparából a malom- és cukoripar emelkedik ki.

Tampere: Jelentős vízienergia összpontosul a város környékén. Erre itt textilipar települt. Fontos még gépiipar, amely főként motorokat gyárt, valamint a faipar, amelynek majd minden ága (bútor-, cellulóz-, papírgyártás) megtalálható itt. Miskolc testvérvárosa.

Oulu: Az északi országrész kiemelkedő kutató, fejlesztő, oktatási központja. A faiparon felül a nitrokémiai ipar legjelentősebb bázisa is. Az Oulu folyón több nagyteljesítményű erőmű épült, amelyek jelentős mennyiségű áramot termelnek, amit jórészt a déli országrészbe továbbítanak.

Rovaniemi: Lappföld kulturális, kereskedelmi és idegenforgalmi központja.

Észtország:

Tallin: Az ország fővárosa. Az oktatás és a kulturális élet központja. Fontos „kikötői iparral”, kiemelkedő gépgyártással. Számottevő az élelmiszeripar, amely feldolgozza a tenger gyümölcseit éppúgy, mint a környező földeken termelt árukat is. Jelentős a fafeldolgozás és a fa alapú iparágak.

Belvárosa műemlék jellegű, amely elsősorban a finneket vonzza hosszúhétvégékre, de nagy lendülete van a bevásárló turizmusnak is.

Lettország:

Riga: Főváros, a kultúra és az oktatás központja. 800 ezer lakosa, az ország össznépességének harmada. Jelentős keresedő város, amelynek gyökerei egészen a Hansa szövetségig nyúlnak vissza. Ennek köszönhetően csakúgy, mint Tallinban itt is jelentős a műemlékek száma.

Ipara főként a kikötőbe és annak környékére települt, ahol megtalálható szinte valamennyi iparág. Azonban a Szovjetunió összeomlásával a gépgyártás erőteljesen hanyatlott, így ez már csak minimális szerepet kap az élelmiszeripar és a vegyipar mellett.

Litvánia:

Vilnius: Az ország fővárosa, egyetemét Báthory István alapította 1587-ben. Fontos oktatási és kulturális központ. Jelentős idegenforgalma is van, amelyet gótikus belvárosának és romantikus szűk utcáinak köszönhet.

Nagyon fontos közlekedési csomópont, elsősorban a vasúti közlekedésben. (Szentpétervár-Varsó, Moszkva-Minszk, valamint a Moszkva-Kalinyingrad vasútvonalak metszéspontjában).

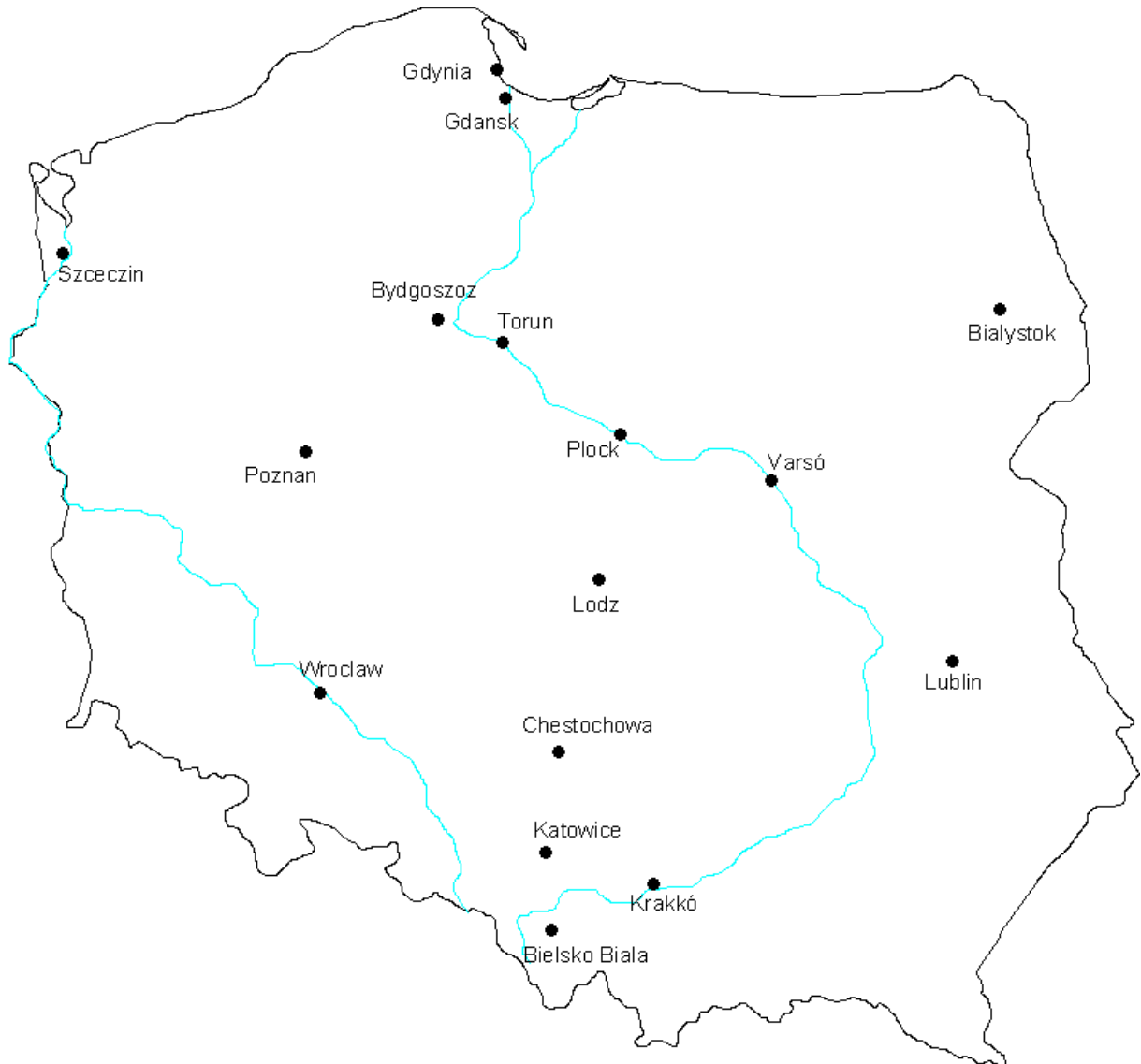
Kiemelkedő az élelmiszer- és textilipara, de fontos bútór- és bőripara is.

Kaunas: Jelentős közlekedési csomópont, fontos kereskedelmi, kulturális és ipari központ. A két világháború között az ország fővárosa volt.

Klaipeda: A legjelentősebb kikötője az országnak. „Kikötői iparágai” mellett megtalálható a műtrágyagyártás, valamint az import faanyagra települt faipar, amely a bútorkészítésen át a papíriparig minden alágazatra kiterjed.

Lengyelország, Csehország és Szlovákia

Lengyelország:

Varsó: Kedvező földrajzi fekvése emelte a többi lengyel város felé. A legfontosabb gazdasági, oktatási és kulturális központ. Iparából a textil- és élelmiszeripar emelkedik ki, amelyek szükségesek a nagyváros mindennapi életéhez, valamint a fejlett, magas szaktudást igénylő iparágak.

Kulturális és tudományos szerepkörét emelik az egyetemei, színházai és a Lengyel Tudományos Akadémia is. A második világháborúban Lengyelország hatalmas károkat szenvedett így Varsó is, amelynek műemlékeit gyakorlatilag a semmiből kellett újjá építeni.

- Szeczcin:** Közigazgatási központ, jelentős kikötőváros. Fontos oktatási központ. Iparára a „kikötői ipar” jellemző. (Kohászat, hajógyártás és -javítás, olajfinomítás, vegyipar, élelmiszeripar)
- Gdynia:** Jelentős kikötőváros, nagymértékű halfeldogozással és konzerviparral.
- Gdansk:** A legnagyobb lengyelországi Hanza város, ma is a legforgalmasabb kikötője az országnak. Iparában a klasszikus „kikötői iparágak” találhatóak meg. Kiemelkedő felsőoktatási központ.
- Bydgoszoz:** Közlekedési csomópont a Visztula folyó partján, jelentős gépgyártással, vegy- és textiliparral.
- Torun:** Kopernikus szülővárosa, híres egyeteme van. Iparának egyik alapját a közelben bányászott só adja, amelyre vegyipar települt, míg a másik alapját egyeteme adja, amely megteremti a lehetőséget a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő ágazatok letelepedésének.
- Bialystok:** A legfejlettebb régió központja. Iparában jelentős szerepet játszik az élelmiszeripar, azon belül is a cukorgyártás, valamint a textilipar, amely elsősorban lenfeldolgozást jelent.
- Plock:** A lengyel „Tiszaújváros”, az Oroszországból csővezetéken érkező kőolajat és földgázt finomítja, illetve dolgozza fel és erre települ hatalmas vegyipara is. Itt állt sokáig a Föld legmagasabb épülete is, a 646 méter magas TV torony, ami azonban egy szélviharban összedőlt.
- Poznan:** Közlekedési csomópont, jelentős kereskedőváros és fontos ipari tömörülés. Oktatási és kulturális központ, jelentős számú műemlék található meg a városban.
- Lodz:** Oktatási és kulturális központ, az ország közepén elhelyezkedő majd 800 ezer fős nagyváros. Jelentős a textilipara, valamint a textilgépgyártása. Fejlődését és energiaigényét a közelben rendelkezésre álló jelentős mennyiségű barnaszén tette lehetővé, illetve elégítette ki.
- Wroclaw:** Európai jelentőségű kereskedelmi és kulturális központ volt. Napjainkban legjelentősebb iparága a vasúti járműgyártás.
- Chestochowa:** XIV. században alapított kolostora mára jelentős zarándokhellyé vált, amely így az egyik legjelentősebb Mária-kegyhely Európában.
- Lublin:** Könnyűiparában az élelmiszeripar, a dohány- és cukorrépa-feldolgozás, valamint a gabonanövények termesztése és feldolgozása jelentős. Nehéziparából a gépkocsigyártás (Daewoo Lublin) emelkedik ki. Külvárosa Majdanek, ahol a második világháborúban koncentrációs tábor működött.

Katowice: A sziléziai iparvidék legjelentősebb városa, a vaskohászat és gépgyártás a két legjelentősebb iparág, amelyek mind a nagy mennyiségben jelenlévő helyi nyersanyagra, a kőszénre és a vasércre települtek.

Az Oroszországból csővezetéken érkező földgázra hatalmas vegyipari kombinát épült. Az iparvidék jelentősebb városai még Bytom és Gliwice.

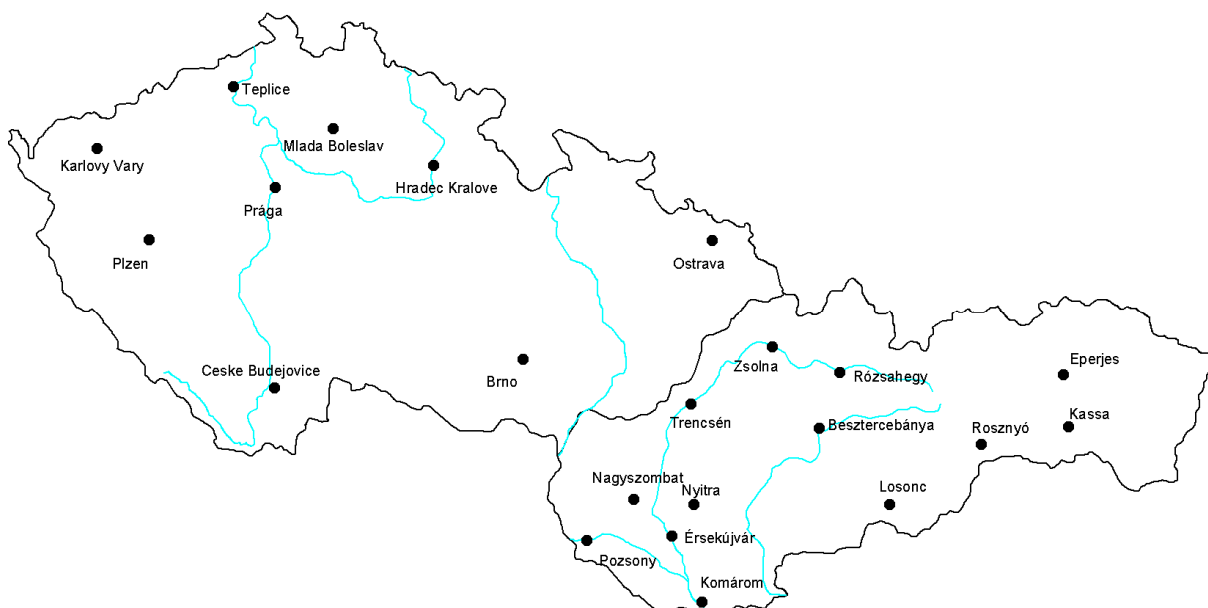
Krakkó: Jelentős történelmi város, fontos oktatási központ, egyeteme 1364-től van. Kulturális és kereskedelmi szerepköre is kimagasló. Épített emlékekben gazdag, a leghíresebb ilyen a Wawel.

Fejlett ipari központ, a kohászat egyik legjelentősebb városa. Kiemelkedik vas- és alumíniumkohászata, valamint gépgyártása. Fontos az élelmiszeripar is, amely a környéken termelt gabonanövényeket és cukorrépát dolgozza fel.

A közelében található Auschwitz és Birkenau, amelyek a leghíresebb koncentrációs táborok közé tartoznak.

Bielsko Biala: Gyapjúipara történelmi múltja tekint vissza, ezt kiegészítve a XX. században itt építették fel a Polski-Fiat lengyel autógyárat. Ma Opel személygépkocsik összeszerelését végzik itt.

Csehország és Szlovákia

Csehország:

Prága: Az ország fővárosa. Európa közepén helyezkedik el, oktatási, kulturális és idegenforgalmi központ. Egyetemét a XIV. században, 1348-ban alapították.

Ipara rendkívül sokoldalú. Nehéziparát a közeli szénre települt vaskohászat és gépgyártás, valamint a csővezetéken érkező kőolaj és földgáz feldolgozása határozza meg. Ez utóbbira települt vegyipar. Mezőgazdaságának alapját pedig a környéken termesztett növények határozzák meg.

Teplice: A legrégebbi cseh fürdőváros, kiemelkedő idegenforgalommal. Iparára a hagyományos iparágak a jellemzőek, mint az üvegekészítés valamint a textilipar.

Karlovy Vary: Két dologról nevezetes, az egyik ásványvizes gyógyfürdője, a másik pedig a minden évben itt megrendezésre kerülő filmfesztivál, amely Közép-Európa legnagyobb ilyen jellegű rendezvénye.

Mlada Boleslav: A legjelentősebb autógyártó központ, a Škoda autógyár székhelye.

Hradec Kralove: Német neve Königgrätz. Közigazgatási központ, tartományi székhely. Jelentős oktatási és kutatási központ.

Iparából a gépgyártás és a fotokémiai ipar emlekedik ki, valamint a történelmi múltra visszatekintő zongoragyártás.

Pilzen: Jelentős kereskedőváros, ezt elsősorban kedvező fekvésének és a Németországhoz való közelségének köszönheti. Gépgyártása hanyatlóban van, azonban a Škoda Művek egyik legnagyobb motorgyára található itt, ahol nem csak autót, hanem mozdony és egyéb nehézipari gépek hajtóműveit is gyártják.

Könnyűiparából a sörgyártás emelkedik ki. (Pilsner Urquell)

Ostrava: Az észak-morvaországi bánya- és iparvidék legjelentősebb települése, tartományi székhely, közigazgatási központ. Fontos közlekedési csomópont és jelentős oktatási, valamint kulturális központ.

A városban felhalmozott tudást elsősorban a nehézipar hasznosítja, vaskohászata, gépgyártása rendkívül jelentős. Kiemelkedik még a vasúti járműgyártása is. (Škoda dízel mozdonyok)

České Budejovice: Dél-Csehország közigazgatási központja. Jelentős gépgyártása, valamint sörkészítése, amely a környéken termelt nagy mennyiségű komlóra alapul. Ceruzagyára is fontos, amelynek létjogosultságát a környező grafitbányák adják. Leghíresebb termékei azonban a Šumava hegységből származó ásványvizek.

Brno: „Morvaország” legnagyobb városa. Kereskedőváros, amelynek szerepkörét kisebb könnyűipari üzemek bővítették, majd a XX. században megjelent a Zetor traktorgyár, amely a nehézipart képviseli a településen.

Szlovákia:

Pozsony: Az ország fővárosa, az oktatási és kulturális élet központja. Mellette működik az ország legnagyobb kőolajfinomítója (Slovnaft/MOL), valamint az egyik legnagyobb autógyár, amely ma a Volkswagen csoporthoz tartozik.

Közlekedési szempontból rendkívül jelentős, hiszen a Bécs és Prága felé irányuló forgalom jelentős része keresztülhalad rajta, valamint az út- és vasúthálózat egyik legnagyobb csomópontja is egyben.

Jelentős az idegenforgalma is, épített emlékekben gazdag. Fontos megemlíteni a Szent Márton dómot és a Prímás-palotát.

Nagyszombat: Katolikus székhely, a szlovák katolikus érsek székhelye. Itt alapította Pázmány Péter az ELTE elődjét 1635-ben.

Jelentős gép- és élelmiszeripari központ. Két legjelentősebb cége a Sony és a PSA (Peugeot-Citroen-Fiat) konszern.

A közelében található Szlovákia első atomerőműve, Apátszentmihályon.

Nyitra: Ősi katolikus püspöki székhely. Jelentős élelmiszer-, vegy- és gépipara van.

Fontos felsőoktatási központ, kiemelendő a magyar nyelvű tanárképzés.

Érsekújvár: A Kisalföld északi részének legfontosabb közlekedési csomópontja és legnagyobb ipari tömörülése.

Komárom: A magyarság egyik legnagyobb kulturális és oktatási központja. Magyar színháza a Jókai Mór Színház, egyeteme a Selye János Egyetem. Régi kereskedő- és erődváros, jelentős kikötő a Duna partján, folyami hajókat gyárt és javít.

Trencsén: Jelentős közlekedési csomópont. Itt található a szlovák hadsereg központi irányító szervezete. Környékén jelentős a könnyű- és a hadiipar.

Idegenforgalma is kiemelkedő, leghíresebb üdülőhelye a trencsénteplencei gyógyfürdő.

Zsolna: Trencsénhez hasonlóan a Vág folyó völgyének egyik jelentős közlekedési csomópontjában fekszik. Iparából kiemelkedik a KIA autógyár, amely Szlovákia egyik legnagyobb összeszerelő üzemét telepítette ide. Emellett a legjelentősebbek textilgyárjai.

Rózsahegy: Legjelentősebb textilipari központja az országnak, valamint a Kárpátokban kitermelt faanyag legnagyobb feldolgozóközpontja.

Besztercebánya: Közigazgatási központ, ipari nagyváros. Két legjelentősebb iparága a cementgyártás és a faipar. Ez utóbbi minden ágazata megtalálható itt, kezdve a papírgyártástól a bútoriparig.

Losonc: Jelentős a könnyűipara és az élelmiszerfeldolgozása.

Rozsnyó: A város környékén vasércbányászat folyt. Katolikus püspöki székhely. Idegenforgalmi jelentőségét elsősorban bányamúzeuma adja.

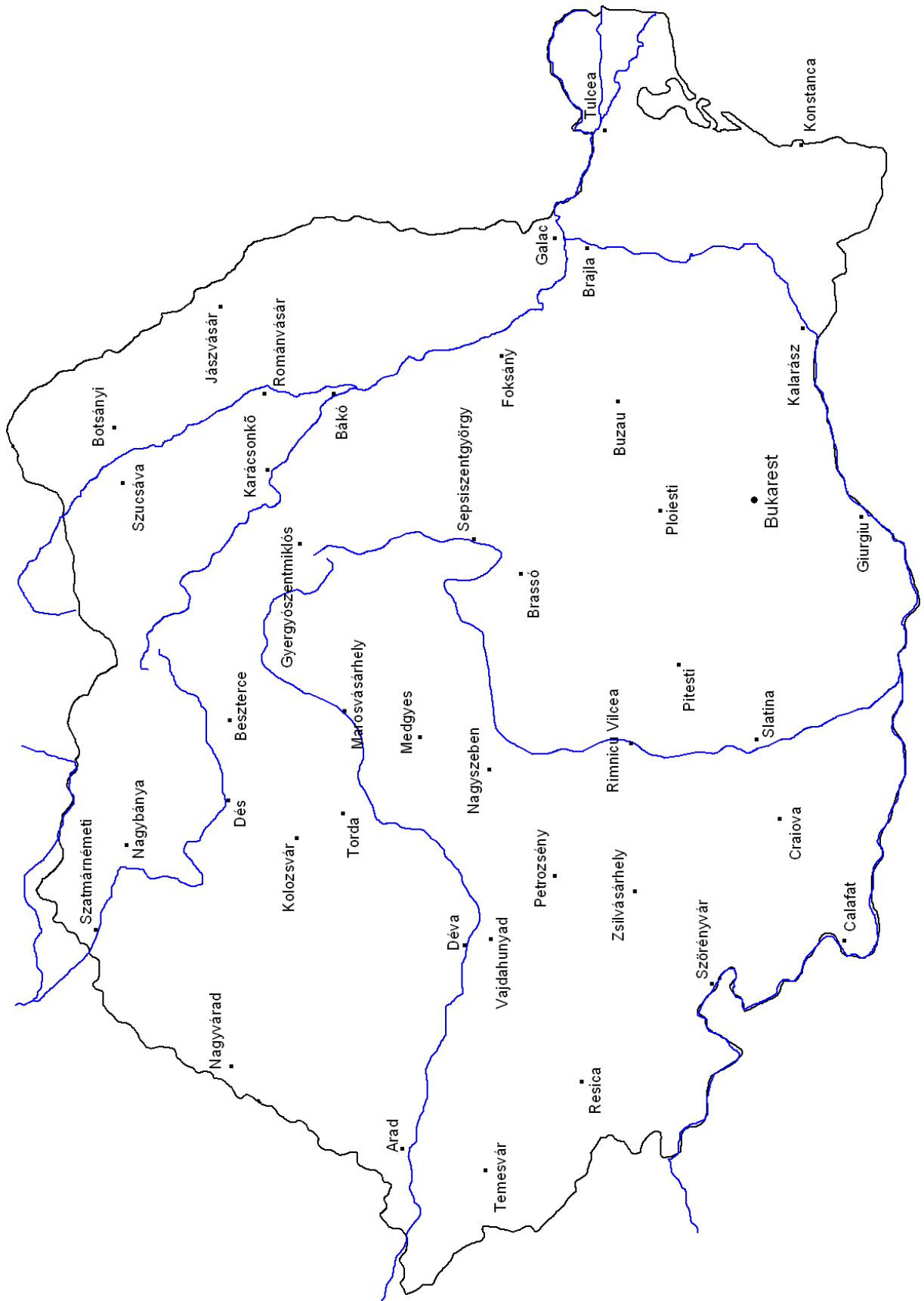
Eperjes: A keleti országrész második legjelentősebb városa, sokoldalú ipara van. Kiemelkedő sótermelése és –feldolgozása, valamint az erre települő vegyipar.

Kassa: Szlovákia második legnagyobb városa. A város napjainkban a magyar-szlovák nyelvhatáron fekszik.

Jelentős közlekedési, kereskedelmi, oktatási és kulturális központ. Komárom mellett itt működik még magyar színház (Thália Színház) az országban.

Legjelentősebb ipari üzeme a kassai vasmű. Környékén jelentős a magnezitbányászat, amelyet vasműve dolgoz fel. Könnyűiparából az élelmiszeripar emelkedik ki.

Románia

Bukarest (Bucuresti): Az ország fővárosa, a Román-alföld közepén helyezkedik el. Középkori kereskedelmi út mentén alakult ki és nőtt nagyvárossá.

Iparában nagy súlyt képvisel a gépgyártás, vegyipar, textilipar és cipőipar. Ezen iparágak az országos termelés ötödét adják. A 150 évvel ezelőtt kialakult korai Románia középpontjában fekszik, amely mai napig megtartotta központi szerepét nem csak az iparban, de a közlekedésben is. A város európai rangú oktatási, tudományos és kulturális központ.

Jelentős a kisebbségek aránya a városban. Mintegy 20 ezer magyar él itt. De nem csak a jelen kisebbségei, hanem a múltban itt élő népek is mély nyomot hagytak a városban. Ezek a bizánci, balkáni épületeken kísérhetőek figyelemmel.

Botsányi (Botosani), **Szucsáva** (Suceava): Jelentős élelmiszertermelő területek. Azonban a régióban egyre jelentősebb az idegenforgalom. Ezt elsősorban az ukrán határ felé közeledve egyre több ortodox kolostornak köszönhető.

Karácsonkő (Piatra Neamt): Jelentős a vegy- és építőanyagipar a városban és környékén. A településen végigfutó Beszterce folyó felsőbb folyása mentén jelentős számú vízierőművet találunk. Ezek látják el a várost elektromos árammal.

Jászvásár (Iasi): Moldva központja, a második világháború végén Románia fővárosa is volt. Jelentős egyetemi város. Fontos a mezőgazdasága és az élelmiszeripara. Jelentős nehézipari ágazatok a gépgyártás és a vegyipar. Az ország fontos keleti kapuja lehet, Moldva, Ukrajna és Oroszország felé.

Románvásár (Roman): A Szeret folyó partján fekvő város kiemelkedik a mezőgazdasági területből, így vált a moldvai régió legjelentősebb vaskohászati központjává. Fejlődését azonban a kereskedelem indította el, csakúgy mint a tőle északkeletre fekvő Jászvásárét.

Bákó: Fontos közlekedési csomópont, jelentős élelmiszeripari központ.

Foksány (Focsani): Jelentős élelmiszeripari település. Fontos a faanyagtermelés és fafeldolgozás, valamint ipari növényként a legjelentősebb a dohány termesztése.

Brajla (Braila): Legjelentősebb nyersanyaga a nád és ipara is szinte teljes egészében a nádra épült.

Galac (Galati): Moldva déli részének központja. Jelentős hajóépítő és vaskohászati központ. Kikötőjének köszönheti vegyiparát és az azt megalapozó kőolajfinomítást.

Buzau (Bodzavásár): Jelentős ipari és közlekedési gócpont. Fontos az olajfinomítás és vegyipar, valamint a dohányfeldolgozás.

Tulcea: A Duna-delta kapuja, a város szomszédságában ágazik el a Duna három ágra, a Kilijai-, Sulina-i, és a Szent György-ágra. Fekvésének köszönhetően az egyik legnagyobb hajóforgalmat bonyolítja le, ennek köszönhetően nagy timföldgyára van. De jelentős még a fémfeldolgozás és a helyi alapanyagra települt dohányipar is.

Konstanca (Constanca): Az ország legnagyobb kikötővárosa. A jelentős hajóforgalomra vaskohászat és gépgyártás települt. Ezen felül a legjelentősebb konzervgyár található itt. De jelentős idegenforgalma is. A város környéki területek a román tengerpart legkedveltebb helyei közé tartoznak.

Említeni kell még a Konstanca és Kalarász között félúton elterülő Cernavoda (Feketevíz) nevű települést is, ahol az ország egyetlen atomerőműve épült.

Ploiesti: A román olajipar legjelentősebb települése. Jelentős szerepe van a közlekedésben is, az Erdély felé irányuló forgalom jelentős része itt halad keresztül.

Fontos ipari ágazatai a kőolajra települtek. Ezek az olajfinomítás, vegy- és textilipar.

Kalarász (Calarasi): Jelentős vaskohászati központ, elsősorban a hazai és a bolgár importból származó hulladékvasat dolgozzák fel a város kohói.

Gyurgyevó (Giurgiu): Jelentős vegyipari kombinát, valamint fontos közlekedési gócpont. Itt található a román-bolgár Duna-szakasz egyetlen közúti és vasúti hídja.

Pitest: Ploiesti mellett jelentős szerepe van az olajiparban. De sokkal fontosabb a gépjárműiparban betöltött szerepe. Itt működik a Dacia cég központja és egyik legjelentősebb autógyára is.

Slatina: A városban működik az ország egyetlen alumíniumkohója.

Craiova: Olténia legjelentősebb települése. Jelentős ipari tevékenysége van. Elsősorban a gépgyártás és a vegyipar az, amelyek húzóágazatnak tekinthetők. Legjelentősebb gyára az Olcit autógyár.

Szörényvár (Turnu Severin): Jelentőségét földrajzi elhelyezkedése adja. Fontos közlekedési gócpont volt. A Vaskapu szomszédságában elhelyezkedő település a hajózás fejlődésével vált egyre fontosabbá.

Calafat: Könnyűipari központ. Az élelmiszeriparban a gabona-, szőlő- és cukorrépa-termelés mellett a sertésstenyésztés a vezető szerep. Ezen felül dohánygyára érdemel említést.

Rimnicu Vilcea: Kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően alakult és fejlődött ki a város. Iparára a fakitermelés és -feldolgozás a jellemző.

Zsilvásárhely (Tirgu Jiu): Az egyik legnagyobb szénbányász központ volt, a város környékén jelentős lignitletelek húzódnak. Azonban a bányászat itt is válságban van.

Resica: Jelentős gépipari és vasgyártó település. Elsősorban vasúti sínek és mozdonyok gyártása és javítása a vezető ágazatok a városban.

Az alábbi városok külön leírás nélkül szerepelnek. Azonban a térképen bejelölni tudni kell őket. A leírás azért hiányzik, mert a képzés során a földrajzos hallgatók több olyan tárgyat is hallgatnak, amelynek témája Erdély. Több megközelítésben is hallanak róla, így itt az Európa társadalomföldrajza óra keretében, a Kárpátokon túli részre fektetjük a hangsúlyt.

Szatmárnémeti (Suta Mare); **Nagybánya** (Baia Mare); **Dés** (Dej); **Beszterce** (Bistrica); **Nagyvárad** (Oradea); **Kolozsvár** (Cluj Napoca); **Torda** (Turda); **Marosvásárhely** (Tirgu Mures); **Medgyes** (Medias); **Nagyszeben** (Sibiu); **Déva** (Deva); **Vajdahunyard** (Hunedoara); **Arad**; **Temesvár** (Timisoara); **Petrozsény** (Petrosani); **Sepsiszentgyörgy** (Stintu Gheorghe); **Gyergyószentmiklós** (Gheorgheni); **Brassó** (Brasov)

A Balkán-félsziget államai

Szlovénia:

Ljubljana: Az ország fővárosa, egyeteme a XX. század elején alakult, ennek ellenére a szlovén kultúra és oktatás központja. Rendkívül fejlett és szerteágazó ipara van, kiemelkedik a hagyományos bőr- és textilipar, valamint a papírgyártás. Újabb keletű iparágai a gyógyszergyártás és az elektronikai ipar.

Maribor: Fontos közlekedési csomópont, jelentős oktatási központ. Iparából a gépgyártás emelkedik ki, amely főként a teherautók, buszok és vasúti kocsik gyártását jelenti.

Horvátország:

Zágráb: Az ország legnagyobb városa, több mint 1 millió lakosú fővárosa. Jelentős közlekedési csomópont, a középkor óta fontos vásárváros. Napjainkban is jelentős szerepet játszik a kereskedelemben.

Iparából a gépgyártás, valamint az elektronikai ipar emelkedik ki. A Magyarország felől érkező kőolajvezetékre olajfinomító, az itt készült nyersanyagra vegyipar és textilipar települt.

Eszék: A Dráva mentén települt város kiemelkedő élelmiszeripari központ és a horvátországi magyarság szellemi és kulturális központja.

Károlyváros: Jelentős közlekedési csomópont és fontos textilipari központ.

Rijeka: A legforgalmasabb, legjelentősebb kikötője az országnak, rendkívül fejlett „kikötői iparral”.

Pula: Az Osztrák-Magyar Monarchia legfontosabb hadikikötője volt, ma az Istria-félsziget központja, közigazgatási központ. Iparára a hajóépítés és hajójavítás a jellemző. A közelben bauxitot bányásznak, ami az alumíniumkohászat nyersanyaga.

Split: Dalmácia legjelentősebb városa, kikötőforgalma a második legjelentősebb az országban. Iparában jelentős szerepet játszik a hajóépítés és -javítás, az alumíniumkohászat, amely részben hazai, részben import nyersanyagokat dolgoz fel. De nagy súllyal van jelen a városban és környékén az idegenforgalom is.

Dubrovnik: Dalmácia legdélebbi városa, kiemelkedő az idegenforgalma, ezt egyrészt tengerpartjának, másrészt óvárosának köszönheti, amely a világörökség részét képezi.

Bosznia és Hercegovina:

Szarajevó: Az ország legnagyobb ipari tömörülése a főváros környékén található. A nagy nyugat-európai cégek közül elsőként a VW autógyár telepedett meg itt.

A városban jelentős a kohászat, a gépgyártás, ebből is kiemelkedik a már említett autógyár. A könnyűipari ágazatok közül a textiliparé a vezető szerep.

Tuzla: Közelében rendkívül nagy mennyiségben bányásznak sót és szenet. Erre a két nyersanyagra települt vegyipara, amely a város szinte egészét foglalkoztatja.

Banja Luka: A közeli erdők nyersanyagát fa-, bútór- és papíripara dolgozza fel.

Bulgária:

Szófia: A XIX. század második felétől az ország fővárosa. Kulturális, tudományos és oktatási központ, legfontosabb bevételeit a tercier szektor adja. A pénzügyi élet egyedüli jelentős városa Bulgáriában, valamint az egyik legnagyobb közlekedési csomópontja is az országnak.

Iparából az elektronikai ipar és a kutatás-fejlesztés emelkedik ki. Ezenkívül jelentős még a közeli vasércre települt vaskohászata és az élelmiszeripara is.

Vidin: Jelentős dunai kikötőváros, fontos élelmiszer- és textilipari központ.

Plovdiv: Előnyös közlekedésföldrajzi helyzetben van. Iparában jelentős szerepet játszanak a hagyományos, több évszázados múltta visszatekintő iparágak, mint a kézműipar, az élelmiszeripar és a textilipar. Valamint a környéken nagy mennyiségben termelt dohány feldolgozása.

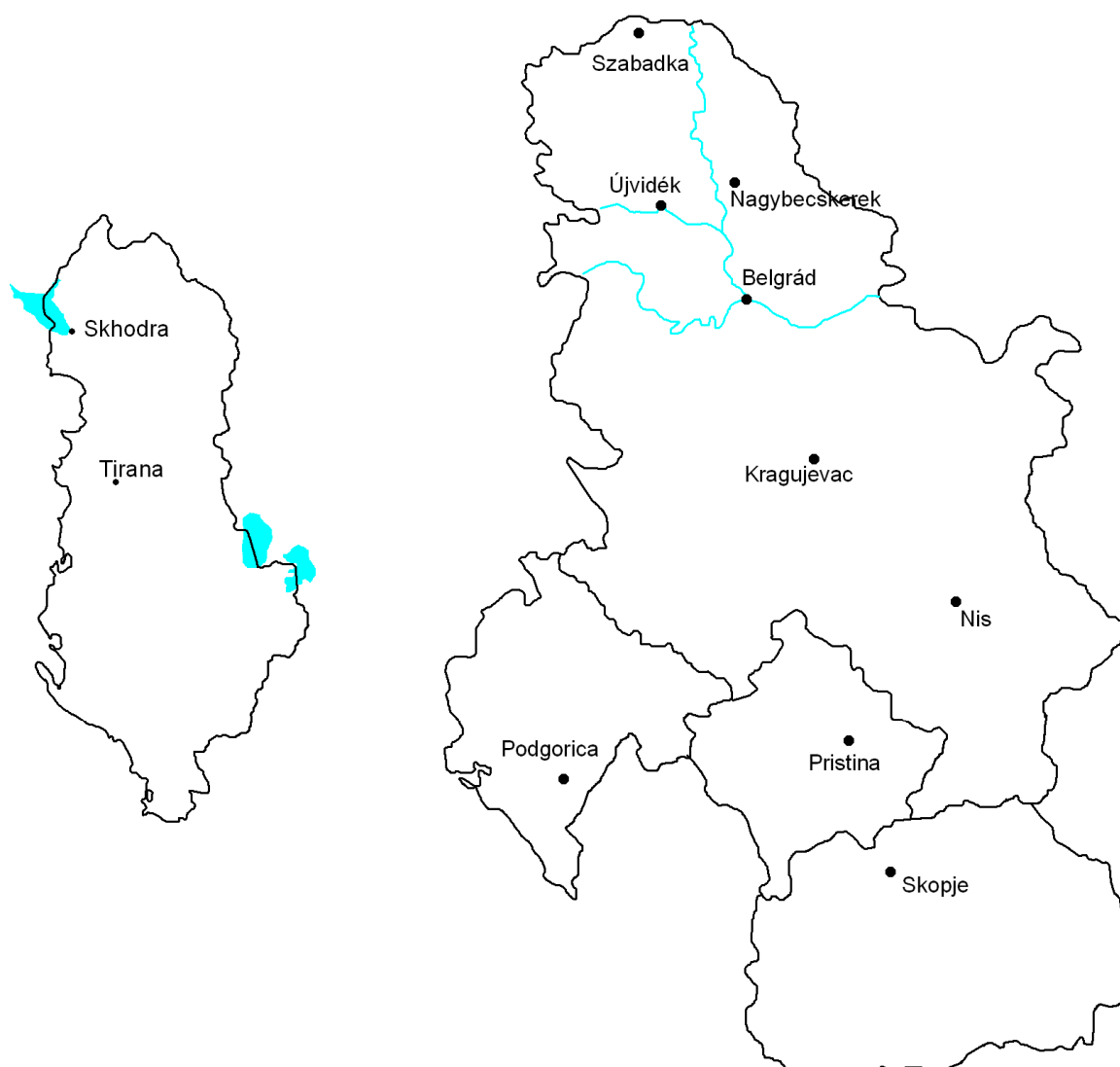
Rusze: Az egyik legjelentősebb élelmiszeripari központ, kiemelkedik a gabonatermelése. Jelen van a városban a vegyipar és a gépgyártás is.

Közelekedési szempontból rendkívül jelentős, mert itt található az ország egyetlen közúti és vasúti Duna hídja.

Várna: A második legjelentősebb kikötő. Jelentőségét az élelmiszeripar és az idegenforgalom adja. Kikötőjében import nyersanyagokat dolgoz fel gépipara és textilipara.

Burgasz: Jelentős kikötőváros, itt működik az ország legnagyobb, napjainkban egyetlen kőolajfinomítója, amelyre jelentős vegyipar települt. A város körüli tengerpart egyre kedveltebb a turisták körében, így fokozatosan nő a város életében az idegenforgalom szerepe.

Szozopol: NATO hadikikötő. Jelentős idegenforgalommal.

Albánia:

Tirana: Albánia fővárosa, oktatási, kulturális és kereskedelmi központja. Ipara szegényes, legnagyobb bevételt jelentő iparága a fémfeldolgozás, valamint a textilipar. Azonban főként a primer szektor tölti be a vezető szerepet, amely a mezőgazdasági termékekre épül.

Skhodra: Jelentős kereskedőváros, kiemelkedő dohány- és szőlőtermesztéssel, jelentős a borkészítése.

Montenegró:

Podgorica: A 2006. május elseje óta önálló állam fővárosa. Legjelentősebb üzemeiben a környező hegyek fáját dolgozzák fel, valamint a hegyi legelőkön tartott birkák gyapját hasznosítják textilüzemei.

Nehéziparából kiemelkedik a helyi bauxitra települt alumíniumkohászata.

Koszovó:

Pristina: A legfiatalabb (2008. február 17-től) európai ország fővárosa. Környékén jelentős mennyiségű színesércet bányásznak. Mezőgazdaságából kiemelkedik a dohánytermesztése, valamint a pásztorkodás.

Macedónia:

Skopje: Jelentős oktatási és kulturális központ, az ország fővárosa. Régi kereskedőváros, iparát a környező területek nyersanyagai határozzák meg. Lignite és vasércre települt kohászata, emellett a mezőgazdasági növények feldolgozása jelentős.

Szerbia:

Belgrád: Az ország fővárosa az egykori magyar város, Nándorfehérvár helyén található.

Kulturális és oktatási központ. Jelentős közlekedési csomópont, mind vízi, közúti és vasúti értelemben.

Iparában a legnagyobb szerepe a nehéziparnak van, elsősorban a gépgyártásnak, a folyami hajók készítésének, valamint az autóalkatrész gyártásnak. Kiemelkedik az elektronikai ipara is, valamint a vegy- és textilipara is.

Szabadka: A bácskai agrárvidék központja. A legnagyobb magyar kisebbség él a városban, számuk eléri a 40 ezret. Ipara az élelmiszerfeldolgozáson alapszik, elsősorban a cukorrépa- és a gabonanövények feldolgozása a jelentős.

Újvidék: Jelentős kulturális központ, korábban a magyarországi szerbek ma a szerbiai magyarok központja. Jelentős vegy- és gépipari központ.

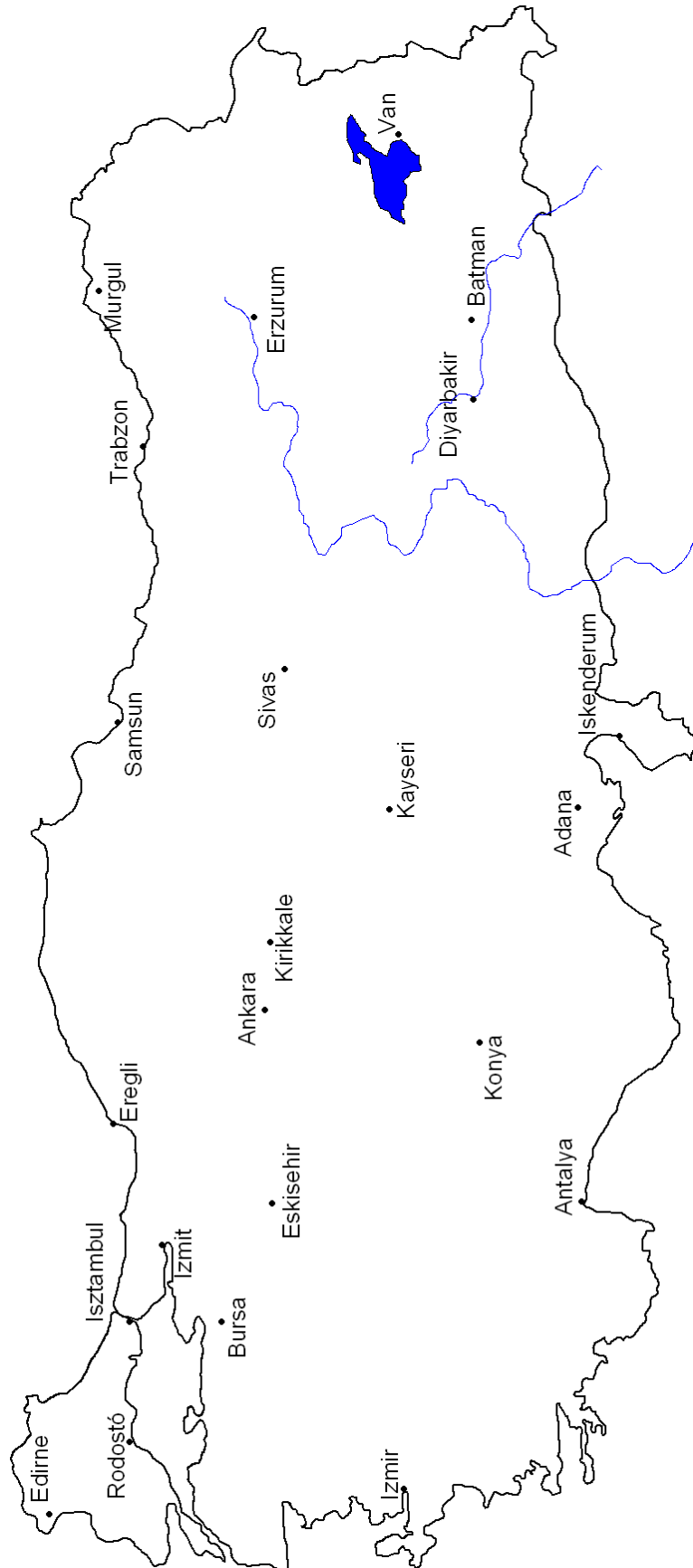
Nagybecskerek: A legfontosabb bánáti város, élelmiszeripara Szabadkáéhoz hasonlóan sokoldalú, jelentős még a textilipar is.

Kragujevac: Sokáig szeszfőzdéi és konzervgyárai tartották életben. Napjainkban jelentős a hadiipara. Másik jelentős üzeme a Zastava autógyár, amely a modern ipar legjelentősebb képviselője.

Nis: Fontos közlekedési csomópont. Legjelentősebb ipari üzeme elektromos gépeket és berendezéseket gyárt. Számtottéő élelmiszeripara is, ami a szőlő- és gyümölcstermesztésre települt.

Törökország és Ciprus

Törökország

Ankara: Az ország fővárosa. Kulturális, oktatási és közigazgatási központja. Kemal Atatürk, minden törökök atyja emelte fővárosi rangra a most 3,7 millió lakosú várost. Ennek oka az volt, hogy ez a település sokkal jobban védhető volt, mint Isztambul.

Hagyományos kereskedelmi területen, vásárvonalon alakult ki. Fővárosi funkciói mellett (kormányzati székhely, pénzügyi központ) napjainkban egyre fontosabb ipara is, amelyben megtalálhatóak a gépgyártás, vegyipar, fa- és papíripar, élelmiszeripar és a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak is. A környező területekről érkezők munkalehetőséget keresnek a városban és legtöbbször a város körüli bódévárosokban telepednek le, amelyek rontják Ankara összképét.

Edirne: Helyzeténél fogva fontos határváros, jelentős forgalommal. Főként mezőgazdasági tevékenysége emelkedik ki. Környékén legnagyobb mértékben napraforgót, gabonát és cukorrépát termesztnek.

Rodostó (Tekirdag): Magyar vonatkozású település. Itt raboskodott II. Rákóczi Ferenc többek között Mikes Kelemennel. 1940-ben a rodostói Rákóczi-ház mása épült fel Kassán. Iparában a környék fontosabb növényei a napraforgó és a gyapot.

Isztambul: Lakossága megegyezik hazánkéval, elővárosaival együtt ugyanis 10 millió ember lakja ezt a két kontinensen elterülő metropoliszt.

Ez az ország legjelentősebb kikötője és legnagyobb idegenforgalmi központja is egyben. Az ország művelődési, kereskedelmi és ipari központja. Jelentős a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak aránya. Ezek közül kiemelkednek az elektronikai iparágak, valamint a gyógyszergyártás és a nyomdaipar.

Közlekedésföldrajzi jelentőségét nem csak a Boszporusz adja, hanem az is, hogy innen indul az egyes számú főútvonal, valamint az egyes számú vasútvonal is az ország belseje felé.

Izmit: A török hadiflotta támaszpontja, sokoldalú ipara van, melyből kiemelkedik a kőolajra épülő olajfinomítás és vegyipar, valamint a gépipar, ami a hadászati gépek gyártását jelenti főként.

Bursa: Fontos élelmiszeripari város, amely egy termékeny alföld közepén helyezkedik el. Jelentős textilipara évszázados múltat tekint vissza, napjainkban a műszálas termékek előállítása fontos.

A XX. század második felétől folyamatosan telepedtek le itt a nagy autóipari cégek, minek hatására mára a „török Detroit” néven szokták emlegetni a települést.

- Izmir:** A legforgalmasabb török exportkikötő. Míg Isztambulban a befelé érkező forgalom jelentős, itt a kifelé áramló termékeket rakják hajóra. Ipara rendkívül széles spektrumú, a vaskohásztól kezdve, a vegyiparon át a textiliparig és az élelmiszeriparig minden megtalálható a városban. Mezőgazdaságában a füge- és a mazsolaszőlő termesztése a vezető szerep.
- Antalya:** A „Török Riviéra” központja. Jelentős idegenforgalmat bonyolít le a település és környéke. Ezenfelül főként a mezőgazdaságban találunk megélhetést az itt élők, aminek fő terméke a búza, a szezám és a déligyümölcsök.
- Eskisehir:** Vásárvonalon kialakult település. Fontos közlekedési csomópont, mind a vasút-, mind az úthálózatban jelentős szerepet tölt be. Iparában az élelmiszer- és építőanyagipar játssza a vezető szerepet. Mindkettő helyi nyersanyagokra támaszkodik. Legjelentősebb termesztett növényei a búza és a cukorrépa.
- Eregli:** Komoly nehézipari tevékenységgel rendelkező város legjelentősebb iparága a vaskohászat. Iparából kiemelkedik még a szénre települt vegyipar, valamint a cementgyártás is. Mezőgazdaságában a kukoricáé a vezető szerep.
- Konya:** Vásárvonalon alakult ki, fontos mezőgazdasági területen helyezkedik el. Jelentős a gabona (elsősorban búza), déligyümölcs, a szőlő és a cukorrépa termelése. Ezekre jelentős élelmiszer- és cukoripar települt. Emellett kiemelkedik a helyi állattartásra épülő textilipara, valamint a higanybányászata.
- Kirikkale:** A török szárazföldi hadiipar legnagyobb bázisa. Teherautókat, nehézfegyvereket, robbanóanyagokat gyárt, valamint ipari gépeket, berendezéseket.
- Samsun:** Az ország legforgalmasabb Fekete-tengeri kikötője. Ebből adódóan jelentős a halfeldolgozása és a konzervipara. Kikötőjén keresztül kapja rézkohászatának alapanyagát, a rézércet. A kohászat melléktermékeire műtrágyagyártás települt. A környező vidékek nyersanyagait dolgozzák fel dohány- és faipari üzemei, valamint cementgyára.
- Sivas, Kayseri:** Egymástól mintegy 200 kilométerre helyezkednek el, azonban kialakulásuk és mai arculatok meglehetősen hasonló. Mindkét város a vásárvonalon jött létre, mindkettő jelentős szerepet tölt be a mai török közlekedési hálózatban. Fontos a gabonatermelés, a gépgyártás, valamint a fa- és papíripar mindkét településen. Kayseri annyival emelkedik Sivas fölé, hogy jelentősek a gépgyártás mellett a gépipar egyéb ágai és textilipara is.

Adana: Jelentős textilipari központ. Elsősorban pamutipara számottevő, nehéziparából kiemelkedik autóbuszgyára. Fontos mezőgazdasági terület az Adanai-alföld, ahol búzát, szezámot, gyapotot, rizst, valamint déligyümölcsöket termesztnek.

Iskenderum: Itt (és Mersin városánál, Iskenderumtól nyugatra) futnak ki a partra a keletről érkező kőolajvezetékek. Ennek köszönheti ipara fellendülését, amelyben a vaskohászatnak és gépgyártásnak, valamint a halászatnak és feldolgozóiparnak van jelentős szerepe.

Trabzon: Fontos Fekete-tengeri kikötő, jelentős halfeldolgozással és élelmiszeriparral, amelyben jelentős szerepe van a gyümölcstermesztésnek, valamint a földimogyorónak. Ipari növényei közül a legfontosabb a dohány.

Murgul: Jelentős rézérc bányája van, amelyre rézkohászat települt. Az egyik legjelentősebb tea előállító az országban, ezen felül fontos a fa- és papíripara is.

Erzurum: A legjelentősebb állattartó körzet központja. Főként a juh- és kecsketartás jelentős a vidékén. Fontos az állatokból származó termékek előállítása; élelmiszeripar, gyapjú- és bőrfeldolgozás.

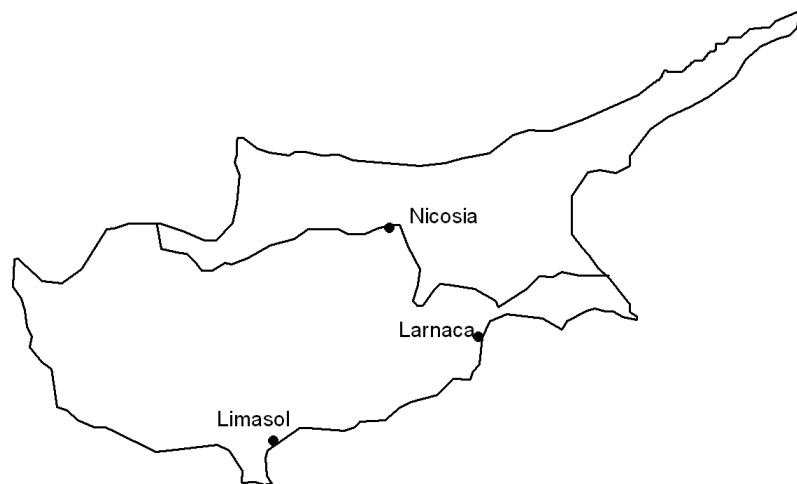
Diyarbakir: Környékén jelentős mennyiségű acélötvözt és rézércet bányásznak, azonban sokkal fontosabb gyapottermelése, valamint az, hogy Délkelet-Anatólia legnagyobb városa és az országész központja. Ősi település, amely a Tigris egyik átkelőhelyénél alakult ki.

Batman: Jelentős az ércbányászat, de a legfontosabb a kőolajkitermelés. Mezőgazdaságában a gyapotnak van a legnagyobb szerepe, amelyet a Tigris öntözött teraszain termesztnek.

Újabban egyre nagyobb szerepet kapnak a városba frissen letelepült autógyárak is.

Van: Közlekedésföldrajzi szempontból fontos település, az Irán felé vezető vasútvonal utolsó jelentős törökországi megállóhelye. Iparára az élelmiszeripar és az építőanyagipar a jellemző. A legszárazabb területe az országnak, ezért a juhok és kecskék adják a legfontosabb alapanyagát az élelmiszeriparnak.

Ciprus

Nicosia: Az ország fővárosa. A gazdaság irányítója. Jelentős gyümölcs- és gabonatermő terület központja, fontos az élelmiszeripar. Legjelentősebb bevételi forrása az idegenforgalom és a kedvező adózási feltételek miatt ide települő cégek adója. A sziget északi része török megszállás alatt van déli része 2004. május elsejétől tagja az Európai Uniónak.

Limasol: A legnagyobb kikötőváros. Itt található a nehézipar is. A szigeten bányászott és az exportált színesércet dolgozzák fel.

Larnaca: Nemzetközi repülőtere van, az idegenforgalom legjelentősebb bázisa.

Moldova, Ukrajna, Fehéroroszország

Moldova

Kisinyov: Az ország fővárosa, közigazgatási központ. A volt Szovjetunió nyugati szélén elhelyezkedő állam nem tartozott a fejlesztendő régiók közé, így csupán könnyűipara jelentős. A nehézipara csak a fémipart foglalja magában. Legjelentősebb iparágai a lenre és kenderre épülő textilipar, valamint a környező földeken termelt növényeken alapuló élelmiszeripar.

Tiraspol: A Dnyeszter folyó mentén kialakult városba finommechanikai ipar települt, azonban jelentőségét a környező földeken megtermelt növényekre alapuló élelmiszeripar adja.

Balti: Az ország északi részének központja. A búza, kukorica és a cukorrépa feldolgozása, valamint ez utóbbira épülő cukoripar jelentős a városban.

Fehéroroszország

Minszk: Az ország fővárosa, ipara szegényes, a környező sóbányákra és a közelben megtermelt élelmiszernövényekre alapszik. Legfontosabb termékei a rozs, cukorrépa és a burgonya. Nehéziparából a traktor- és nehézgépgyártás emelkedik ki.

Brest: Az ország legnagyobb határállomása, egyben legfontosabb kapuja nyugat felé. Az élelmiszerfeldolgozás mellett, erősödje jelent turisztikai potenciált a város számára.

Mazyr: Az ország déli részén a Pripjaty folyó partján helyezkedik el. Egykori gázlónál alakult ki a mocsárvilágban. Ma az Oroszországból érkező kőolajra települt finomítója a legjelentősebb ipari létesítménye.

Homel: A legnagyobb gépipari centrum az országban, félmillió lakosával a második legjelentősebb település a főváros után.

Ukrajna

Kijev: A legnagyobb teljes egészében Európában maradt szovjet utódállam fővárosa. Az ország gazdasági és kulturális központja, azonban sok tekintetben vetélytársai vannak elsősorban a nyugati orosz többségű városok „személyében”. Fontos kereskedelmi és ipari központ. A környező területek termékeit éppúgy feldolgozzák, mint a vízen érkező fát, vagy a csővezetéken szállított kőolajat vagy földgázt.

Ungvár: Kárpátalja legnagyobb városa, közigazgatási központja. Nehéziparából a javítóipar emelkedik ki, amely főként mezőgazdasági gépekre specializálódott. Élelmiszeriparából a malomiparon felül a bor és az égetett szesz készítése emelkedik ki. A kárpátaljai magyarság és a görögkatolikus egyház székhelye.

Munkács: A vásárvonalon alakult ki Kárpátalja második legnagyobb városa. Jelentős idegenforgalommal.

Beregszász: Mindössze 25 ezres város, a magyarság kulturális központja, itt működik a II. Rákóczi Ferenc Magyar Főiskola is.

Huszt: Szintén a vásárvonalon elhelyezkedő városról van szó, amely a Tisza menti kereskedelemben játszott jelentős szerepet.

L'vov: Nyugat Ukrajna legnagyobb városa. Az Unesco világörökség része az óvárosa. Egykor Lengyelországhoz tartozott, a XX. századi határmódosításokkal került

Ukrajnához. Gazdasági és kulturális központ. Könnyű- és gépipara, valamint idegenforgalma jelentős.

Ivano-Frankivsk: Jelentős közlekedési csomópont, iparában a könnyőgépgyártás és az élelmiszeripar játszik vezető szerepet.

Ternopil: Fontos közlekedési csomópont, iparában az élelmiszeripar a meghatározó.

Vinnyica: Kijev közelsége miatt a városban csak az élelmiszeriparnak van jelentősége, amely a környező területek termékeit dolgozza fel (burgonya, búza, rozs).

Uman: Közlekedési csomópont a kelet-nyugati és az észak-déli útvonalak metszésében található. Fontos élelmiszeripari központ.

Odessa: A legnagyobb Fekete-tengeri kikötő Ukrajnában. Jelentős kereskedőváros volt, a legnagyobb arányú zsidó közösséggel. Napjainkban a feketegazdaság fellegvára.

Mykolajiv: A legnagyobb ukrán haditengerészeti támaszpont. Mezőgazdaságigép- és timföldgyár található a városban.

Kherszon: Itt található az ország legnagyobb hajógyára. Hal- és fafeldolgozás színesíti a város ipari palettáját.

Zaporizhzhya: Itt épült fel a Dnyeperen az első vízierőmű, amely a későbbi iparosítás alapját adta. Az itt termelt energiát a város timföldgyára, valamint alumíniumkohója hasznosítja.

Dnyepropetrovsk: A környező iparvidék központja. Széles spektrumú iparral. Jelentős a nehéz- és könnyőipar is a településen és környékén. Megtalálható itt a rakétagyártástól a textiliparon át a malomiparig szinte mindenféle iparág.

Krivoj Rog: Ukrajna legjobb minőségű vasércét bányásszák itt, amely bányák a város határában található vasműtől mintegy 30 kilométerre keletre elnyúlnak. A bányák mellett lakótelepek jöttek létre, amelyeket metro (!) köt össze az 50 ezer (!) embert foglalkoztató vasművel.

Kremenchuk: A 250 ezres város mellett található az ország legnagyobb kőolajfinomítója, amely 140 ezer (!!!) embernek ad munkahelyet. A település másik jelentős vállalata a Kremenchuk Avto Zavod, vagyis a KrAZ, a Kremenchuki Autógyár.

Chernobyl: 1986-os atomerőmű tragédiájáról nevezetes a Pripjaty parti város.

Harkov: Legnagyobb tudományos központ Ukrajnában, jelentős orosz kisebbséggel, akik száma folyamatosan fogy a hazavándorlás miatt. Itt található az Antonov repülőgépgyár, ahol a világ ezideáig gyártott legnagyobb repülője az AN225-ös is készült.

Luhanszk: Az egyik legjelentősebb orosz kisebbséggel rendelkező város, amely a térség adottságait kihasználva autógyárat tart fenn (LuAZ).

Donyeck: A keleti országrész kulturális és oktatási központja. Jelentős orosz kisebbség él a városban. A donyecki szénmedence központja, fontos a bányászat és a nehézipar, nem csak a településen hanem környékén is.

Mariupol: Jelentős kikötőváros, fontos kohászati központ, számottevő a vasúti kocsigyártás és -javítás.

Kerch: Jelentőségét fekvése adja, sűrű kompjáratok indulnak innen a szomszédos Oroszországba.

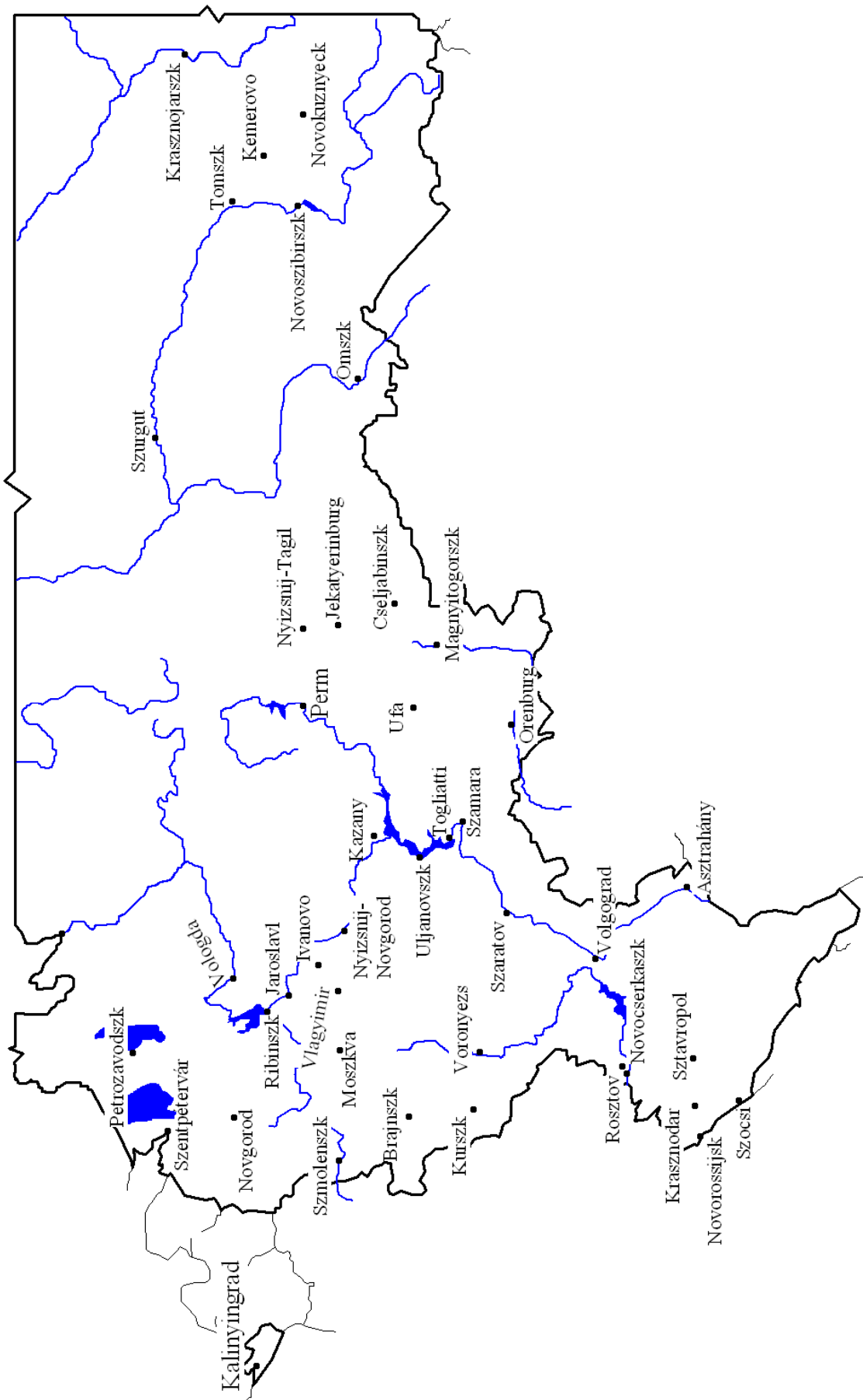
Feodosiya: Idegenforgalma mellett jelentős az élelmiszeripara is.

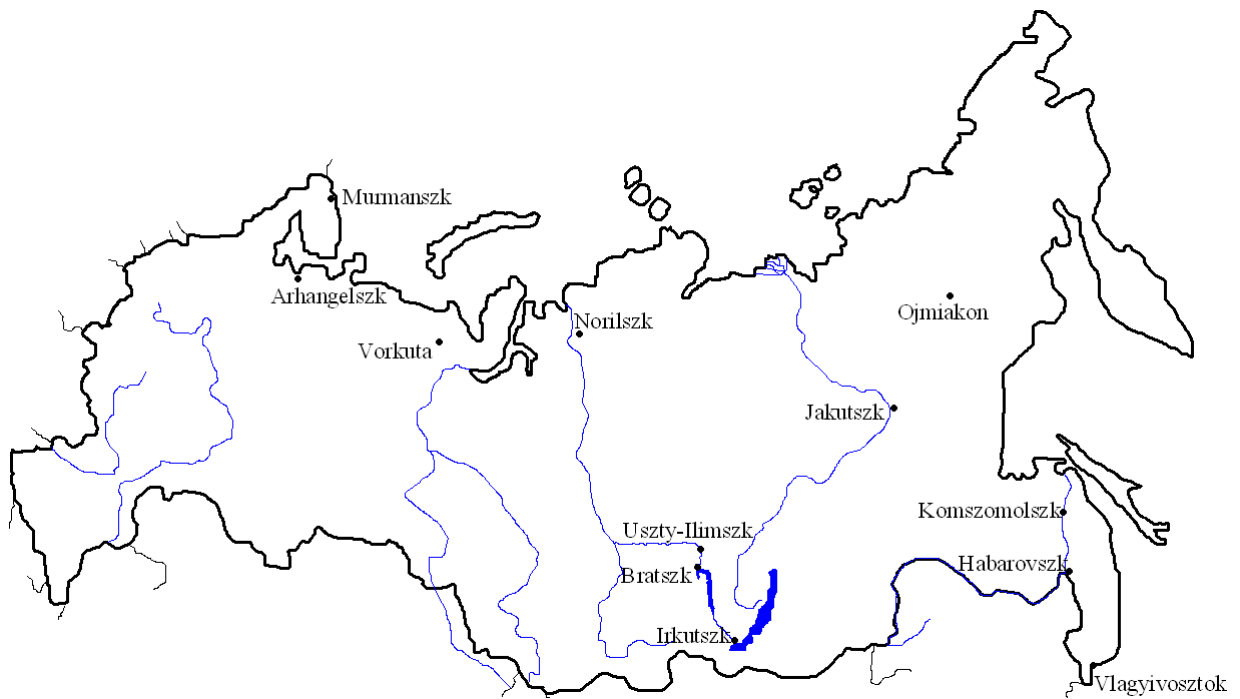
Yalta: Jelentős turisztikai központ, fontos történelmi szerepe van a városnak. (Yaltai konferencia)

Szimferopol: A Krími autonóm terület központja. Innen indul a világ leghosszabb trolibusz vonala, amely a 80 kilométerre lévő Yaltában ér véget.

Szevasztopol: A volt szovjet, jelenleg az orosz fekete-tengeri flotta támaszpontja. A félsziget legnagyobb kikötője.

Oroszország

Moszkva: Világviszonylatban is jelentős szerepet tölt be az orosz főváros. Lakóinak száma elővárosaival együtt meghaladja a 14 millió főt. Már a XII. század elején lakott település volt, majd néhány évtized múlva felépült erődje (kreml) is. Az erőd (kreml) minden orosz város központja volt.

Az ország tudományos és oktatási központja, kereskedelmi és közlekedési csomópont.

Az iparágak közül gyakorlatilag mindegyik megtalálható a városban, kiemelkedik a műanyag- és gyógyszergyártás, a textilipar, gépgyártás valamint az élelmiszeripar. Idegenforgalma kiemelkedő, köszönhető ez olyan történelmileg is jelentős helyeknek, mint a Kreml, a Vörös tér, vagy olyan számottevő oktatási központoknak, mint a Lomonoszov Egyetem.

Jaroslavl: Középkori fejedelmi központ volt. Jelentős kőolajfinomítója és textilipari üze-
me van. Kiemelkedik dízelmotor gyára, amely elsősorban vasútimozdonyokhoz,
valamint folyami hajókhoz gyárt motorokat.

Ribinszk: 1941 óta jelentős település, amikor is vízierőművet telepítettek a város mellé.
Ekkortól kezdve energetikai központ, majd az energiát felhasználva aggregátor- és
kábelgyár épült.

Ivanovo: Az egyik legjelentősebb textilipari központ. Az orosz Manchester. Főként lent és
gyapotot dolgoznak fel. Gépgyártásában a textilipari gépeké a vezető szerep.

Vlagyimir: Fontos egyházi központ ahol már a XII. században székesegyház állt. Az orosz cárok koronázó városa volt. Ipari várossá a második világháború után vált, azóta műanyagipara, autóalkatrész gyára és textilüzeme jelentős.

Brjanszk: Kiemelkedő vasúti csomópont, a Donyec-medence, Kijev, Moszkva és Szentpétervár felé ágazik el itt a vasútvonal. Fontos mozdony- és vagongyára, valamint dízelmotorgyártó üzeme, amely elsősorban hajómotorokat gyárt.

Szmolenszk: A Baltikumot és Görögországot összekötő út mentén helyezkedik el a város. Ennek köszönhetően már évszázadok óta fontos kereskedelmi központ. XVI. századi erődjének köszönhetően fontos szerepet kapott Moszkva és a belső területek védelmében is. Iparában a legjelentősebb a repülőgépipar és az ékszerkészítés.

Voronyezs: Az egyik legősibb és legjelentősebb hajógyártó központ. A környék faanyaga biztosította az alapanyagot évszázadokon át. A második világháború után új iparágakat honosítottak itt meg. Napjainkban fontos vegyipari központ. Jelentős az oktatási, kulturális szerepköre. Itt gyártják a TU-144-es utasszállító repülőgépeket, ezen felül mezőgazdasági gépeket és szerszámgépeket is gyártanak.

Kurszk: Jelentős gyökerei vannak a kereskedelemnek és élelmiszeriparnak. Főként a búza- és kendertermesztés, valamint az állattenyésztés volt kiemelkedő. Napjainkban jelentősebbé válik bányászata, amely mellett a vasércre települt kohászat is jelen van a településen.

Kiemelkedő oktatási és kulturális centrum is egyben.

Nyizsnij Novgorod: Az egykori Gorkij a Volga egyik legnagyobb kikötővárosa. Ennek köszönhetően fontos piaci központ és jelentős szerepet töltött be a Moszkvával folytatott kereskedelemben.

A környező faanyagra települve itt is hamar kialakult a hajóépítés és a faipar. Napjainkban főként az Ural felől érkező nyersanyagok feldolgozása jelentős. Így alakult ki kohászata, autóbusz- és teherautógyára. Ezenfelül jelentős a kőolajfinomítás és a vegyipar is a településen.

Szentpétervár: A XVIII. században alapította Nagy Péter cár. Oroszország fővárosa 1918-ig. A legfontosabb kereskedelmi kikötő működött a városban, már az 1800-as években számtalan ipari üzem létesült, köztük hajóépítő és -javító, papírgyár és vasöntöde. Ma főként turbinagyárával, atomtengeralattjáró és jégtörő gyártásával emelkedik ki. Ezek mellett természetesen személy- és teherszállítóhajókat is gyárt és javít, de jelentős élelmiszer- és textilipara is.

Moszkva utána második legjelentősebb tudományos és oktatási központ. Több tucat akadémiai intézet és egyetem működik a városban. Jelentős az idegenforgalma is. Itt található a világhírű képtár, az Ermitázs.

Novgorod: Szentpétervár megépülése előtt jelentős kereskedelmi és közlekedési csomópont volt a XVIII. századtól azonban veszített jelentőségéből. Jelentős vegyipari, és a műemlékeinek köszönhetően idegenforgalmi központ.

Kalinyingrád: Egy 15 ezer km²-nyi terület központja, amely Litvániával és Lengyelországgal határos. Vámszabad terület, itt bonyolódik az orosz import jelentős része. Kikötője jégmentes, ez tovább emeli jelentőségét. Jelentős a halászata és halfeldogzoása, valamint az erre települt konzervipara. Nehézipara a behozott nyersanyagokra épül.

Petrozavodszk: Karélia székhelye, a karélok oktatási és kulturális központja. Fegyvergyára mellett vasműve és a környék fájából előállított bútor és papír gazdaságának mozgatói.

Murmanszk: Fagymentes kikötője van. Itt állomásozik az orosz jégtörő flotta, amely a világ legnagyobb jégtörőit állomásoztatja itt (pl. Lenin). Iparára a hajójavítás és -építés a halászat, halfeldolgozás valamint a papíráruk készítése jellemző.

Vologda: A vásárvonal mentén létrejött település. Iparára a fa- és papíripar volt a jellemző, amely napjainkban mozdony- és hajógyártással, illetve javítással egészül ki. Jelentős közlekedési csomópont. Miskolc testvérvárosa.

Arhangelszk: Főként úsztatott fát dolgoznak fel. Jelentős a fára települt ipara. A halászat és halfeldogozás is fontos a városban. Emellett azonban jelen van a szarvasmarhatartás, ugyanis itt tenyésztettek ki egy hideget jól viselő fajtát, amely az északi országrészben nagyon elterjedt.

Vorkuta: A sarkkörtől mintegy 150 kilométernyire fekszik. A környéken a szénbányászat jelentős.

Szamara: Volgai átkelőhely volt. Jelentős kereskedelmi központ. Az egyik legfontosabb gépipari és kőolajfinomító központ. Kiemelkedik könnyűiparából a malomipar, a söripar, valamint a cukoripar.

Togliatti: A Kujbisevi erőmű köré telepítették át a várost annak építése után. Jelentős a nitrogénműtrágya-gyártás, amelyen belül is messze kiemelkedik az ammónia. Itt található a VAZ autógyár, ahol a Lada gépkocsik készülnek.

Uljanovszk: Korábbi nevén Szimbirszk. Jelentős szerszámgépgyártó központ. Fontos az autó- és motorgyártása, itt található az UAZ autógyár.

Szaratov: Fontos malomipari, kereskedelmi és közlekedési központ. Ezen iparágak folyamatosan egészültek ki a repülőgép- és trolibuszgyártással, valamint jelentős a földgázra települő vegyipar is.

Volgograd: Kereskedelmi és közlekedési csomópontként jött létre. A II. világháborúban szinte teljesen elpusztult. Új lendületet a közelben megépített vízierőmű adott. Kiemelkedő a vegyipari gépgyártás és a folyami hajók gyártása.

Folyamatos növekedésének köszönhetően napjainkban mintegy 70 kilométer hosszan terül el a Volga partján. A város pusztulásának állít emléket a világ legnagyobb szobra, amely a város melletti Mamajev kurgánon található.

Asztrahány: A Volga-deltában fekszik. Jelentős folyami átkelőhely. A volgai és a kaszpi-tengeri halászat központja. Erre épül halfeldozása, valamint a halászhajógyártás és -javítás a városban.

Rosztov: Fontos közlekedési és kereskedelmi központ már alapítása óta. Jelentős, történelmi gyökerekkel rendelkező iparágak, a malom- és dohányipar, valamint a szappanfőzés. A vasút megérkezésével, vagon- és mozdonygyártó, illetve javító üzemet hoztak létre. A szénbányászat beindulása óta jelentős vegyipari központtá nőtte ki magát.

Novocserkaszk: Oroszország legnagyobb, Európa egyik legmeghatározóbb mozdony és vagon gyára működik a városban.

Novorossijsk: az ország legnagyobb forgalmat lebonyolító európai kikötője. Itt kerül hajóra a belső területek felől Európába és Észak-Afrikába irányuló áruk jelentős része.

Krasznodar: Oroszország déli, mezőgazdasági területének az egyik legjelentősebb városa. Az ország legnagyobb étolaj- és zsírelőállító üzelei találhatóak itt. Ezen felül hús- és cukorgyárai, valamint textilipara jelentős. A nehézipar a mezőgazdaság mellett másodlagos, bár jelentős a szerszámgépeket és mérőműszereket gyártó üzele.

Sztavropol: Krasznodarhoz hasonlóan jelentős a mezőgazdasági tevékenység a város környékén. Itt azonban fontos szerepet kap a környékbeli földgáztermelésre települt vegyipar, valamint a vegyipari gépek gyártása is.

Szocsi: Jelentős idegenforgalmi központ. A 2014-es téli olimpia helyszíne.

Perm: A Káma folyó partján található város az Urál nyugati előterének legjelentősebb települése. A közelben bányászott ércek és a szén segítette a városban a nehézipar kialakulását. Ennek megfelelően a kohászaté és az acéliparé a vezető szerep, de jelentős a közelben bányászott sóra épülő vegyipar is.

Ufa: Több, mint 1 milliós lakosú nagyváros. Jelentős vegyigépgyártó központ, de jelentős a könnyűipara is, a környékén termelt cukorrépát és napraforgót dolgozzák fel üzelei.

Kazany: Fejlett elektrotechnikai és elektronikai ipara van. Az egyik legnagyobb számítógép összeszerelő üzem található itt.

Nyizsnij Tagil: Az Urál-hegység középső részének legnagyobb vasipari központja, amely ipar a helyi nyersanyagokra épül. A kohászaton kívül vagongyára és a melléktermékeket feldolgozó vegyipara jelentős.

Jekatyerinburg: 1722-ben alapított kohász város. Az Urálban található nyersanyag feldolgozására hozták létre. Ez a település az uráli bányász és kohász városok közigazgatási és kulturális központja. Ennek megfelelően iparára is a feldolgozó ágazatok jellemzőek, csapágy- és szerszámgépelőállító, továbbá vegyipari üzemei vannak.

Cseljabinszk: A környező széntelepekre települt kohászata. Főként színesfémeket állítanak elő. Óra-, szerszámgép- és traktorgyára van.

Magnitogorszk: A Mágnes-hegy magnetitjét dolgozta fel vaskohója, napjainkban Kazahsztánból érkezik a vasérc. Az acélgégyártáson kívül a mérőműszer- és bányagépgyára jelentős.

Orenburg: Jelentős kereskedőváros, a Volga vidéke és Kazahsztán között az Ural folyó mellett alakult ki. Jelentős a környéken a mezőgazdasági termelés és az erre települt textilipar. A szibériai gáztermelés emelkedésével folyamatosan fejlődik vegyipara.

Szurgut: A Nyugat-szibériai-alföld egyik legjelentősebb olajtermelője. Olajtüzelésű erőműve és olajfinomítója van. Jelentős folyami kikötője van az Obon. Fontos, hogy van vasútvonala.

Omszk: Az Irtyisz partján fekvő város Nyugat-Szibéria kormányzósági központja. Oktatási és kulturális központ. A főútvonal elkerüli, ezért fejlődése lassú volt. Sokáig ide száműzték a nemkívánatos embereket. A folyami hajózás majd a vasútvonal megépülése lendítette fel a várost. Jelentős iparágai a mezőgazdasági termékeket dolgozza fel, fontos a malomipar, bőripar, söripar.

Igazán jelentőssé a kőolaj tette, amit itt dolgoznak fel nagyüzemben, műanyag- és gumigyára van a városnak.

Tomszk: Ősi egyetemi város, jelentős kereskedelmet bonyolít le a folyami hajózás megindulása (XIX. század második fele) óta. Napjainkban a gépgégyártás és a vegyipar a két jelentős iparág a városban.

Novoszibirszk: 1897-ben alapított város. Napjainkban másfél millió lakosával Szibéria legnagyobb városa.

A transzsibériai vasútnak köszönhetően jelentős áruforgalmat bonyolít le és kiemelkedő a kereskedelme is.

Iparára a precíziós gépek gyártása jellemző, híradástechnikai cikkeket, műszereket gyárt. Fontos vegyipara, valamint azt is meg kell említeni, hogy itt van az Orosz Tudományos Akadémia szibériai központja. Ennek köszönhetően jelentős oktatási és kutatási központ.

Novokuznyeck: Az egyik legnagyobb vasipari központ. 1933-ban alapították vaskohóját. Ezen kívül még alumíniumkoházzal foglalkoznak a településen.

Kemerovo: A Kuznyeck-medence legfontosabb kulturális központja. Nehéziparát a szénbányászat határozza meg.

Krasnojarszk: Kelet-Szibéria legnagyobb városa. Kereskedelmi központ. Fontos közlekedési csomópont, a kelet-nyugati vasúti közlekedés és az észak-déli folyami hajózás a két fő közlekedési irány. Sokáig a kisüzemek, elsősorban a vodkagyárak jelentették a fő bevételt, később a vízierőmű megépülte után telepdett meg itt a fémfeldolgozás, alumíniumipar. Hajó- és hídelemgyára országos jelentőségű. Kiemelkedő vegyipara is, ami a környező szénhidrogénekre épül. Bútoriparából kimagaslik a zongorakészítés.

Norilszk: 1935-ben alapították a közelben található ércvagyon feltárása miatt. Főként színesérceket bányásznak, a környék feketeszenének bányászata még nem kezdődött el.

Uszty-Ilimszk: A közelben megépült vízierőmű tette lehetővé, hogy a KGST egyik legnagyobb cellulóz- és papírzeme létesüljön itt. A város közelében jelentős mennyiségű és jó minőségű barnaszén és vasérc van, amelyeknek bányászata azonban még nem kezdődött meg.

Bratszk: 1961-ben átadott erőműve ma a világ nyolcadik legnagyobb kapacitásával rendelkezik. Iparát az itt megtermelt áramra telepítették. Jelenleg alumíniumkohója, jelentős fa- és papíripara van.

Erőművének víztározója a legnagyobb a világon, 570 kilométer hosszan nyúlik el, több tucat falut és fél tucat várost kellett kitelepíteni az építése miatt.

Irkutszk: Kezdetben a prémvadászok és az aranyásók kedvelt állomáshelye volt. Fejlődése csak az 1900-as évek elején indult meg, amikor a vasút elérte a települést. Ezután színesfémfeldolgozása, alumíniumkohászata, gépgyártása és kőolajfinomítása vált jelentőssé. Novoszibirszk után ez a település a második legjelentősebb kutató és oktató központ a térségben.

Jakutsk: Kelet-Szibéria legnagyobb városa. A Léna folyó partján fekszik, amelynek köszönhetően a halászat és halfeldolgozás, valamint a faipar fejlődött ki a városban. A XX. században ezekhez az iparágakhoz csatlakozott a környékbeli szén- és földgázbányászatra települt vegyipar.

Vlagyivosztok: Az Orosz Távol-Kelet legjelentősebb városa. Fontos kikötője, amely nem fagymentes. Hajógyártása és -javítása kiemelkedő. Háztartásigép- és gyógyszergyártása van, amelyen kívül élelmiszeripara érdemel említést.

Habarovszk: Jelentős hadiüzemei majd gépgyárai voltak, napjainkban a dízelmotor és a folyami hajógyártás a meghatározó a másfél évszázados múlttal rendelkező város életében.

Komszomolszk: Jelentős a színesfémkohászata és itt található a térség egyetlen vaskohója is. Fafeldolgozása, papír- és bútoripara országos jelentőségű.

Ojmiakon: A Földön mért legalacsonyabb hőmérséklet, -78 Celsius-fok volt a településen.